

АЁЛГА ЭҲТИРОМ - КЕЛАЖАККА ЭЪТИБОР

- Мазкур Фармондан келиб чиқиб кўмита ўз фаолиятида қандай ўзгаришлар ясади?

- Аввало, шуни таъкидлашим керакки, мустақиллик юртимизда аёлни улуғлаш, уни ижтимоий муҳофаза қилиш, жамиятдаги нуфузини ошириш, уларга ўз истеъдод ва иқтидорини намойён этишдек бебаҳо имкониятни яратиб берди. Бу борада юртбошимизнинг гам-хўрликлари ва ҳукуматимизнинг эътиборини доим ҳис этиб турибмиз. Президентимизнинг "Биз бундан буён ҳам аёлларимизга муносиб турмуш шароити яратиб бериш, уларнинг ақл-заковати, қобилият ва истеъдодини рўйбга чиқариш, ҳаётдан рози бўлиб яшашни учун давлатимиз ва жамиятимизнинг бор куч ва имкониятларини сафарбар этамиз", деган сўзлари ана шу эътиборнинг ёрқин ифодасидир. Бугун аёлларимиз нафақат оила бекаси, фарзандлар тарбиячиси, балки давлат ва жамият қурилишида, тадбиркорликда, иқтисодиётда, илм-фан, санъат, спорт, қўйингки, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида иқтидор эгалари эканликларини намойиш этишмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини кўллаб-қувватлаш борасидаги кўнрақлар тўғрисида"ги Фармони асосида иш-ишларни тубдан қайта кўриб чиқдик. Хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, нодавлат-нотижорат ташкилотлари(ННТ) фаолиятини мувофиқлаштириш, халқаро хотин-қизлар ташкилотлари билан алоқаларни мустаҳкамлаш, маҳалла маслаҳатчилари фаолиятини изчиллаштириш, хотин-қизларни иш билан таъминлаш, оилалардаги маънавий муҳитни соғломлаштириш, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш каби йўналишларда аниқ дастурлар ишлаб чиқиш, ҳаётга таъдиб этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг 15 фоизини, Қонунчилик палатаси депутатларининг 18 фоизини хотин-қизлар ташкил этди. Маҳаллий кенгашлар депутатлари орасида ҳам хотин-қизларнинг салмоғи сезиларли даражада ошди. Турли даражадаги раҳбарлик лавозимларида ишлаётган аёллар сони эса 13,5 фоиздан ошиб кетди. Хотин-қизларни иш билан таъминлаш ҳудудий дастурлари тегишли бандларнинг ижроси таъминлангани боис касаначилик, хусусий тадбиркорлик, фермерчилик янада ривожланди. Натижада биргина 2005 йилнинг ўзида 230 минг нафардан ортиқ аёллар иш билан таъминлан-

Маълумки, 2004 йил 25 майда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини кўллаб-қувватлаш борасидаги кўнрақлар тўғрисида"ги Фармони, шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 2005-2007 йилларда хотин-қизларни иш билан таъминлашга йўналтирилган Дастури қабул қилинган эди. Бу йўналишдаги ўзгаришлар, янгиликлар ҳақида Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раисининг ўринбосари Гулнора Маҳмудовна МАЪРУФОВА билан суҳбатлашдик.

ди. 2007 йил охиригача эса жами 614 мингдан зиёд аёл иш билан таъминланиши режалаштирилган.

- Оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш борасидаги ишларнинг кўлами қандай?

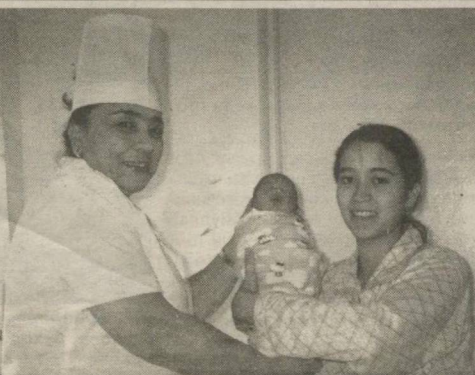
- Она ва бола соғлиғини самарали муҳофаза қилишни таъминлайдиган, аёлларнинг тиббий маданиятини оширишга хизмат қиладиган замонавий усуллар ва илғор шакллардан кенг фойдаланиш мақсадида Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан ҳамкорликда ҳудудлардаги репродуктив саломатлик марказлари ҳамда

Саломатлик институтлари фаолияти ўрганилиб, уларнинг ишини янада яхшилаш бўйича аниқ таклифлар киритилди.

Ёш оилаларни кўллаб-қувватлаш, ижтимоий муҳофазага муҳтожларга моддий ва маънавий кўмак бериш хотин-қизлар кўмиталарининг диққат марказида турибди. Мамлакатимизда аҳоли саломатлигини таҳлил ва назорат этиш ишлари мунтазам йўлга қўйилгани боис оналар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш, турмуш қураётган келин-куёвларни тиббий кўриқдан ўтказишга катта аҳамият берилмоқда.

- "Аёл - баркамол авлод мураббийси" кўрик-танловининг республика босқичи якунлари га ҳам тўхталиб ўтсангиз.

- Мазкур кўрик-танловни ўтказиш вази фаолиятини 2006 йил 3 апрелдаги "Аҳоли ўртасида олиб борилаётган маънавий-маърифий ва тарғибот-ташвиқот ишларининг таъсирчанлиги ва самардорлигини оширишга қаратилган кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қароридан белгилаб берилган эди. Ундан кўзланган асосий мақсад муносиб фарзандларни тарбиялаётган оналарни шарафлаш,

Она ва бола соғлиғини сақлаш давлатимиз сиёсатининг устивор йўналишларидан бирига айланган.

уларнинг тажрибаларини ўрганиш ва кенг тарғиб этиш, уларнинг масъулиятли вазифаларини бажаришда билим, кўникама ва малакаларини оширишдан иборат эди.

Танлов уч босқичда ташкил этилди ва жойларда катта кўтаринкилик билан ўтди. Май ойининг дастлабки ҳафтасида бўлиб ўтган 1-босқичда туманлар голиблиги учун 10 мингдан зиёд оила фаол қатнашди. 8 майдан 15 майга қадар танловнинг Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятларда 2-босқич ўтказилди ва голиб бўлган 14 нафар оила бекалари 5

июн куни пойтахтимиздаги "Туркистон" саройига йиғилдилар. Танлов якунига кўра, олий ўринга Тошкент вилояти, Бўка тумани вакиласи Дилором Арслонова муносиб, деб топилди. Шунингдек, 2 та биринчи, 2 та иккинчи, 3 та учинчи ўрин соҳиблари ва номинатциялар бўйича ҳам голиблар аниқланди.

- Кўмитанинг хотин-қизлар ўртасида спортни оммалаштириш ва ривожлантириш борасидаги фаолияти ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

- Мамлакатимизда хотин-қизлар ва

ёшлар ўртасида спортни кенг оммалаштиришга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлаб ўтишни истар эдим. Кўмитамиз Маданият ва спорт ишлари, Халқ таълими, Олий таълим каби бир қатор вазирликлар билан ҳамкорликда жойларда бадий гимнастика, синхрон сузиш, теннис, стол теннис, енгил атлетика сингари спорт турларини ривожлантириш бўйича кўпгина ишларни амалга оширмоқда. Хусусан, Бўхоро ва Навоий вилоятларида бадий гимнастика, Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ва қатор вилоятларда синхрон сузиш ва теннис секциялари мунтазам ишлаб турибди. Бадий гимнастика ва синхрон сузиш нафислиги билан ажралиб туради ва хотин-қизларга жуда мос. Айнан шу турлар бўйича миллий терма жамоаларимиз қизлари мунтазам равишда халқаро мусобақаларда иштирок этиб, юртимизга совриндор бўлиб қайтишмоқда. "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод" ўйинлари ва талабалар Универсиадаларида иштирокчиларнинг, энг асосийси совриндорларнинг каттагина қисмини қизлар ташкил этаётгани ҳам қўвонарли ҳол.

Шу йил 10-13 июн кунлари Қарши шаҳрида иккинчи Республика хотин-қизлар спартакиадаси ўтказилди. Уч босқичли мазкур бешлашувлар бу йил жами 1 миллион 600 мингдан ортиқ хотин-қизларни қамраб олганлигини айтиб ўтишни истар эдим. Шу кунларда вилоят босқичлари голиблари ўзининг 2700 йиллик тўйини нишонлаётган қадим Қарши шаҳрига йўл олишмоқда. Улар волейбол, енгил атлетика, стол теннис, шахмат, шашка, сузиш, стритбол каби 8 та спорт тури бўйича голиблик учун баҳс олиб боришади.

Умуман, хотин-қизлар ўртасида спартакиада ўтказилиши спортни янада оммалаштириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этишда самарали омил бўлиб хизмат қилади.

- Хотин-қизлар билан ишлашдаги оғрик нуқталар ва ечимини кутаётган муаммоларни нималарда кўрасиз?

- Эришган ютуқларимиз, қўлга киритган натижаларимиз ўзимизники, уларни ҳеч ким инкор этмайди. Аммо маънавий-ижтимоий муҳитни барқарорлаштириш ва соғломлаштириш борасида қўрилаётган қатор чора-тадбирларга, амалий ишларга қарамай, ечимини кутаётган муаммолар ҳам талайгина. Хусусан, ёш қизларнинг турли фибригларлар томонидан ишлаш учун деб алдаб чет элга олиб кетилиши, уларнинг хорихидаги аянқли тақдир, депортация қилинаётгани, айрим хотин-қизларнинг гиёҳвандлик, ёш оқимлар таъсирига тушиб қолиши, турли жиноятларга қўли уриши, афсуски, учраб турибди. Биз бундай иллатларга барҳам беришда маҳалла маслаҳатчиларига, ўз ҳудудидаги хотин-қизларни эргаштира оладиган қайвони онахонларга, зиёли аёлларимизга таянамиз.

- Суҳбатингиз учун ташаккур. Д. ИБРОҲИМОВ ёзиб олди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ва Жиззах вилояти ҳокимлиги ташаббуси билан вилоятнинг Мирзачўл туманида "Биз- Президент фарзандларимиз" широри остида "Ўзбекистон - Ватаним маним" Ёшлар Форуми ўтказилди.

Форумга умумтаълим мактаблари ва касб-ҳунар коллежларида таҳсил олаётган эзку, қобилиятли ўғил-қизлар ҳам бўлишди. Ўзига хос

ЁШЛАР ФОРУМИ

безатилган болалар спорт мажмуаси ҳақиқий байрам тусини олди.

Форумнинг асосий мақсади ёшларимиз қалбида мана шу тинч ва дорилмомон кунларнинг қадрига етиш, улар онгида уни асраб-авайлашдек муқаддас туйғуни шакллантириш ва тейран ҳамда уйғоқ тафаккур

қобилиятини шакллантиришдан иборатдир. Мирзачўл туманида 15 га яқин турли миллат ва элат вакиллари аҳилликда, ҳамжиҳатликда яшаб келишмоқда. Беш қисмдан иборат бўлган байрам дастуридан жой олган барча қишларда ҳам ана шу миллатлараро тотувликнинг, жипсликнинг бунёд-

кор нафаси сезилиб турди.

Форумда туман ижтимоий-иқтисодий ривожланишга ўз хиссасини қўшиб келаётган энг фаол аёлларга Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси С. Иномова faxрий ёрлик ва эсдалик совғалари топширди. Жажжи болақайлар ижросидаги қўшиқ ва рақслар, спортчи

Ахборот

ёшларнинг кўргазмалари чиқишлари эса барчада бирдай илқ таассурот қолдирди. Форум сўнггида таниқли санъаткорлар ижросидаги "Ватан ягонадир, Ватан қийнатидир" деб номланган композицион чиқишлар барчанинг қалбида она Ўзбекистонга бўлган меҳр-муҳаббат туйғуларини янада жўш урдирди.

Н. АБРАЛОВА,
ЎзДЖТУ 3-курс талабаси

МАЪНАВИЯТИ, МАЪРИФАТИ АЁЛЛАР ТАНЛОВИ

Тошкент вилояти, Бўка туманида истиқомат қилувчи Дилором Арслонова танловнинг мутлақ ғолиби деб топилди.

Яқинда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, Республика "Оила" илмий-амалий маркази, "Маҳалла", "Соғлом авлод учун" жамғармалари ва "Камолот" ЕИХ ҳамкорлигида "Аёл-баркамол авлод мураббийси" мавзусида кўрик-танлов бўлиб ўтди. Танлов уч босқичда ўтиб, туман вилоят босқичларида ғолиб бўлган 14 нафар аёл республика миқёсида ғолиблик учун курашдилар. Кўрик иштирокчилари бугунги кундаги ижтимоий ҳаётда фаол, оиласи намунали, шунингдек фарзандларни олийгоҳларда ўқитаётган ёки бирор бир ҳунар эгаси қилган, тинч-тотув турмуш кечираётган 45 ёшдан 65 ёшгача бўлган аёллардир.

Республика босқичига етиб келган 14 аёл бешта шарт бўйича синовдан ўтказилди. Улар ҳуқуқий, маънавий билим ва маданияти даражаси, ҳаётда учрайдиган муаммолари вазиятларни ижобий

ҳал этиш маҳорати, тиббий маданият, саводхонлик даражаси, тадбиркорликка бўлган муносабати, ҳаётий билим ва тушунчаларини намойён қилдилар.

Юртимизнинг ҳар бир гўшасидан ғолиб бўлиб келган бу ўн тўртта ақли расо, оқила аёлларни баҳолаш осон кечмади. Чунки уларнинг ҳар бири берилган топшириқларни зукколик ва маҳорат билан

Фарғоналик Уктамхон Солиева, Тошкент вилоятидан Дилором Арслонова ва Навоий вилоятилик Марям Шодиеваларнинг "Аёлларнинг ҳуқуқий ва тиббий саводхонлигини ошириш, қайнона-келин муносабатлари ва диний-маърифий билимлар" хусусидаги аниқ ва кенг қамровли жавоблари ҳакамлар ҳайатининг юқори баҳолашига сабаб бўлди.

Зукко ва назокатли аёлларнинг ҳеч бири мукофотсиз қолмади. Энг яхши рақс учун Қорақалпоғистон Республикасидан Дурхоним Исокова, зукколик йўналиши учун Бухоро вилоятидан На-

зокат Авезова, энг яхши фольклор ижроси учун Самарқанд вилоятидан Машрабхон Парманова, энг яхши мураббий ўрни учун сурхондарёлик Маҳзуна Сафарова, энг латофатли иштирокчи номинациясида Хоразм вилоятидан Раъножон Абдуллаева, энг кўп шогирд тайёрлаган тадбиркор аёл йўналиши бўйича

Қашқадарё вилояти вакиласи Гулчехраон Пиримқулвалар ғолиб деб топилди. Хомийлар ва ташкилотчилар томонидан тайёрланган диплом ва эсдалик соғвалари иштирокчиларнинг барчаларига тақдим этилди. Беллашувнинг умумий натижалари бўйича 1-ўрин Сирдарё вилоятидан Аноржон Аллаева ва Фарғона вилоятидан Уктамхон Солиевага, 2-ўрин Наманган вилоятидан Мавлюда

Мамажонова ва Тошкент шаҳридан Мухтасар Фуломоваларга, 3-ўрин Эса Андижон вилоятидан Соҳибхон Хошимова ва жиззахлик Бахринисо Қўзибоеваларга насиб этди. Кўрик-танловнинг олий соҳрини Тошкент вилояти вакиласи Дилором Арслонова сазовор бўлди.

Матлуба ШУКУРОВА

1-ўрин соҳибалари: (чапда) Сирдарё вилоятидан Аноржон Аллаева ва фарғоналик Уктамхон Солиева.

бажаришди. Айниқса сирдарёлик Аноржон Аллаеванинг адашиб экстремистик оқимга кириб қолган оиланинг кечинмалари, бу иллатдан қутулиш йўллари ҳақида кўрсатган саҳна кўриниши томошабинларнинг қалбини тўлқинлантириб юборди. Тошкентлик Мухтасар Фуломованинг пул топиш илнжидида чет элларга кетиб қолган аёлларнинг аянчили тақдир акс эттирилган саҳна кўриниши ҳеч кимни бефарқ қолдирмади.

Совриндорлар: (чапдан ўнгга) Қашқадарё вилоятидан Гулчехра Пиримқуллова, бухоролик Назокат Авезова, Самарқанд вилояти вакиласи Машрабхон Парманова.

БИРДАЙ МАСЪУЛМИЗ

Мамлакатимизда маҳалла раислари ҳамда маслаҳатчилари сайловлари давом этмоқда

Қайнона-келининг можароси бутун маҳаллага тарқалди. Келин оддий, ўртаҳол оиладан. Ҳуқуқчи бўлиб ишларди. Кўёв томон эса анча ўзига тўқ, қайнона "ёғлироқ" жойда ишлар, қўли ҳамма ёққа етарди. Шу боис уйда ҳам, маҳаллада ҳам қайнонанинг "гапи-ган" эди.

Олий маълумотли келинлар бу оилага тушган, ишлаш ҳақида орзу ҳам қилолмай қолишганди. Аммо кенжа келин: "5 йиллик ўқушим, умрим беҳудага ўтдими? Мен 4 девор орасида ўтириш учун ўқидимми?" деб қайнонанинг буйруғига бўйсунмади - ишини ташламади. Яра газак олди, қайнона келинига "жавоб" берди. 4 ёшли боласи билан келин кўчада қолди. Келиннинг ота-онаси кудаларига қанчалик тушунтиришига ҳаракат қилмасди, фойдаси бўлмади. Ниҳоят, "ёш бола ота меҳрига зор ўмасин", деб улар маҳалла оқсоқолига мурожаат қилишди. Оқсоқол қайнонанинг қанчалик "қудрат"га эга эканлигини яхши биларди... Шу боис кўёв томонни ёқлаб, келини бу оилага номуносибликда айблади.

Қайнонани инсофга чақириш ўрнига келинга "беандиша" деб ном қўйди. Воқеага одил ёндашмади. Маҳалла аҳлини ҳам келинга қарши қўйди... "Маслаҳатчи-чи? Аёллар ҳимоячиси, доно опахон нега қўл қовуштирибди?" дерсиз? Ҳа, у ҳам "зўр томонга" оғишга мажбур эди. Ахир баъзи баъзида ўша қайнонанинг бир оғиз гапи билан ишлари юришиб кетган эди-да. Ундан кейин маҳаллабошидан ўтиб қаёққа борарди?! Бунинг устига "сайлов" яқин бўлса!!!

Бу битта маҳаллада битта оилага нисбатан бўлган муносабат... Республикаимизда эса ўн мингга яқин фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш йиғинлари бор. Бу дегани, маҳалла - кичкина ҳуқумат! Ундаги ҳолатларга нисбатан ўз муносабатини билдириш ва унда инсон ҳуқуқини поймол этилишига йўл қўймайлик - ҳар бир фуқаронинг иши! Шу кунларда мамлакатимизда ўтказилаётган фуқаролар йиғини раиси ва маслаҳатчилари сайлови маҳалла аҳлидан хушёрроқ, ҳаққоний ва фаол бўлишни талаб этади. Агар оқсоқол ва маслаҳатчи юқори-

даги манзараларда тасвирланганидек бир томонлама фикрлайдиган, ўзининг курсисини ўйлайдиган бўлса, ўша жойда нотинчлик, норозилик томир отиб боради.

Тўғри, маҳалласида барчанинг дуосини олиб, муҳтожнинг ярасига малҳам бўлиб, кўнгли яримнинг умрига ёруғлик улашаётган оқсоқолу маслаҳатчилар бисёр. Ундай олийжаноб инсонлар доим маҳаллага бош бўлиб юрсин, дейимиз. Шунинг учун сайлов даврида билимли, оқ-қорани таниган, яхши-ёмон кўннинг таъминини татиган, тажрибали, гуноҳу савобнинг фарқига бора оладиган, ижтимоий-сиёсий жараёнларни оқилона таҳлил қилиб, фуқароларга еткази оладиган инсонларни бу табаррук саҳналарга тақдир қилайлик! Номзодларни танлашда адашмайлик! Ахир оқсоқол - маҳалланинг боши бўлса, маслаҳатчи - унинг бўйиндир. Уларнинг соғломлигига, ҳар томонлама бир-бирини тўлдиршига ишонгандагина уларга овоз берайлик!

Дилнавоз ТОҶИБОЕВА,
Тошкент Давлат юридик
институтининг ўқитувчиси.

Қизлар гулшани

хотларни амалга ошириш йўлида изланаётганидан мамнун. Шаҳнозанинг касалликка чидамли картошка навини яратиш мавзусига бағишланган тўртта илмий мақоласи матбуотда чоп этилди. Айни пайтда Шаҳноза халқаро ва республика миқёсида ўтказиладиган конференцияларда фаол иштирок этмоқда.

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

Шаҳноза Абдуллаева зар тупроғида минг даргда даво, дармондориларга бой мева ва сабзавотлар етиштириладиган Самарқанд вилоятининг Булунғур туманида дунёга келди. Шаҳнозанинг ёшлиги боғ-роғлар, ширин-шакар узумзорлар, чексиз ва ям-яшил сабзавот пайкаллари орасида кечди. У мактабни тугатиб, Самарқанд қишлоқ ҳўжалик институти агрономия факультетига ҳужжат топширди. Айни кунларда Шаҳноза "Агропедагогика" бўлимида ўқийди. Қишлоқ ҳўжалик фанлари доктори И.Эргашев раҳбарлигида "Ўзбекистонда картошканинг вирусларга чидамли навлари селекцияси ва уруғчилиги" мавзусида илмий-тадқиқот олиб бормоқда. Шаҳноза Самарқанд қишлоқ ҳўжалик институтида фаолият кўрсатаётган "Хорижий мамлакатлар билан ҳамкорлик маркази"да инглиз тили ва компьютер технологияларини қуқур ўрганмоқда. Ҳозир у инглиз, рус ва тожик тилларида бемалол сўзлашади.

Фермерлар орасида тендер танлов шартларини кенг тарғиб қилади. Шуниси эътиборга лойиқки, Шаҳноза бўш вақтларидан ҳам унумли фойдаланади. Шаҳмат ўйнайди. Қўшиқ айтади. Тикувчиликдан хабардор. У яратган либослар институти қизларининг ўқитишига ҳам сазовор бўлмоқда.

Шаҳноза вилоят миқёсидаги турли кўрик-танловларда ҳам муваффақиятли катнашмоқда. 2002 йил "Самарқанд маликаси" кўрик-танловида иштирок этиб, "Африосиб6 маликаси" номинацияси бўйича ғолиб бўлди. Зулфия номли Давлат мукофоти учун ўтказилган танловда фан йўналиши бўйича вилоят босқичида ҳам иштирок этди. Шаҳноза сабзавотчилик соҳасида сермахшар ва касалликка чидамли навларни яратиб, халқимиз дастурхони янада тўқин бўлишига ўз ҳиссасини қўшиш ишқиди яшайпти.

Мерган БҰМАТОВ,
Самарқанд қишлоқ ҳўжалик институтининг доценти.

САҲОВАТ

1-июн «Халқаро болаларни химоя қилиш кўни» муносабати билан Учқудуқ туман ҳокимининг ташаббуси билан тумандаги ижтимоий таъминотга муҳтож, ногирон ва чин етим

болаларнинг 148 нафарига 5000 сўмликдан совғалар, тумандаги энг билимли, туман, вилоят, республика олимпиадаларида фахрли ўринларни олган 100 нафар ўқувчига «Сардор» барида байрам дастурхони ва мусикали тадбир таш-

Ахборот

қиллаштирилиб, 150 000 сўмлик совғалар берилди. Тадбир ҳомийлар ёрдамида амалга оширилди.

Н. РҰЗИЕВА,
Учқудуқ туман ҳокимлиги
матбуот котибаси.

Буюк бобомиз Алишер Навоийнинг: "Одам борки, одамларнинг нақшидур, одам борки, ҳайвон ундан яхшидур", сатрлари ҳаммага таниш. Мен ҳаётда ҳар хил воқеаларга, ҳар хил одамлар турига дуч келавериб, ушбу сатрларни тез-тез такоррлайдиган бўлиб қолганман.

Хоразмга бораётганим хабарини эшитган онажоним мени ҳар гал шундай сўзлар билан кутиб олардилар: "Кечаси билан кўзимга уйку келма-

хаммангиз бирпасда ўз уйларингизга тарқаб кетасизлар, фақат сигирингизга менинг доимий ҳамроҳим. Яна уни сот дейсизлар, - дедилар онам.

Эҳ, бечора онагинам-а, бундан бир неча йиллар олдин фбжеали ҳалок бўлган ўғли Саъдуллонинг дардидан шу тахлит биров таскин топаётган экан-да...

Онам сигирини нима сабабдан бунчалик аяшини, ҳадеб олдиға қориб, "су-вини ичдимикан, ўтини нима учун ема-

пиёда кетаман. Пиёда кетиш учун албатта уйдан вақтни чиқишим керак. Эрталабки соат 5 яримларда

уйдан чиқаман. Биласиз, қиш кунлари кўчалар жуда қоронгу, кўркинчи бўлади. Уйдан то ишга етиб борганимча тилимда фақат калимамни қайтариб бораман. Кўчада бемаҳалда содир бўлаётган ҳар хил гапларни эшитиб, ўқиб баъзан юрагимни ҳовучлаб ўтаман. Шу ишга ўтганимнинг учинчи, ё

МУЛОҲАЗА. МУШОҲАДА. МУБОРАРА.

тўхтайдиган жойда қолди. Мен яна озгина юришим керак эди. Шу пайт ит мен томонга қараб югуриб келди. Бирок бизнинг ҳар доимги хайрлашадиган жойимизга етиб келган эдик. "Раҳмат сенга, энди кетавер", - дедим унга. Кечкурун дугонам яна уйимизга кириб келди.

"Гулора, тўғрисини айтсан, сиз ит ҳақида гапириб берганингизда ишонмаган эдим. Сизга уни ҳақиқатан ҳам Худо юборган. Уни авайлашингиз керак. Унга бирон егулик берасизми, ўзи? - деб сўради у. Бу фикр ҳечам ҳаёлимга келмаган экан. Шу гапдан кейин эртасига унга уйдан ном олиб чиқдим. Ажабо, емади, ҳатто қарамади ҳам, эртасига эринмасдан салафанга солиб овқат олиб чиқдим, бунга ҳам қайрилиб қарамади. Шундан кейин ўйладимки, у овқатни ейман деб чалғиса, мен кетиб қоламан, шу сабабли овқатга қарамаётган бўлса керак, деган ҳаёлга бордим ва у менадан ажралиб қоладиган катта кўчага келганда қўлимдаги нарсани олдиға қўйиб, ундан узоқлашдим. У лўқма-ни емасдан менга қараб тикилиб турарди. Еган-емаганини кузатолмадим, бироқ кўчага ном ушонғини ташлаб юришни ўзимга эп кўрмадим ва унга бошқа емиш олиб чиқмадим. Лекин у барибир ҳар куни тонгда олдиға югуриб келаверади. Шунда дугонам: "Балки у етимларнинг ҳақини емаётгандир", - деди. Бу гап кулгумни кистатса ҳам, бироқ шу гапнинг тағида жон борлиғига, шу миттигина жонивор ўзини инсонман деб санаб юрган баъзи бир нокаслардан кўра мен учун кадрлироқ ақлига амин эдим. Навоийнинг "Ҳайвон ундан яхшидур", деган доно сўзларини яна бир эслаб кўрайлик. "Ёшликдаги севгим эди", - деб эри Хорижга ишга кетган тўрт болалик аёл билан дон олишиб юрган, охир-оқибат ўзининг урта боласини, бўйи ўз бўйи билан тенглашиб қолган ўғиллари-ю, яғона дардманд қизини кўчага хайдаб, бировнинг тўрт боласини уйига рўйхатга киритиб, ўз фамилиясига олган "ота"дан кўра ўша кўчада дайдиб юрган ҳайвон ҳам яхшироқ эмасми?" "Кўявер, дедим синглимга Худонинг ўз сарҳисоблари бор. Ўз болаларини қувғин қилган нокасини қилмишларидан албатта Оллоҳ беҳабар эмас. Унга ҳам аталганлари бордир. Бир куни келиб болаларнинг уволу учун жавоб беради, ҳали. Ўша итти эринг ўтириши лозим бўлган, тўрдаги бўш кўрпачага олиб келиб ўтиригизан ҳам бўлар экан. Ҳақиқатан ҳам, уни сенга Худо юборган", - дедим синглимнинг кўнгли учун. Бир ҳайвончалик ҳам бўлмоқдан, ўзини эркакман, деб керилиб юрган зотга қараб эса: "Инсонийликни инсон зотидан ўрганолмаган одамга қоски эди у итнинг фидойилиги таъсир қилса", - дедим кейин.

Гулсара УБАЙДУЛЛА қизи

"ҲАЙВОН УНДАН ЯХШИДУР..."

ди... Болаларга айтдим: "Ана қаранглар, амманг мана шу самолётда учиб келаяпти", - дедим. Шундай ташрифларимдан бирида онам мени ташқарида кутиб олмадилар. "Ие", деб ажабландим. Машинадан тушарганим ҳамки, онам кўринмадилар. "Битта сигнал бериб юборинг, онам уй юмушлари билан чалғиб қолдирган, шекилли", - дедим. Сигнал чалинди. Онамдан эса дарак йўқ. Бу муомаладан ҳайрон бўлиб, айвонга кирдим. "Опа, бу уйга меҳмон керакми, ўзи?" - деган ҳайкиригимга: "Мен бу ерданман, келавер", - деган онамнинг ҳаста овозлари эшитилди. Ичкари уйдан келаятган овоз томон юрдим, тўшақда мадорсиз ўтирган онамнинг олдиға югуриб бордим. "Сизга нима бўлди? Нега уйда ҳеч ким йўқ", - деб ҳайрон бўлдим. Ҳаммаси ишга кетишган, ҳозир бирданига мазам қочиб қолди, "чиққан қиз чигирқдан ташқари деган гап тўри экан, ҳеч қайсисига хабар қилгим келмади", - дедилар онам.

Албатта, мен онамнинг бу ишлари учун қойиб, врач чақирдим, синглиларимга хабар бердим. Бир зумда ҳаммаси етиб келишди.

Шу воқеа сабаб бўлиб, менга онам бир гап айтдилар:

- Биласанми, нима учун сигиримни сотгим келмайди. Болалар мени қанча уришсади, "сўт бермаса, бунинг устига қисир бўлса, нима қиласиз уни сақлаб, беҳудага ем-хашакка пул йўқотиб", - деб. Сигир - менинг дарддошим, унга дардларимни айтиб йиглайман, у мени соатлаб эшитади, ҳатто олдидаги ўтини ҳам емасдан кулоқ солиб туради, мен йигласам, у ҳам йиглайди.

- Қўйсангиз-чи, опа, қаёқдаги гапларни гапирасиз, - десам:

- Ана кўрдингизми, сизларнинг ҳеч қайсингиз мени жим туриб тингламайсизлар. Ҳаммангиз фақат ақл ўргата бошлайсизлар, мени гилпа бўғасизлар. Фақат шу сигиримгина менинг гапларимни жимгина эшитади.

- Нималарни гапирасиз, ўзи сигирингизга?

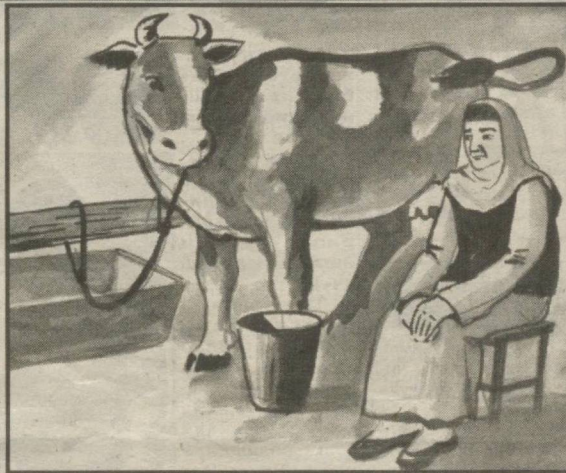
- Саъдуллоамни гапирман, - дедилар онам кўзларига ёш олиб. - Сизларнинг

япти", деб қайғуришларини энди тушундим. Мана, етмиш ёшга кирибдиларки, ҳалиям сигирни ўзлари соғадилар, уни ҳеч кимга ишонмайдилар. Бир куни келиннинг елим қўлқоп билан сигир соғаётганини кўрган онам: - Бу нима қилиқ, етти авлодим қилмаган ишни сен қаердан ўргандинг, сигирнинг кўкрагига шикаст етказиб қўясан-ку, - деб қўлидан челаки олиб, қайтиб уни сигир ёнига йўлатмаганлар.

Яқинда онамнинг анча мазалари қочиб, касалхонага ётиб қолдилар. Операциядан ҳоли жуда қочган онам, гапга тиллари қовушмайди-ю, уйдан борган одамдан сигирини сўраб ётдилар. "Опа, энди сота қолайлик, барибир унга қарашга ярамайсиз, ўзим сизга зотдор, сутниям кўп берадиганидан олиб бераман", - деди укам. "Менга бошқаси керак эмас, яхшиси уни ментузалгунимча фермага бергин, пулини тўласанг, яхшилаб қараб беришади", - дедилар онам. "Тавба, одамга одам беролмаган тафтини ҳайвон бероларкан", - дедим ичимда.

Бу воқеани таъсирланиб синглимга айтиб берган эдим, синглим менга бундан-да ажойиброқ бир воқеа ҳақида гапириб берди.

- Мени ҳар куни эрталаб бир ит ишимгача кузатиб қўяди, - деб ҳикоясини бошлади синглим. - Эрталаб ишим соат 6 да бошланади. Ишим олис, йўлқирани аяб, ҳар куни ишга

тўртинчи куни шекилли, бир куни кичкинагина бир ит менга эргашиб то ишгача орқамдан борди. Кейин бу ҳол ҳар куни такоррланди. Охири шу итга мен жуда кўниқиб қолдим. То катта кўчага у мен билан бирга боради, кейин унга: "Энди кетавер, бугёнга қўрқмайман, ўзим кетавераман", - деб айтаман. У гирра орқасига қараб кетади. Бир куни бир дугонам бизникида ётиб қолди. Тонг билан туриб Хазорасп бозорига боршиб керак экан, менинг уйим машинага кулай бўлгани учун кечкурун келиб эртасига кетадиган бўлди. Иккаламиз тонг билан туриб, мен ишга, у эса тақсилар турадиган жойга қараб (иккаласи бир-бирига яқин жойда эди) кета бошладик. Гап билан бўлиб кучук эсимдан чиқиб қолибди. Мен азбаройи эсимдан чиқиб қолган "дўстим"ни ахтарга бошладим. "Хув ана, кўряпсизми, боятдан бери бизларни орқадан битта ит кузатиб келаяпти, ўша эмасми, сиз айтган ит?" - деб сўради дугонам. Қарасам, у ҳақиқатан орқамизда, бизларни кузатиб келарди. Дугонам такси

ЎЗБЕКОНА МУКАММАЛИК

Яқинда Германияда истиқомат қилувчи тоғам дўсти билан

Кадриятларимиз-ўзлимиз

камал асар деб билишимиз мумкин.

бизникида меҳмон бўлди. Қишлоқда эрта тонгда ҳамма ҳовли-жойларни супуриб, ораста қилишга уринади. Мен ҳам ҳовлини супуриб турсам, тоғамнинг немис ўртоғи келиб: "Шу қилган ишларинг учун давлат сизларга қанча маош тўлайди?" - деди.

Бизнинг бу урф-одатимиз қадимдан мавжудлигини, бу ишни ҳар қим ўзи учун, оиласи, қолаверса, яшаб турган жойига ҳурмат тарзида қилишини тушунтирдим.

"Шу урфингизга Германиядаги барча энг яхши одатларни алмаштирган бўлардим!" - деди меҳмон ўз тилида кулиб.

Ўзбекиона кадриятларимизнинг ҳар бирини алоҳида-алоҳида му-

момон ҳовлимизда биронта мөва пиша: "Девордан нарига ўтган шохдаги мевани олманглар", деди. Биз ҳайрон. Ахир дарахтни бувам эккан бўлса, нега шохки қўшинники экан, деб. Мана ўсдиқулгайдиқ. "Қўшни шох" маъносини тугал англаб етдик, "Бир болага 7 маҳалла ота-она"ни ҳам... Ота-онага, катталарга, кичикларга ҳурмат-иззат бизга ёшлигимиздан мақолу топишмоқлар, чўпчаклар асосида сингдириллади.

Ана шундай олиёжаноб, муқаддас кадриятларимизни-ўзбекиона мукаммаллигимизни асраб, келажак авлодларимизга етказиш сизу бизнинг муқаддас бурчу вазифамиздир.

Забинисо ҒАФФОРОВА.

- Кунуларимиздаги кўп хотинлик учун бериладиган жазо чоралари бекор қилинди, деб эшитдим. Шу тўғрими? Сурайё КАМОЛОВА, Фаргона вилояти.

- Бу гаплар мутлақо асоссиз. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 126-моддасидан саволингизга жавоб топишингиз мумкин. Унда "Кўп хотинли бўлиш, яъни умумий рўзгор асосида икки ёки ундан ортқ хотин билан эр-хотин бўлиб яшаш - энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади", деб кўрсатилган.

- Турмушимдан ажрашганман. Саккиз яшар ўғлим бор. Уни отасининг фамилиясидан ўзимнинг фамилиямга ўтказишим мумкинми? Сабоҳат КОМИТҚОНОВА, Навоий вилояти.

- Бу жараён Ўзбекистон Республикаси "Оила кодекси"нинг 70-моддасига асосан амалга оширилади. Фуқаролик ҳолати далолатномаларини

қайд этиш органи биргалиқда яшайди

Ҳуқуқий дарсхона

ган ота-онанинг аризаларига биноан бола 16 ёшга тўлгунча қадар унинг исмини, шунингдек фамилиясини ўзгартириши мумкин.

Мабодо, ота-она алоҳида яшашса (ажрашган бўлишса) ва бола билан бирга яшовчи она (ота) унга ўз фамилиясини беришни хоҳласа, маҳаллий ҳокимликлар қошидаги васийлик ва ҳомийлик органи бу масалани боланинг манфаатларидан ва ота (она)нинг фикрини ҳисобга олган ҳолда хал қилади. Қуйидаги ҳолларда ота ёки онанинг фикрини ҳисобга олиш шарт эмас:

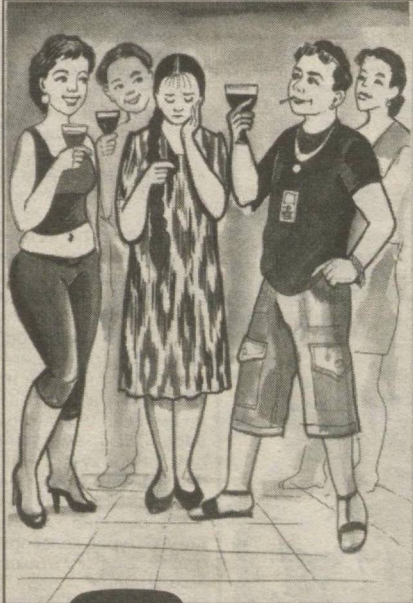
- ота(она)нинг яшаш жойини аниқлашнинг имкони бўлмаса;
- ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум этилган бўлса;
- ота(она) муомалага лаёқатсиз деб топилса;
- ота(она) болага таъминот бериш ва уни тарбиялаш мажбуриятларидан сабабсиз бўйин товланган бўлса.

Ун олти ёшга тўлган боланинг исми ёки фамилиясини унинг розилигисиз ўзгартирилиши мумкин эмас.

Ҳуқуқшунос Гулнора ҲАМРОЕВА

НОМУСИМ ҲАЁТИМДЕК

МУКАДАДС

- Фотиҳа тўйим бузилиш арафасида турибди. Менга тўғри йўл кўрсатинг. Бошим қотган, деди телефон қилаётган қиз ўзини босолмай.

- **Тинчликми,** - сўрадим хавотирга тушиб. Узок сукунатдан кейин қиз ўзини "Раънохонман", деб таништирди-да юрагини очди.

- Эшим 19 да. Онаминг ягона қизиман. Олийғоҳда 2-курсда ўқийман. Отам ичкиликнинг дастидан эрта дунёни тарк этди. Онам мени азоб чекиб ўстирганлиги учун: "Қизим, отангдан бизга икки ашиқ ароқ мерос қолган. Билиб қўй, сени бой хонадонга узатаман", деб бот-бот такрорларди. Айтганларидек уй-жойи тайин, ўқимини, бой хонадондан совчи келди. Онам йигит билан учрашмасимдан туриб, фотиҳага розилик берди. Хуллас, Фарҳод билан учрашишга имкон етди. Йигит билан қўл бериб қўришдим. Бир оз гаплашиб ўтиргач, усти-бошимга зимдан разм солиб:

- Сени бу туришда дўстларимга кўрсатишга уяламан. Ҳозир узун соч урфдан чиққан. Қолаверса, узун кўйлагинг ҳуснининг бузди. Қоматингга кетворган қобталар ярашади, - деди. Дабдуростдан айтган гапига ҳайрон қолдим. Онамга дардимни айтсам:

- Фарҳод нима деса шуни қилгин. Бундан ортигини топиш қийин, - деб гапига кўндирди. Фарҳоднинг дўстлари билан учрашгани дискотекага бордик. Йигит-қизлар Фарҳод билан ўпишиб қўришиб, очилиб-сочилиб ўтиришди. Музыка бошланган аралаш-қуралаш бўлиб ўйинга тушишди. Ҳам-малари ичиб-чекиб бўлгач, Фарҳод ширақайфда:

- Танишинглар, бу қиз Раъно. Бўлажақ рафиқам, - деди менга ишора қилиб. Дўстлари қий-чув қилиб стаканда менга ичимлик узатишди. Фарҳодни уялтириб қўймаслик учун ҳаётимда илк бор спиртли ичимлик ичдим. Ярим тун уйга

Қўнғироқларингиз...

маст ҳолда кириб борганимни кўрган онаминг эхсонаси чиқиб кетди. Эртаси кунни куда холани чақириб:

- Хой, куда, ўғлингизни салгина тартибга олсангиз. Кеча қизимни дискотекага олиб боргани етмагандек, спиртли ичимлик ичирибди. Келажақда таъсири бўлади, - деганда:

- Ўзим юрагимдагини сизга айтмоқчи эдим. Қизингиз ўғлим билан учрашганда ўпишиб сўрашмапти. Ўғлим дўстларини олдида изза бўлибди. Қизингиз маданиятсиз экан. На кийинишни, на жамоатда ўзини тутишни билади. Бизга бунақанги келин керак эмас, - деб уйимиздан чиқиб кетибди. Фарҳодни кўрмаганимга ҳам 3 ой бўлди. Назаримда фотиҳам бузилиш арафасида турибди. Нима қилишга ҳам ҳайронман.

- **Фарҳоджон билан оила курганингизда бахтли яшаб кетишингизга кўзингиз етадими? Қудаларнинг орасидан шунча гап-сўз ўтибди. Онангизни ҳам тўй ҳақида хулосаси бординдир?**

- Бошида онамга Фарҳод ёққанлиги учун тўйга розилик берди. Кейинги хунарлари ихлосини қайтарди. Шунча маломатлар ёғилганидан сиқилган онам "Қизим, одамнинг олasi ичида бўлар экан. Сени бахтли бўлишингни хоҳлагандим", деб хўрсинади.

- **Раънохон биринчи навбатда юрагингизга кулоқ солинг. Инсонга ҳаёт бир марта берилади. Ҳали ўзингизга мос йигитни учратасиз, дея тасалли бердим.**

- **Баъзан ота-оналар мактабни тугатиши биланоқ қизларни узатиш ташвишига тушади. Қизларимиз ўз тенгини топиб, бахтли бўлса нур устига аъло нур. Лекин орли, ифбатли қизларимизнинг номусини Фарҳодга ўхшаган калтабин йигитлар топташига йўл қўймайлик. Азизлар, бу воқеага бўлган муносабатингизни ёзиб юборинг?**

Адиба УМИРОВА

Эрталаб ишга барвақт-роқ келиб, уйда ёзишга улгурмаган ишларимни тугатиш учун компьютерга ўтирдим, эшигимни кимдир тақиллатди. Сўнг қия очилган эшиқдан бир йигит кўринди.

- Мумкинми? - деди-да ичкарига кирди. У анча ёш эди-ю, лекин сочлари оппоқ оқариб кетганди. - Узр! Барвақт келганимнинг сабаби... Ҳеч ким йўғида гапларимни айтиб олсам, дегандим-да. Чунки кўпчиликнинг олдида айта олмайдиган ҳасратларим бор, - деди у негадир менга эмас, ерга қараб гапираркан.

- Нега энди "эди", дедяпсиз, ҳозир улар... Йўқми?

- Бор, қаерга ҳам кетишарди. Айтиб берайман-ку! Бир кунни ўша қизалоғим касал бўлиб қолди. Дўхтирга олиб бордик. Ишқилиб, қони билан боғлиқ экан-да, касали. Ё онасидан, ё отасидан қон олиб, қуйиш керак экан. Қон ҳам гапми, жонимни ҳам берардим қизим учун. Қон топширдим. Аммо эрталаб касалхонага келсак, қонимни қуйишмабди. Даволовчи шифокор мени чақиртирибди. Кирдим. У менга тикилиб турди-да:

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

йиглаб ўтирибди. Ҳаммасини гапириб берди. У менга 1,5 ойлик ҳомиласи билан эрга теккан экан. Мен гумроҳ билмаган эканман. Ялинди-ёлворди, кечирим сўраб, оёқларимга йиқилди. Ахир бу қандай гап? Хотиним ҳам, қизчамни ҳам жонимдан ортиқ яхши кўрардим. Кўнглим синди, гурурим поймаол бўлди. Йигитнинг боши эгилиши ўлимдан ҳам ёмонлигини биласизми? Қизимга онасининг қонини қуйишди. Охири у тузалди ҳам. Аммо юра-

ҲИЁНАТ, ОФИР, ОФИР...

- Бу дунёда ҳасратсиз одам бўлганда яшашнинг сира қизиги қолмас эди... Шундай экан, уни енгиб яшаш мумкин, сизники ҳам шундай-дир? - дедим йигитни юпатиш учун.

- Тўғри, лекин... Юрагингизни дард тилимлаб ташласа ёмон, жуда ёмон бўлар экан-да. Лекин мени шундай ҳолга солишди, - деди йигит Исминини Малик деб ўзини таништираркан. (Исми ўзгартирилган). Ўзим тўрт укам билан онамга ҳам ёрдам берарман. Укаларим ёмон эмас, ўқишади, мендан кейингиси ишлайди. Кечроқ, 25 ёшимда уйлангандим. Кеч қурилган оиламни жуда қадрлардим. Яқинда ишхонадан берилган икки хонали уйга кўчиб чиққан эдик. Бир укам уйланиш арафасида, елиб-югуриб тўйга тайёргарлик кўраётгандик. Бу қувончли кунларда бошимга даҳшатли ташвиш тушди. Нима қилай, отам йўқлиги учун уйланиш осон бўлмаганди менга, лекин...

- **Ташвиш деяпсиз, бунга кимдир сабабчи бўлди-ми? Ёки ўзингиз...**

- Ўзим шу пайтгача ҳалол яшадим, ҳалол пул топдим. Қизларга ҳеч гапирмагандим. Ишхонамизда кадрлар бўлимига келган Юлдуз исмли қизни кўриб, шайдо бўлиб қолдим. Унга гапириб кўрганымда, қулиб-қулиб қўярдим. Хуллас, учрашувга чақириб, унга уйланмоқчи эканлигимни айтдим. Мени қувонтириб, у рози бўлди. Оиласи анчагина бадавлат бўлса ҳам, онам совчи бўлиб борганида яхши кутиб олишди.

Уйланиб, тўрт йилдан буён бахтли яшаб келаётгандик. Қизалоғим Асалоини суйиб-суйиб эрқалардим.

гимнинг жароҳати тузалмади. Шундай бўлса ҳам улар касалхонадан чиққунча пул, ёрдам бериб турдим. Улар уйга қайтишгач, мен кетдим. Хотинимнинг башарасига қараган сайин у, кўзимга ёмон кўринади.

- **Уйингиздагилар ҳам бундан хабар топишдими?**

- Фақат онамга айтдим. У ҳам кўп куйинди. "Майли-да, беайб парвардигор, бўлам! Ўтмишга кўз юмиб қўя қол-да, яшай-вер. Яна тўғиб берса, унутарсан", дейди.

- **Сиз бу гапга нима дейсиз?**

- **Йигит саволини эшитиб, жим бўлиб қолди. Кейин:**

- Қандоқ қилай? Ахир мана бу ерим кеча-ю кундуз жизиллаб турибди-ку, опа! - деди у кўкракка уриб. - Ҳар кунни кўриб

бир ўлгандан кўра, қийин бўлса ҳам ажрашиб кетган маъқулмикан? Менинг болам бўлмаса ҳам қизчага билишим жуда муҳим. Хуллас, бу қизалоқнинг отаси бошқами? - деб сўради.

Мен ҳайратдан қотиб қолдим. Ахир Юлдузга биринчи марта уйланган эдим-да.

- Нега? Нима учун бундай бевъгани саволини берайпсиз? - дедим даҳшатдан титраб.

- **Шифокор нега бундай деган экан?**

- У хотиржам равишда яна саволини қайтарди. "Чунки, - деди у пинагини бузмасдан. - Сизнинг қонингиз қизалоқнинг қони билан тўғри келмади. Бу эса унинг отаси сиз эмас, бошқа одам дегани. Шунинг учун сизни чақиртирган эдик", - деди.

- **Кейин нима бўлди? Хотинингиз билан гаплашдингизми?**

- Бу осон бўлмади. Палатага кирсам, у ҳамма гапдан хабар топган, пиқиллаб

бир ўлгандан кўра, қийин бўлса ҳам ажрашиб кетган маъқулмикан? Менинг болам бўлмаса ҳам қизчага билишим жуда муҳим. Хуллас, бу қизалоқнинг отаси бошқами? - деб сўради.

Мен ҳайратдан қотиб қолдим. Ахир Юлдузга биринчи марта уйланган эдим-да.

- Нега? Нима учун бундай бевъгани саволини берайпсиз? - дедим даҳшатдан титраб.

- **Шифокор нега бундай деган экан?**

- У хотиржам равишда яна саволини қайтарди. "Чунки, - деди у пинагини бузмасдан. - Сизнинг қонингиз қизалоқнинг қони билан тўғри келмади. Бу эса унинг отаси сиз эмас, бошқа одам дегани. Шунинг учун сизни чақиртирган эдик", - деди.

- **Кейин нима бўлди? Хотинингиз билан гаплашдингизми?**

- Бу осон бўлмади. Палатага кирсам, у ҳамма гапдан хабар топган, пиқиллаб

Басира САЙДАЛИЕВА

ТЎЙДАН КЕЙИН "АТТАНГ", ДЕМАНГ...

Мақолани ўқиб, муаллиф ёзганидек, тўғриси мен ҳам бундай воқеадан хайрону лол бўлиб қолдим.

Наилож, ҳаётда бўлиб тураркан. Нима бўлганда ҳам уйланишдан олдин тиббий кўриқдан ўтмагани катта хато бўлган. Ниқоҳланшдан олдин тиббий кўриқдан ўтказишнинг зарурлиги ҳақида бежиз кўп гапирилмапти. Йигит ёхуд қизнинг тўйдан кейинги "аттанг", лари касалликларини яшириб, бировнинг бахтини пойма қилиб, қолаверса, чув тушириши адолатдан эмас.

"Биров от деб олади, той қақди, биров той деб олади, от қақди" деган мақол бор. Буни биз ўша йигитга менгзадик. Чиройли қиз деб олиб, энди бошини ҳам қилиб юрибди. Шу ўринда бир мисол келтирмақчиман. Икки томон - бўлажак куда-андалар тўйдан олдин маслаҳат қилишди. "Ёшлар бир-бирини кўришсин. Маъқул бўлса, тўйга қаршилигимиз йўқ", - дейишди қизнинг ота-онаси. Ҳаммаси рисоладагидек бўлди, аммо бўлажак келин-куёв тиббий кўриқдан ўтмаган эди. Тўйдан кейин бошланди "томоша". Куёв бўлмиш нимгадир одамови бўлиб қолса бўладими?! Чиллаи бўлишига қарамай, бошқа жойда тунаб қоладиган одат чиқарди. Ота-онанинг танбехлари, маслаҳатлари, гаплари зигирчалик таъсир қилмади. Гўёки гуноҳ иш қилгандек, индамасдан, жимгина, бошини эгиб тураверарди. Уларнинг ўртасида юзага келган келишмовчилик сабабини сўралганида, иккаласи ҳам индамасди. Пировардида, куёвни қистовга олишди: "Ҳеч нарсани яширмай, нима бўлганини

Қарғиш урган одамман, - 6 сон

ЭСАЛАТМА: Ўша кунни ширақайф эдим. Гушангада қизга яқинлашганимни биламан, ойдаи чиройли келиннинг ярми аёл, ярми эркакалганини кўриб, "доа" лаб юборадим. Қиз эса кўзларидан ёш билан: "Ҳеч ким билмасин, майли кўчада бошқа хотинлар билан юраверинг, мен уйингизда, сизнинг хотинингиз бўлиб, чўрилик қиламан", деб ёлворди.

Муаллиф: С. ФАХРИДИНОВА

Ҳаёти 2006 й.

айтасан, вассалом!" Куёвнинг гапларини эшитиб, онаси даҳшатга тушди. Уқиниб-ўқиниб йиғлади. Нега деганда, келини хунаса экан. Бунинг яна бир атамаси бор: "Улма-қиз". Бу дегани бир жинсда ҳам эркак, ҳам аёл белгиларининг мавжудлиги. Куёвнинг гапига қараганда, ўша биринчи кечада чимилдиққа кириб, кўрқанидан ортига қайтган. Дўстлари эса: "Йигитимсан?! Йигитлик бурчингни бажар-да", деб яна чимилдиқли уйга киргизиб юборишибди. Шунинг учун йигитнинг боши гангиб, руҳиятида салбий ўзгариш бўлган.

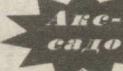
Савол туғилиши табиий: қизнинг ота-онаси буни билишганмикан? Ота-она фарзандининг шундайлигини билишган. Бир чиғирикдан ўтказиб олиш ниятида турмушга беришган. Ҳам қарз, ҳам фарз деб ўйлашгану, бировнинг бахтини минг афсуски ўйлаб кўришмаган. Худди "брак" сифатида биздан кетгунча, эгасига етгунча" қабилда иш кўришган.

Кези келганида, энди икки оғиз хунасалик тўғрисида. Она қорнидаги эмбрионда индифферент жинсий безлар пайдо бўлиб, уларнинг бирида эркак, иккинчисида аёлга хос жинс куртаклари шаклланади. Гоҳо бир хомилада иккала жинс белгилари - гермафродитизм мавжуд бўлиши ҳам мумкин. Чин ва сохта хунасалик фарқ қилинади. Чин хунасалик тубан тузилган ҳайвонлар - чувалчанглар, бўғим оёқлилар учун нормал ҳол ҳисобланади. Юқори даражада тузилган организмлар, умуртқалилар, хусусан одамда фақат сохта гермафродитизм - хунасалик учрайди. Бунда муайян жинсий безлар ташқари ёки ички жинсий органларга мос келмайди. Сохта хунасалик билан туғилган боланинг жинсини аниқлаш анча мушкул бўлиб, кўпчилик ҳолларда дээрли нотўғри аниқланади. Хунасалик жарроҳлик усуллари ва гормонлар билан даволанади. Бунни мутахассис-шифокоргина аниқлайди, даволайди. Хунасалик дардига мубтало бўлганларнинг оила кўришга ҳақлари йўқ.

Ўғлини уйлантириш ёхуд қизини чиқариш ўй-ташвишида юрган ота-оналар бўлажак келин-куёвларнинг тиббий кўриқдан ўтишларига панжа орасидан қарамасликларига керак. Шундангина оила қуришмоқчи бўлган барча йигит-қизларнинг бахти бекам бўлади.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ

Инсоннинг ҳаётда яшашидан мақсади ўзидан яхши ном қолдириш, эзгу ишлар қилиш, солиҳ фарзандларни тарбиялаб воёга етказиш. Чунки фарзандларимиз умримизнинг давомчилари ҳисобланади. Вояга етган ҳар бир фарзандимиз ўқиб, билим олиб она-ватанимизнинг янада гуллаб яшнаши учун, халқимизнинг биров қору-хוליга яраса биз хурсанд бўлаемиз, ўзимизни бахтли ҳисоблаймиз. Кўкқўрғонийнинг мақоласини ўқидим, Биродарнинг бефарзанд юрганига ачиниш кетдим. Наҳотки, шунча йилдан бери Биродар чидаб келаяпти. Ўз ҳаётимдан бир мисол кел-

рингиз билан борди-келди қилганингизда улар дастурхондан туз татимас экансиз. Шу ҳам инсофданми. Ахир уларда нима гуноҳ бор? Улар ўз вақтида сизга маслаҳат берганларку, шифокорларга уқрашинг деб... Нега дўстларингиз маслаҳатларига кирмадингиз? Ёки авлодларингизнинг болаларидан бирини олиб тарбияласангиз бўларди-ку.

Бундан ташқари бир киши билан чойхонада ўтириб, гаплашганингизда: "Сиздан арвоқлар норози", дебди. Ўша одам тўғри айтибди. Ўзингиздан олишингизча ота-онангизга тирикликларидан азоб бергансиз. Улар сизни қар-

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ —

тирмақчиман. 1967 йилда уйландим. Икки йилча фарзанд кўрмадик. Мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайман. Мактабимиз жойлашган қишлоқдан шифокор Гадовев ўғилларини суннат тўйи қилди. Шу тўйга мактабимиз ўқитувчиларини ҳам таклиф этишган эди. Ўша пайтлар тўйлар биринчи марта стол-стул қилиб ўтказилаётган эди. Ўқитувчилар алоҳида ўтирдик. Едик-ичдик. Тўй жуда яхши ўтди. Хуллас ши-

"Безурриёд ўтмоқдаман", - 49 сон.

ЭСАЛАТМА: Ёшим 50ларга бориб қолган бўлса-да, фарзандасизман. Хотиним айтиб менга тўнкаб қўйгани учун даволанавериш чарчадим. Ваҳолаки, ота-онамни тирикликларидан рожа қашшатишим учун бу менга берилаётган жазою.

Муаллиф: КЎКҚЎРҒОНИЙ

УМРИМИЗ ДАВОМЧИСИ

рақайф уйга келдим. Қарасам, умр йўлдошим ётмасдан кутиб ўтирибди. Онажоним ҳам шу ерда бедор. Мен уйга кириб, тўй тафсилотини уларга сўзлаб бердим ва охирида йиғладим.

- Нега Оллоҳим менга фарзанд бермапти? Мен ҳам ота номига сазовор бўлсам. Элу халққа шундай тўй берсам, - деб йиғлайвердим. Турмуш ўртоғим ҳам йиғлади. Онажоним ҳам йиғладилар ва мени кучоқлаб:

- Ўғлим, хали сизлар ёшсизлар. Парвардигоримнинг даргоҳи кенг, бир неча ўғил-қизларнинг ота-онаси бўласизлар, тўй ҳам қиласизлар, бобо ва буви бўласизлар, - дея менга насиҳат қилдилар.

Олоҳимга беҳисоб шукрлар бўлсинки, икки ўғилу, тўрт қизинг ота-онаси, 20 дан зиёд наварали бўлди. Яқинда эса эварали ҳам бўлаемиз. Беҳисоб шукроналар айтаман.

Биродарбой! Сиз турмуш ўртоғингизни бир неча марта таби шифокорларга кўрсатибсизу, ўзингизни кўрсатмабсиз. Бу сизнинг энг катта хатоингиз. Фожиа бу. Бунинг устига элу авлодла-

гашган. Ана шу қарғиш туйфайли сиз фарзанд кўрмагансиз. Ҳалиям кеч эмас. Ота-онангиз қўмилган мазорга боринг, улар руҳига дуойи-фотиҳа қилинг. Қабрларини кучоқлаб, йиғлаб кечирим сўраг. Гуноҳларингизга тавба қилинг.

Арвоқларини рози қилинг. Бева-бечораларга, етим-есирларга садақа қилинг. Зора ота-онангиз арвоҳи сизни кечирса, Оллоҳим ҳам гуноҳларингизни авф этса-ю, кексалик чоғингизда бир солиҳ фарзанд ато этса. Дунёи боумид дейишади-ку!

Ҳа, Биродар, тақрор айтаман, фарзанд умримизнинг давомчиси, у бизнинг мевадими. Ҳаётда яшашдан мақсадимиз фарзандли бўлиш...

Фарзандларимиз номимизни ўчирмайди, келгуси авлодларга етказди. Оила—жамиятимизнинг бир бўлиги ҳисобланади. Жамиятимизга фойдаси тегадиган асл фарзандларни еттиштириш ҳам оиланing бир бурчидир.

Ғайбулла АБДУЛЛАЕВ

АГАРДА МЕЪЁР БЎЛСА...

Мақола менга жуда таъсир қилди. Чунки менинг ҳаётим айнан шу сабаб - эримнинг ичкиликка берилганлиги боис бузилиб кетган.

Айримлар шу қуриб кетгур эормандага Худога сийгингандек, сийгинишлари рост! Лекин инсон ўз иродасига таянса, бу захри қотилга чап бериши ҳам мумкин-ку!

Шу ўринда ёдимга тушган бир воқеани ёзиб ўтай. Қўшни ака-укалар байрам баҳона ўз уйларида меҳмон кутиб ўтириб, ичкилик ичиб қайфлари ошиб қолади. Кейин нимадандир гаплари келишмай қолиб, икки жигар меҳмонларнинг олдига уришиб кетишади. Охир-оқибат ука ўз аксини чавақлаб қўяди. Шошиб қолган унинг яқинлари зудлик

"Татмимаан зиёфати" - 20 сон

ЭСАЛАТМА: Бекорчи оғайнларини йиғиб зиёфат қилган Тантубой оқибатама жинойтча айланади. Чунки, маст ҳаётлоқлар мушмаллашиб, Торпарбек қасалхонада жон беради. Бундай манманлик кимга керак эди?

Муаллиф: Баҳоир ЭГАМ.

Мақоладан жуда таъсирландим. Дилимдан: "Қанийди, мана шу мақолани йигитлар ўқиб, ҳаётда ўзларига етарли сабоқ чиқариб олишса", - деган уй кечди. Ҳозирги кунда кўпчилик ота-оналар фарзандларини маънавий қашшоқ (буни очик тан олиш даркор) қилиб тарбиялашмоқда. "Ўзимиз қийналиб, оёққа турдик, топган-тутганимиз шу болаларники", - дейишади. Аммо бу билан улар ўз келажақларига болта уришаётганини, арзанда ўсган ўғиллар эртага ўзига эмас, балки ота-онанинг давлатига ишониб на хунар, на бирор касби бўлмаганлигидан боши берк кўчага кириб қолишини қаўларига ҳам келтиришмайди.

Ҳаёт энг яхши мураббий. Ота-онанинг даврасида хотинини назарга илмай: "Фақат менинг айтганим бўлади", дейдиган эр йигитларни ҳаёт тарбиялаб, баъзан кўзини мошдек "очиб" қўяди! Аввало, ҳар қандаи оилада эр-хотин орасида ишонч бўлмоғи зарур. Гумон йимондан айиради. Эр хотини-а ишонмас нега яшайди? Ким учун яшайди? Эр хотинини уриб, қўрқитиб олиб яшати билан узоққа бориб бўлмайди. Эр хотинга, хотин эрга ишонмас бу ҳаёт эмас, нақ жаҳаннам.

Мақола қаҳрамони ҳам оғзи "ботир" экан, покиза, мушфиқ аёлнинг бахтини қора қилиб, энди афсусда. Икки, уч бор уйланиб, бахт топмабди! Юзи қора, кўнгли вайрон, қалби эса армонда...

Пули кўп танти йигит 18 ёшли келинлошма билан эҳтиом, баъзи пластик жарроҳлик операциялари ўтгач, яхши яшаб кетар, аммо гуноҳсиз гуноҳкор биринчи аёли-чи? Унинг тақдир не кечди экан?

Менимча, у кўз очиб кўрган аёлини ҳеч асосиз ҳўрлаган, қарғиш олган. Бу аёли даволангач, бориб ўша собиқ аёлининг кўнглини олиб, уэр сўраса, балки ҳаёти тамомила изга тушиб кетар?! Ахир кексаларимиз беҳизга: "Қарғиш урмай қолмас" дейишмайди-ку...

Унинг кечмишлари зора ўзгаларга ҳам сабоқ бўлиб, хулоса қилинса! Айтадиган ҳар бир гапни "эрман - не истасам дерман", деб эмас, балки чуқур ўйлаб фикр юритсалар, кўп савоб иш бўларди.

Ғарида ТОХИРОВА

билан "Тез ёрдам"га кўнғироқ қилишади. Ақасини "Тез ёрдам" машинасида қасалхонага олиб кетишаётган бир пайт у йўлда жон беради. Жинойат жазосиз қолмайди, деганларидек ука қилган ишлари учун қамалди. Ақасининг 4 та боласи етим бўлиб қолишди.

ШАХИНАБОНУ

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Фарзандларимиз МУЗАФФАРЖОН, ФАРИЗАХОН ва набирамиз МАХИНАБОНУ!

Сизларни таваллау кунларингиз билан кутлаймиз. Сихат-саломатлик, бахт-саодат тилаймиз.

Раҳмоновлар оиласи номидан Абдурашид.

Меҳрибон онажонимиз НОДИРА ая! Таваллау айёмингиз билан табриклаймиз. Сизга соғлиқ-саломатлик, узоқ умр тилаймиз. Доимо фарзандларингиз, невараларингиз бахтига саломат бўлинг.

Ўғилларингиз Санъат, Соҳибжон.

Қаарли паадри буэрукворимиз МУЙИДДИН ома!

Туғилган кунингиз билан кутлаймиз. Кўзингиздан нур, белингиздан кучкуват кетмасин. Доимо, ошангиз, фарзандларингиз ардоғида бўлинг.

Оила аъзоларингиз номидан Сарвинозхон.

Қаарли отажонимиз САМАД ака ҳамма укамиз САЛОҲИДДИНБЕК!

Таваллау айёмингиз муборак бўлсин. Бахтишмигиза доим соғ-омон бўлинг. Юзингиздан кулгу армасин.

Яқинларингиз.

Қашқадарё вилояти, Гузор тумани.

Азиз фарзандимиз ЛАТОФАТХОН! Таваллау айёмингиз кутлуғ бўлсин! Тинчлик-хотиржамлик, бахт ва омад тилаймиз. Илоё, фарзандингни камолини кўриш насиб айласин. Онанг Марҳаб, отанг Раҳматилла ва яқинларингиз.

Меҳрибон фарзандимиз АЗИЗЖОН! Аҳду паймон қилганинг, умринг йўдоши, келинимиз бўлмис НИГОРАХОН билан бир умр бахтли-саодатли турмуш кечирishingизни чин дилдан истаб қоламиз.

Бу кун сизни кутлар дўсту-қадрдон, Ёш баҳор умрингиз нурларга тўлсин. Бўлмасин жафолар, бўлмасин гаплар, Азизлар, эзгу бахт муборак бўлсин.

Дадажонинг Шарифжон, ойшонинг Матлубахон ва ука-сингилларингиз.

Неварамиз ҲАБИБУЛЛОХОН! 3 ёшинг муборак бўлсин. Ота-онанг бахтига соғ-саломат бўлиб, келажакаа улар орзу қилганасек инсон бўлиб вояга етсин.

Яқинларинг номидан Беҳзодек.

Қаардон жиянимиз ЖАСУРЖОН! Таваллау толган кунинг билан табриклаймиз. Ота-онанг бахтига соғ-саломат бўлинг.

Холаларинг Жамила, Ҳамида, Феруз.

Азиз жигарбандимиз ХАЙРИДДИНЖОН! Туғилган кунинг муборак бўлсин. Келажакаа ота-онангнинг қорига ярайдиган ўғлон бўлиб ўсгин.

Сарвинозхон.

Профессор Эргаш САЛИМОВ клиникиси барча турдаги аллергия, бўгин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалманд, нимжон болаларни махсус усулларда даволайди. Бронхиял астма хасталигида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергия касаллиқларини аниқлаб, даволашда турли аллергиялар қўйиб синалади. Иш вақти соат 8⁰⁰ дан 17⁰⁰ гача. МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Ҳўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникиси бекати. Тел: 149-43-33, 144-64-30.

ПАРДАЛАРНИ ПРОФЕССИОНАЛ ТИКИШНИ ЎРГАТАМИЗ. ТЕЛ: 118-61-47

ДИҚҚАТ: ТАНЛОВ! "Оила ва жамият" тахририяти газетанинг 15 йиллиги муносабати билан "Оила ва жамият" менинг ҳаётимда" деб номланган танлов эълон қилади. Муаллиф мақолада "Оила ва жамият" газетаси ўз ҳаётида қандай аҳамиятга эга эканлиги ҳақида ҳикоя қилиши керак. Мақолалар 1 августга қадар қабул қилинади ва газетада чоп этиб борилади. Ғолиблар 1 сентябр арафасида аниқланади. Танлов ғолиблари қимматбаҳо совғалар билан тақдирланадилар. Шунингдек, тахририят газетанинг 15 йиллиги муносабати билан "Энг фаол обуначи" танловини эълон қилади. Бунинг учун 2006 йилнинг 2-ярмига газетамизга обуна бўлиб, квитанция нусхасини тахририятга жўнатсангиз киёф. Танловнинг учта ғолиби қуръа ташлаш йўли билан аниқланади ва 1 сентябр - "Оила ва жамият"нинг илк сони чоп этилган кун арафасида эълон қилинади. Уларга қимматбаҳо совғалар тақдим этилади. Маълумот учун телефон: 134-25-46. Масьул—Дармон Иброҳимов.

СУВГА ЧЎКИШДАН САҚЛАНИНГ! Ёзинг иссиқ кунларини ҳамиша орзиқиб кутамиз. «Яхши дам - меҳнатга ҳамдам, деганларидек, бу мавсумда салқинроқ жой излаб, саёхатга отланамиз, дарё ва каналлар, очик сув хавзалари, анҳор ҳамда қўлларда чўмилишга эҳтиёж сезамиз. Бирок айрим ҳолларда чўмилишнинг кўнгилсизлиги билан тугаётганлиги ачинарлидир. Шу муносабат билан Самарқанд вилоят фавқулодда вазиятлар бошқармаси ахборот-таҳлил гуруҳи катта инспектори, катта лейтенант Уткир Жўраев қуйидагиларни гапириб берди. - Фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш мақсадида бир қатор тезкор тадбирлар амалга оширилаётганлигига қарамай, жорий йилнинг ўтган даврида вилоятимиз ҳудудида 5 та чўкиш ҳодисаси қайд этилди. Ачинарлиси шундаки, маълумотлар таҳлилига кўра, сувда чўкаётганларнинг аксариятини болалар ва ёш ўсмирлар ташкил қилмоқда. Уларнинг катталар томонидан назоратсиз қолдирилиши, баъзи кишиларнинг сувда сузишни яхши билмасликлари, чўмилиш қоидаларига риоя қилмасликлари, ёлғиз ҳолда чўмилиш ёхуд спиртли ичимликлар истеъмол қилган ҳолда сувга шўнғиш, чўкаётган одамга ўз вақтида ёрдам бера олмастик, қутқарув усулларидан беҳабарлик ана шундай бахтсиз ҳодисалар омилли бўлаёттир. Яна бир мисол, чўмилаётганда эҳтиётсизлик боис сув остига ташлаб юборилган турли шиша синиқлари, очиб ташланган консерва идишлари, металл ва бошқа қаттиқ жисмлар ҳам инсон танасига оғир жароҳат етказиши мумкин. Чўмилиш қатъинан ман этилган ёхуд қутқарув хизмати ташкил этилмаган жойлар, сув хавзаларини туну кун қўриқлашинг иложи йўқ. Маҳалла фуқаролар йиғинлари фаоллари, оқсоқоллар, жамоатчилик вакиллари ҳамжиҳатликда аҳоли ўртасида чўмилиш билан боғлиқ муаммолар олдини олиш юзасидан тарғибот-ташвиқот ишларини янада кўнайитириши сиз зарур. Шундангина ўзимиз ва яқинларимиз ҳаётини ҳар қандай офату хавфхатардан сақлаган бўламиз. Аҳир, ҳалқимизда, "Ўт балосидан, сув балосидан ва бемаҳал ўғлимдан Яратганинг ўзи асра-син", деган нақл бежиз айтилмаган-да. Сухбатдош Нодира АНДАҚУЛОВА

Тошкент менежмент ва технологиялар коллежидан 2001 йилда ОРИКОВ НИФМАТИЛЛА СУННАТИЛЛАЕВИЧга берилган № 069615-рақамли ДИПЛОМ йўқолганлиги сабабли БЕКОР қилинади.

ТАТУ томонидан АХМЕДОВ САНЖАР АНВАРОВИЧ номига 2003 йил 03КП031 сонли рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР қилинади.

НУРИ ХОЛАНИНГ КЕЛИНЛАРИ

Тошкент шаҳрининг Қорасув-1 даҳасида яшовчи Қарима опа келин туширди. Эрталабки келин саломдан сўнг гурунг авиджа. Ёшлари саксондан ошган Маъсуда холанинг гаплари эътиборимизни тортди. - Бахтли бўлишин-ей, ёшлар! Вой, бизнинг даврлар-а, нақ ўзининг тўйим эсимга тушиб кетса, денг, - Маъсуда хола майин жилмайиб, бошини хиёб тебратганча ҳикоясини давом эттиради: - Ушанда кирқ олтинчи йил эди. Бай, бай, урушдан кейинги қийинчиликлар, етишмовчиликлар... Маҳалламиздаги

Нури хола менга совчи бўлиб келдилар. Дадам кўнмаптилар. «Ана, палончининг кизига боринг, тугунчининг ҳам кизи бор. Маъсуда хали ёш», - дебдилар. - Маъсуда ёш эмас, Сиддик ака, - деганлар Нури хола, - ун еттига тўлди. Мен билман. Қолаверса, ўша сиз айтган қизлар ўғлимга муносиб эмас! - Йўқ, бўлмайди дедимми, бўлмайди. Гап тамом! - деган эканлар дадам қатъий туриб. - Ҳа-а, энди тушундим, - Нури хола

туш пайчирномаси да Сиддик ака, яъни дадам ҳам беихтиёр фотиҳага жўр бўлибдилар. Уйғонсалар тушлари! - Ҳай, онаси тур! - дебдилар дадам, - Кизингни тушимда Нури пошанинг ўғлига фотиҳа қилиб юбордим. Тилиб поччамиз тушимга кирдилар. Майли, ўтганларнинг руҳи шод бўлсин! Розиман. Шундай қилиб, чилдирман дўпирдўпир чалиб беш-олти хотин узатиб боришган. Бизга ажратилгани битта кичкина хона, битта намаз, тўртта кўрпа, иккита ёстиқ, битта бўй кўйлак. Бунақа тўкин дастурхонлар қайда, дейсиз. Зогора нон, жийда, туршак. Тамом: Шунга ҳам шукр қилиб яшаб кетдик. Кам бўлмадик. Санъат МАХМУДОВА

МУНАЖЖИМЛАР КҮЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафта давомида дўсту дугоналарингиз билан бўладиган ажойиб, кўнгилли учрашувлардан баҳра оласиз. СИГИР (21.04 — 21.05). - Ниҳоят, узоқдаги қариндошлардан хабар олишга вақт топасиз. Яхши харидлар билан кўнглингизни хушлайсиз. ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Ишхонангизда раҳбариятнинг сизга ишончи ортади. Шу боис маъсул вазифани ишониб топширишлари мумкин. ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Бу ҳафтада йирик молиявий маблағ киритиш талаб этиладиган шартномаларни имзоламаганингиз маъқул. Соғлигингиз тўғрисида қайғуришни ҳам унутманг.

МУНАЖЖИМЛАР АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Озгина хафсаласизлик, дангасаликка йўл қўйсангиз, бутун интилишларингизни чиппака чиқариши мумкин. БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Турмуш ўртоғингизнинг соғлиги билан боғлиқ муаммолар бу ҳафтада сизни бироз ташвишланишга мажбур этади. ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - «Яхши дам меҳнатга ҳамдам» эканлигини унутманг. Йириқроқ харидларни кейинга қолдириб турганингиз маъқул. ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Хонадонини таъмирлатишни режалаштирганлар шу ҳафтада иш бошласалар, кўнгилдагидек натижага эришадилар.

БАШОРАТИ ҲОТАР (23.11 — 21.12). - Ҳафта ўрталарида сафарга чиққингиз мумкин. Майда-чуйда ишларга қалғимасангиз, у кутганингиздек самарали яқунланади. ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Узоқ йиллардан бери қўришмаган дўстларингиз меҳмон бўлиб келишди. Ҳафта охирларида дилингизни хира қиладиган хабар эшитишингиз мумкин. КОВФА (21.01 — 18.02). - Ҳафта бир маромда ўтади. Сешанбада қўнғингизга пул тушиши эҳтимоли бор. Уни керакли нарсаларга сарфлашга ҳаракат қилинг. БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Тўғрисидаги раҳбарият бетгаопарлик, ҳурматсизлик сифатида қабул қилиши мумкин. Бу ҳол ишингизга салбий таъсир кўрсатади.

ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Рам хотини	Хавода сероб газ	Фарзанд, ўғил- қиз	Оқлаш ашёси	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Қарта хоними	Услуб, йўриқ	Унхўр хашарот	Арабча "А"	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Рамазон фарзи	... Бунги	Бурж	Орт	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Бурят чўпони	Катта масжид	Одеко- лон	Максим (қисқа)
Насим, шабада	→	→	→	→	Россия парла- менти	→	→	→	→	Тик, бутун	→	→	→	→	"Тарихи мулки ..."	→	→	→	→
Шарх	→				Ўғил бола исми	→				Қайсар, ўжар	→				Харбий қисм	→			
"Кумуш ..."	→				Орнела ... (Актриса)	→				"..." Шавқ	→				"КВН" фирмаси	→			
...- чечак юриш	→				Ёввойи гиёҳ	→				"...-ка- Дабра"	→				Чаппа, гескари	→			
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Қиммат- баҳо тош	Эчки- нинг эркаги	... Оллоху Акбар!	У май- донда сина- лади	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Сотқин	Яқин, "соққа"	Эрон пули	Тана қисми	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Янга	Мушке- тёр	Қадим танга пули	... Темур	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Турк, авзо	Халқ, аҳоли	Намозга чорлов	... Блезёр
Кичик зарра	→	→	→	→	"... Кришна"	→	→	→	→	Тахмин	→	→	→	→	Вақт ўлчови	→	→	→	→
Банди эт!	→				Доно, ақли	→				"... есир"	→				Дастхат	→			
...- чикир	→				Ички аъзо	→				"... Аваз (шоир)"	→				"Яхши"- нинг акси	→			
Ширин- лик	→				Симба ёри	→				Банди, тутқун	→				Қаерда (синон.)	→			
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Рус хонан- даси	Товуш, сас	Овчи ит	ғам- ...	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Илора	Аль ... (гўшиқчи)	Амур ирмоғи	... Зокиров (бастак.)	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Гавда, вужуд	Мабодо	Ўғил бола исми	Ойи (рус)	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Персия	Идиш	Ўзак, тамал	Эмил Золя асари
... Руста- вели	→	→	→	→	Фаровон	→	→	→	→	Емак	→	→	→	→	Бор ... ла, Йуқ ...	→	→	→	→
Исроф	→				"Бақо" акси	→				Шаҳар (Ҳинд.)	→				Жуда, ўта	→			
... Кари- мова	→				Ишон	→				... Каримов (олим)	→				Енгил	→			
Ўғил бола исми	→				Япон фирмаси	→				"Чилтор" (Европа)	→				АҚШ фазо маркази	→			
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Этил- маган, тик	Фарёд, фиғон	Уч атом кисло- род	...- алам, озор	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Алоқа уску- наси	Мир- карим ...	Ҳарф ... сав- вод чиқар	Бухоро- даги туман	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Ота, ада	Ўрганиш, қилиқ	Йул ҳақи	Қозоқ шоири	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Донли экин	Ялла, ёр-ёр	Само, қонот	Осиё давлати
Мева	→	→	→	→	Сурат, расм	→	→	→	→	Бинг матоси	→	→	→	→	Азон айтувчи	→	→	→	→
Дори меъёри	→				"... Ойи"	→				Езувчи	→				3-шахс, қуплик	→			
Судра- лувчи ҳайвон	→				Фильм, сериал	→				Тоғнинг кенг жойи	→				Сергей ... (ғахра- мон)	→			
Суст, лоҳас	→				Адам ... (Олим)	→				Қасд- дан	→				Аҳил, тотув	→			
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	"... Лиза"	Клей	Хорижга руҳсат	Қуёш худоси	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Ёҳубов (адиб)	... Ҳаво	Денгиз	Тикув қуроли	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Араб давлати	Туркча пул	Ўзоқ, йироқ		ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Роҳиб либоси	Дам, тин	Калта юбка	Мансаб
...ди Дарахт	→	→	→	→	"... Матжон"	→	→	→	→	Осиё- даги миллат	→	→	→	→	Италия футбол клуби	→	→	→	→
Ўғил бола исми	→				Виагра, мезим	→				Ер текис- лаш ус- куваси	→				"..." Сириш	→			
Нифоқ	→				Диёнат	→				Кичик зовур	→				Саноқ сўз	→			
... Тулеев	→				Гул тури	→				"... насаб"	→				Жиҳат, фактор	→			

8 Оила ва жамият

ДУШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.45 ТВ анонс.
8.50 Олтин мерос.
"Ёз - ўтмоқда соз":
8.55 "Сехрланган қиз". Болалар учун фильм.
10.30 ТВ анонс.
10.35 "Алломиш изидан".
Видеофильм. 1-қисм.
10.55 "Сизнинг адвокатингиз".
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20 "Одами эрсанг".
11.40 "Муқаддас тахтизар". Ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
12.30 ТВ анонс.
12.35 "Муқаддас тахтизар". Спектакль. 2-қисм.
13.30 "Рангин дунё".
13.50 Олтин мерос.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!" Кундузги дастур.
15.20 "Ўзбеким ўғлонлар".
16.20 "Олтин бешик".
"Болалар сайёраси":

16.50 "Эртақлар - яхшилик етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Олтин мерос.
17.25 "Равнак" студияси намойиш этади.
17.40 ТВ анонс.
17.45 "Оҳанглар оғушида".
18.00 "Умр дафтари". 1-қисм.
18.20 "Ўч". Видеофильм. 1-қисм.
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Ўзлонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Ишқ эртаги". Телесериал премьераси.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 Эркин мавзу.
22.00 "Ёз ифори". Телесериал.
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.20 "Олам ва одам" дастури: "Ғойиб бўлган кема сирин". 1-қисм.
23.45-23.50 Тунги наволар.

16.25 Кино SMS.
16.30 Ёшлар овози.
16.45 SMS-кинотанлов.
16.50 Афсона ва ҳақиқат.
17.40 UZEx хабарлари (инглиз тилида).
17.50 Анонслар.
17.55 "Скарлетт". Бадий фильм 1-қисм.
18.45 UZEx хабарлари (рус тилида).
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Кино SMS.
19.40 CINEMANIYA.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Рақурс.
20.25 UZEx хабарлари.
20.35 Ёшлар куйлаганда.
20.55 Ўзлонлар.
21.00 "Бўрилар орасидаги рақс". Бадий фильм 1-қисм.
21.40 Муслиқий лаҳзалар.
21.50 Ватан ҳақида ўйлар.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Кино SMS.
22.40 Кўнгил таронаси.
22.50 "Елгон асираси". Телесериал.

7.00 "Бодроное утро".
8.00 "Хабарлар".
8.20 "Болалар спорти".
8.35 Мультфильм.
8.45 "Гора самоцветов". Мультфильм.
9.00 "Хабарлар" (узб).
9.10 Футбол. Ўзбекистон чемпиониати. "Машъал" - "Андижан".
10.00-10.50 Иккинчи Республика Аёллар спартакиадаси.
17.55 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Австралия - Япония".
20.00 "Вести".
20.20 "Спортниси маликалари".
20.35 Жаҳон чемпиониати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "АҚШ - Чехия".
23.00 "Кавалери морской звезды". Сериал.
24.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Италия - Гана".
Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
(Танафусда "Тет-а-тет")

TV-MARKAZ

12.00 Марказ NEWS
12.15 Мировые хиты
13.00 Марказ NEWS
13.15 Ўзбек наволари
14.00 "Юлдузли пайшанба" (повтор)
14.40 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
15.45 Ўзбек наволари
16.30 Мировые хиты
17.00 "Судьбы"
17.30 Ўзбек наволари
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.15 Ўзбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.15 Сериал "Ва-банк" 7-серия
20.25 Ўзбек наволари
21.00 "Миссия неповторима" (повтор)
21.30 Мировые хиты
22.00 Комедия по понедельникам "Дочь Д'Артаньяна"
00.20 Миксер

11.10 X/ф "Холодное лето пятдесят третьего..."
13.00 Новости.
13.10 Москва. Кремль. Церемония вручения Государственных премий Российской Федерации. Прямая трансляция из Кремля.
13.50 "Звезды эфира".
14.20 X/ф "Пятдесят на пятьдесят"
16.00 Премьера. Все звезды в концерте "Все могут короли"
17.00 Новости.
17.10 Концерт "Все могут короли". Продолжение
18.05 X/ф "Личный номер (2004 год)"
20.00 "Время".
20.40 Премьера. "В ритме танго".
21.40 X/ф "Гонщик"
23.40 Виктория Толстогона в фильме "Башмачник".
1.30 Хамфри Богарт в триллере "В укромном месте"

МВД под руководством Виктора Елисеева.
10.45 Алексей Чадов, Александр Домогаров и Виктор Бывчиков в приключенческой комедии "Граф Монтегю".
13.00 ВЕСТИ.
13:20 РОДНОЕ КИНО. Евгений Матвеев, Галина Польских, Никита Джигурда и Лариса Удовиченко в фильме "Любить по-русски-3. Губернатор". 1999г.
15:20 Юрий Никулин, Георгий Вицин и Евгений Моргунов в комедиях Леонида Гайдая "Самогонщики" и "Пес Барбос и необычный кросс". 1961г.
16:00 Большой праздничный концерт с участием Ефима Шифрина, Надежды Кадышевой, Лаймы Вайкуле и многих других.
18:10 ПРЕМЬЕРА. "Кривое зеркало. Театр Евгения Петросяна".
19:00 ВЕСТИ.
19:20 ПРЕМЬЕРА. "Кривое зеркало. Театр Евгения Петросяна". Продолжение.
20:40 ПРЕМЬЕРА. Кейт Хадсон, Софи Марсо и Люк Уилсон в романтической комедии Роба Райнера "Алекс и Эмма" (США), 2003г.
22:40 "Россия молодая". Праздничный концерт. Прямая трансляция с Красной площади.
0:55 Паоло Вилладжо в комедии "Синьор Робинзон" (Италия), 1976г.
3:10 Канал Евроньюс

СЕШАНБА 13

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 "Олам ва одам" дастури: "Ғойиб бўлган кема сирин". 1-қисм.
9.15 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
9.20 1. "Уйла, Изла, Топ!" ТелемуСОба.
2. "Шумтақалар". Мультсериал.
10.30 ТВ анонс.
10.35 "Алломиш изидан".
Видеофильм. 2-қисм.
10.55 Биржа ва банк хабарлари.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20 "Ишқ эртаги". Телесериал.
11.55 "Дил таронаси".
12.00 "Ахборот" (инглиз тилида).
12.10 ТВ анонс.
12.15 "Шўрданақ". Ҳажвий кўрсатуви.
12.40 ТВ анонс.
12.45 "Ёз ифори". Телесериал.
13.50 Олтин мерос.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!" Кундузги дастур.
15.20 "Заковат".
16.15 "Жаҳон опера юлдузлари". М. Раazzoкова.
"Болалар сайёраси":

16.45 "Эртақлар - яхшилик етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Эски альбом.
17.20 "Ахл ва идрок".
17.40 "Хаёт ва қонун".
18.00 "Умр дафтари". 2-қисм.
18.20 "Оҳанглар оғушида".
18.25 "Ўч". Видеофильм. 2-қисм.
19.10 "Банк ва мижоз".
19.20 "Сизнинг адвокатингиз".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Ўзлонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Ишқ эртаги". Телесериал.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Сиз соинган оҳанглар". О. Отахонов.
22.00 "Ёз ифори". Телесериал.
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.20 "Олам ва одам" дастури: "Ғойиб бўлган кема сирин". 2-қисм.

18.15 "Болажонлар экранни".
18.30 "Пойтахт". /рус/.
18.50 "23, 5 даражали бурчак остида". Хужжатли телесериал.
19.15 "2006 йил - Ҳомийлар ва шифкорлар йили": "Саломат бўлинг". /рус/.
19.30 "Табриклимиз, кутлаймиз".
19.15 "Истымоқчи минбарини".
19.30 "Табриклимиз, кутлаймиз".
20.00 "Пойтахт".
20.25 "Камила". Телесериал.
20.45, 21.20 "Телекүрьер маркет".
21.00 "Оқшом наволари".
21.30 "Аъналар этади давом".
22.00 "Эшикин очинг полиция". Бадий фильм. /рус/.

7.00 "Бодроное утро".
8.00 "Хабарлар" (Рус).
8.20 "Болалар спорти".
8.35 Мультфильм.
8.45 "Спорт-клуб".
9.00 "Хабарлар" (узб).
9.20 Кураш. Халқаро турнир.
9.50 Теннис. Ролан-гаррос.
10.45 Иккинчи Республика Аёллар спартакиадаси.
11.15-12.15 "Талисман".
17.55 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Ж. Корея - Того".
20.00 "Вести".
20.20 "Путешествия натуралиста".
20.45 Жаҳон чемпиониати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Франция - Швейцария".
Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади (Танафусда "Хабарлар" (узб тилида).
23.00 "Кавалери морской звезды". Сериал.
24.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Бразилия-Хорватия".
Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
2.00 "Тунингиз осуда бўлинсин"

TV-MARKAZ

12.00 Марказ NEWS (узб)
12.15 Ўзбек наволари
13.00 Марказ NEWS (рус)
13.15 Мировые хиты
14.00 "Великолепная семёрка" (повтор)
14.30 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
15.45 Ўзбек наволари
16.30 Топ-10 (повтор)
17.00 Ўзбек наволари
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.15 Мировые хиты
19.00 Марказ NEWS (рус)
19.15 Сериал "Ва-банк" 8-серия
20.25 Ўзбек наволари
21.00 Спецрепортаж
21.20 Мировые хиты
22.00 Кино "Часы"
00.05 Миксер

14.20 "Лолита. Без комплексов".
15.10 "Доктор Курпатов".
15.50 "Федеральный судья".
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 "Криминальная Россия".
17.50 "Любовь как любовь".
Многосерийный фильм
18.55 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым
20.00 Время
20.30 Премьера. "В ритме танго".
Многосерийный фильм
21.30 "Роман со зверем".
Документальный фильм
22.30 Искатели. "Секретный тоннель".
23.15 Ночные новости
23.30 Стив Мартин вооружен и не опасен в комедии "Три товарища".
1.20 Остроожетный фильм "Экстази".
2.00 Новости
2.05 Остроожетный фильм "Экстази".
Продолжение
3.05 Документальный фильм
4.00 Новости
4.05 "Подводный мир Андрея Макаревича".

13:00 ВЕСТИ.
13:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13:40 Кейт Хадсон, Софи Марсо и Люк Уилсон в романтической комедии Роба Райнера "Алекс и Эмма" (США), 2003г.
15:30 "Смехопанорама Евгения Петросяна".
16:00 ВЕСТИ.
16:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16:40 "Обреченная стать звездой". Телесериал.
17:40 Михаил Мамаев, Виктор Вержбицкий, Инга Стрелкова-Ободина, Эммануил Виторган, Людмила Нильская, Алексей Булдаков, Александр Берда, Владимир Долинский и Анатолий Лобочкин в телесериале "Волчица".
18:40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
19:00 ВЕСТИ.
19:45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20:05 "Спокойной ночи, малыши!".
20:15 РУССКАЯ СЕРИЯ. Анна Ковальчук в детективном сериале "Тайны следствия".
21:15 Комедия "Безумный день - среда" (Франция), 2001г.
23:15 ВЕСТИ.
23:25 "ВЕСТИ-1".
23:45 Футбол. Чемпионат мира. Бразилия - Хорватия. Прямая трансляция из Германии.
2:00 "Синемания".
2:30 "Дорожный патруль".
2:45 Канал "Евроньюс" на русском языке
3:40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

ЧОРШАНБА 14

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 Олтин мерос.
8.45 "Олам ва одам" дастури: "Ғойиб бўлган кема сирин". 2-қисм.
"Болалар сайёраси":
9.10 1. "Олтин тож". Телевизион уйин.
2. "Шумтақалар". Мультсериал.
10.05 Ф.Ташматов номдаги дуторчилар ансамблининг концерти.
10.25 "Алломиш изидан".
Видеофильм. 3-қисм.
10.45 "Банк ва мижоз".
10.55 "Сизнинг адвокатингиз".

11.00 "Ахборот".
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20 "Ишқ эртаги". Телесериал.
11.55 Олтин мерос.
12.05 "Ягона оилада".
12.25 "Одамлардан бири".
12.45 "Ёз ифори".
13.50 Ватан ҳақида кўшиқлар.
14.00 "Ахборот".
14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!" Кундузги дастур.
15.20 "Оддий ҳақиқатлар".
Ток-шоу.
16.10 ТВ анонс.
16.15 25 2006 - Ҳомийлар ва шифкорлар йили. "Саломатлик" дастури.
"Болалар сайёраси":
16.40 "Эртақлар - яхшилик етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Олтин мерос.
17.20 "Эркин иқтисодий".

17.40 ТВ анонс.
17.45 "Таълима эътибор - келажакка эътибор".
18.05 "Умр мазмуни".
18.25 "Ўч". Видеофильм. 3-қисм.
19.10 "Оҳанглар оғушида".
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Ишқ эртаги". Телесериал.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Қаллобик жазоси". Хужжатли фильм.
22.00 "Ёз ифори". Телесериал.
23.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.20 "Олам ва одам" дастури: "Денгиз тубидаги синоатлар". 1-қисм.
23.45-23.50 Тунги наволар.

7.00 "Бодроное утро".
8.20 "Хабарлар" (Рус).
8.35 Мультфильм.
8.45 "Спорт-клуб".
9.00 "Хабарлар" (узб).
9.20 Кураш. Халқаро турнир.
9.50 Теннис. Ролан-гаррос.
10.45 Иккинчи Республика Аёллар спартакиадаси.
11.15-12.15 "Талисман".
17.55 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Ж. Корея - Того".
20.00 "Вести".
20.20 "Путешествия натуралиста".
20.45 Жаҳон чемпиониати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Франция - Швейцария".
Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади (Танафусда "Хабарлар" (узб тилида).
23.00 "Кавалери морской звезды". Сериал.
24.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Бразилия-Хорватия".
Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
2.00 "Тунингиз осуда бўлинсин"

14.45 Яқшанба нонуштаси.
15.15 "Даллас". Телесериал.
16.00 Давр.
16.10 Ватан ҳақида ўйлар.
16.15 "O'zbektelefilm" намойиши: "Зангиота".
16.25 Қадимий кўшиқлар. Катта шула.
17.25 Ёшлар овози.
17.40 Муслиқий лаҳзалар.
17.50 Анонслар.
17.55 "Скарлетт". Бадий фильм. 3-қисм.
18.40 Кино SMS.
18.45 Каталог.
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Кино SMS.
19.40 2006-Ҳомийлар ва шифкорлар йили. "Меъёр - соғлиқ гарови".
20.00 Спорт-лото.
20.10 Анонслар.
20.15 Ватан ҳақида ўйлар.
20.20 Давр мавзуси.
20.35 Ёшлик наволари.

21.00 "Бўрилар орасидаги рақс". Бадий фильм 3-қисм.
21.45 Муслиқий лаҳзалар.
22.00 Давр.
22.40 Кўнгил таронаси.
22.50 "Елгон асираси".

7.00 "Бодроное утро".
8.20 "Шохрух клуби".
8.35 Мультфильм.
8.45 "Спорт-менинг ҳаётим".
9.20 Кураш. Халқаро турнир.
9.50 Теннис. Ролан-гаррос.
10.50 "Живые легенды моря". Док. фильм.
11.15-12.15 "Талисман".
17.55 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Испания-Украина".
20.00 "Вести".
20.20 "Мониторинг".
20.40 Жаҳон чемпиониати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Тунис - Саудия. Арабистон".
23.00 "Кавалери морской звезды". Сериал.
24.00 Футбол. Жаҳон чемпиониати. "Германия-Польша".

TV-MARKAZ

12.00 Марказ NEWS (узб.)
12.15 Мировые хиты
13.00 Марказ NEWS (рус.)
13.15 Узбек навалари
14.00 Мировые хиты
14.30 Узбек навалари
15.00 Теленяня
15.45 Узбек навалари
16.00 «Миссия неповторима»
16.30 Узбек навалари
17.00 «Очил дастурхон» (пов)
17.30 Узбек навалари
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.15 Узбек навалари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.15 «Ва-банк» 9-серия
20.25 Мировые хиты
21.00 Узбек навалари
22.00 X/ф «Ночи Кабирии».

4.55 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро»
8.35 «В ритме танго». Многосерийный фильм
9.30 «Детективы»
10.05 «Малахов +»
11.00 Новости
11.15 Серил «Талисман»
12.10 «Криминальная Россия». «Расплата по долларам»
12.50 Премьера. «Фаворит». Многосерийный фильм

14.00 Новости (с субтитрами)
14.20 «Лолита. Без комплексов»
15.10 «Доктор Курпатов»
15.50 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 «Вне закона». «Падение в бездну»
17.50 «Любовь как любовь». Многосерийный фильм
18.55 «Пусть говорят».
20.00 Время
20.30 Премьера. «В ритме танго». Многосерийный фильм
21.30 «Брачные аферис-

ты». Документальный фильм
22.30 Ударная сила. «Сердце самолета»
23.15 Ночные новости
23.30 Приключенческий сериал «24 часа»
0.20 Индийские страсти в комедии «Гуру»
2.00 Новости
2.05 Спецрасследование. «Квартирные мошенники»
2.55 Зимы не будет в комедии «Снежный день»
4.00 Новости
4.05 Комедия «Снежный день». Продолжение
4.20 «Шутка за шуткой». Юмористическая программа

4:00 «Доброе утро, Россия!».
7:50 Элина Быстрицкая в детективе «Семь дней после убийства». 1991г.
9:45 ВЕСТИ.
10:00 ВЕСТИ.
10:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10:50 Владимир Конкин в телесериале «Сармат».
12:45 ВЕСТИ.
13:00 ВЕСТИ.
13:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13:40 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
14:45 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
15:45 ВЕСТИ.

16:00 ВЕСТИ.
16:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16:40 Михаил Мамаев, Виктор Вержбицкий, Инга Стрелкова-Оболдина, Эммануил Виторган, Людмила Нильская, Алексей Булдаков, Александр Берда, Владимир Долинский и Анатолий Лобкоцкий в телесериале «Волчица».
17:45 Футбол. Чемпионат мира. Испания - Украина. Прямая трансляция из Германии.
20:00 ВЕСТИ.
20:45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
21:05 РУССКАЯ СЕРИЯ. Анна Ковальчук в детектив-

ном сериале «Тайны следствия».
22:05 Джон Кьюзак и Кейт Бекинсэйл в романтической комедии «Интуиция» (США). 2001г.
23:55 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
0:05 «ВЕСТИ+».
0:25 «Россия против контрафакта». Концерт с Дворцового площади Санкт-Петербурга.
2:30 «Дорожный патруль».
2:45 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Том Берендгер в сериале «Миротворцы» (США - Канада). 2003г.
3:25 Канал «Евроныс» на русском языке

ПАЙШАНБА 15

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 «Олам ва одам» дастури: «Денгиз тубидаги синоатлар». 1-қисм.
9.15 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»:
9.20 1. «Кувонк стартлар». Телесериал.
2. «Шумтакалар». Мультсериал.
10.30 ТВ анонс.
10.35 «Алломиш изидан». Видеофильм. 4-қисм.
10.55 Биржа ва банк хабарлари.
11.00 «Ахборот».
11.10 ТВ анонс.
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Ишқ эртаги». Телесериал.
11.55 «Дил таронаси».
12.00 «Ахборот» (инглиз тилида)
12.10 «Юртим бўйлаб» дастури: «Китоб».
«Ozbektelefilm».
12.25 «Таялмига этибор - келажакка этибор».
12.45 «Ез ифори». Телесериал.
13.50 Олтин мерос.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Ассалом, Узбекистон!»

тон!» Кундузги дастур.
15.20 «Йиллар армони».
16.05 «Аёл ва жамият». «Болалар сайёраси»:
16.25 1. «Болалар дунёси».
2. «Эрталар - яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 Эски альбом.
17.20 «Иккинчи».
17.40 ТВ анонс.
17.45 «Сўбат оламида».
18.05 «Бир асар тарихи».
18.25 «Уч». Видеофильм. 4-қисм.
19.10 «Оҳанглр оғушида».
19.20 «Сизнинг адвокатингиз».
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Ишқ эртаги». Телесериал.
21.00 «Ахборот».
21.35 ТВ анонс.
21.40 «Ватан туйғуси».
22.00 «Ез ифори». Телесериал.
23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Олам ва одам» дастури: «Денгиз тубидаги синоатлар». 2-қисм.
23.45-23.50 Тунги навалар.

8.10 Расмлар сўзлаганда.
8.15 «Ратилар оиласи». Мультфильм премьераси.
8.25 Китоб жавони.
8.35 Анонслар.
8.40 Давр мавзуси.
8.55 Кино SMS.
9.00 «Елгон асираси». Телесериал.
9.45 SMS-кинотанлов.
9.50 Оила - муқаддас маскан.
9.55 Ватан ҳақида уйлар.
10.00 Давр.
10.10 Анонслар.
10.15 Футбол. Жаҳон чемпионати. Испания - Украина.
12.05 Кино SMS.
12.10 «Тақдир». Телесериал.
12.40 «Ozbektelefilm» на мойиши: «Нақшлар бустонини».
12.55 SMS-кинотанлов.
13.00 Давр.
13.10 Анонслар.
13.15 «ЯНГИ КҮН». Ахборот дам олиш дастури.
14.15 Давринг боласи.
14.25 Усмилрлар симфоник оркестри.
14.35 «Фан» туркумидан: «Сув мўжизалари».
14.45 «Санъат усталари». 3. Хидоятова 1-қисм.
15.05 «Даллас». Телесериал.
15.50 Мусикий лаҳза.
16.00 Давр.
16.10 Ватан ҳақида уйлар.
16.15 Кино SMS.
16.20 Автопатруль.
16.40 Замондош.
16.55 SMS-кинотанлов.
17.00 Чемпион сирлари (рус тилида)
17.20 Шифокор қабулида.
17.40 Мусикий лаҳзалар.
17.50 Анонслар.
17.55 «Скарлетт». Бадий фильм 4-қисм.

18.45 Мусикий лаҳза.
18.50 Ватан ҳақида уйлар.
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Кино SMS.
19.40 Анонслар.
19.45 Ватан ҳақида уйлар.
19.50 Парламент вақти.
20.20 SMS-кинотанлов.
20.25 Ёшлар куйлаганда.
20.50 Ватан ҳақида уйлар.
20.55 Ёшлар.
21.00 «Бўрилар орасидаги рақс». Бадий фильм 4-қисм.
21.45 Мусикий лаҳзалар.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Кино SMS.
22.40 Кўнгил таронаси.
22.50 «Елгон асираси». Телесериал.
«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ
18.05 Курсатувлар тартиби.
18.15 «Болалар экрани».
18.30 «Пойтахт». /рус/.
18.50 «23, 5 даражали бурчак остида». Хужжатли телесериал.
19.15 Узбекистон Республикаси мустақиллигининг 15 йиллигига: «Юртим жамоли».
19.30 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
20.00 «Пойтахт».
20.20, 21.40, 22.00 «Тв Анонс».
20.25 «Камила». Телесериал.
20.45, 21.20 «Телекурьер маркет».
20.55 «Тв юрист».
21.00 «Оқшом навалари».
21.30 «Каллоблик жазоси» Хужжатли филм
21.50 «Автохамкор». /рус/.
22.05 «Қонунбузарлар». Бадий фильм. /рус/.

7.00 «Бодро утро».
8.00 «Хабарлар» (Рус)
8.20 «Болалар спорти».
8.35 Мультфильм.
8.45 «Спорт-клуб».
9.00 «Хабарлар».
9.20 Футзал. «Севиинг» - чемпиони!
9.40 Теннис. Ролан-гаррос.
10.30 «Ким нимага кодир?».
10.50 «Живые легенды моря». Док. фильм.
11.15-12.10 «Талисман».
17.55 Футбол. Жаҳон чемпионати. «Эквадор - Коста - Рика».
20.00 «Вести».
20.20 «Шарк жақкурашлари».
20.40 Жаҳон чемпионати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. «Англия - Тринидад ва Тобаго».
23.00 «Беллашу». Мусикий дам олиш дастури.
24.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. «Швеция-Парагвай».

19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.15 Серил «Ва-банк» 10-серия
20.20 Узбек навалари
21.00 «Юлдузли пайшанба»
21.30 Узбек навалари
22.00 Кино «Эмос и Эндри»
00.20 Миксер
4.55 «Доброе утро, Россия!».
8.00 Новости
8.05 «Доброе утро»
8.35 «В ритме танго».
9.30 «Детективы»
10.05 «Малахов +»
11.00 Новости
11.15 Серил «Талисман»
12.15 «Вне закона». «Падение в бездну»
12.50 Премьера. «Фаворит».
14.00 Новости.
14.20 «Лолита. Без комплексов»
15.10 «Доктор Курпатов»
15.50 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости.
17.15 «Вне закона». «Последний рейс»
17.50 «Любовь как любовь».
18.55 «Человек и закон».
20.00 Время
20.30 Премьера. «В ритме танго».
21.30 Спецрасследование. «Криминал на дорогах»
22.30 Теория вероятности. «Одержимые»
23.15 Ночные новости
23.35 Линда Гамильтон в триллере «Теневая заговор»
1.25 Комедия неозадаженностей «Парень из пузья»
2.00 Новости
2.05 Комедия «Парень из пузья». Окончание
3.05 Спецрасследование.

4:00 «Доброе утро, Россия!».
7:50 Элина Быстрицкая в романтической комедии «Интуиция» (США). 2001г.
9:40 ВЕСТИ.
10:00 ВЕСТИ.
10:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10:50 Владимир Конкин в телесериале «Сармат».
12:45 ВЕСТИ.
13:00 ВЕСТИ.
13:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13:40 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
14:50 «За кулисы цирка. Невидимые миру слезы».
15:50 ВЕСТИ.
16:00 ВЕСТИ.
16:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
16:40 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
17:40 Анатолий Лобкоцкий в телесериале «Волчица».
18:40 ВЕСТИ.
19:00 ВЕСТИ.
19:45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:05 «Спокойной ночи, малыши!».
20:15 РУССКАЯ СЕРИЯ. Анна Ковальчук в детективном сериале «Тайны следствия».
21:20 ПРЕМЬЕРА. Дженифер Лав Хьюитт и Дугрей Скотт в романтической комедии «Вся правда о любви» (Великобритания). 2004г.
23:15 «ВЕСТИ+».
23:35 Ануэ Эме и Жан-Луи Трентиньян в фильме Клода Лелюша «Мужчина и женщина» (Франция). 1966г.
1:40 «Дорожный патруль».
2:00 «Горячая десятка».
2:55 Том Берендгер в сериале «Миротворцы»
3:30 Канал «Евроныс».

ЖУМА 16

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 Олтин мерос.
8.50 «Олам ва одам» дастури: «Денгиз тубидаги синоатлар». 2-қисм.
«Болалар сайёраси»:
9.20 1. «Цирк, цирк, цирк».
2. «Шумтакалар». Мультсериал.
10.15 «Алломиш изидан». Видеофильм. 5-6-қисмлар.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Ишқ эртаги».
11.55 Олтин мерос.
12.05 Жаҳон адабиёти хазинасидан. А. Несин ҳажвиялари.
12.45 «Ез ифори». Телесериал.
13.50 «Зилол». Фольклор кўшиқлар.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Ассалом, Узбекистон!» Кундузги дастур.
15.20 «Оталар сўзи - ақлининг кўзи» хазинасидан.
16.10 «Табаррук замин». «Болалар сайёраси»:
16.40 «Эрталар - яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.15 Олтин мерос.
17.20 Бизнес янгиликлари.
17.35 ТВ анонс.
17.40 Ю. Ражабий номидаги мақом ансамблининг концерти.
18.00 «Минг бир ривоят».
18.05 «Зив» студияси намойи-

иш этади: «Этиқод мустақамлиги йўлида».
18.25 «Уч». Видеофильм. 5-қисм.
19.10 «Оҳанглр оғушида».
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Ишқ эртаги».
21.00 «Ахборот».
21.40 «Одамлардан бири».
22.00 «Ез ифори».
23.20 «Олам ва одам» дастури: «Тугонг қасри».

14.25 Усмилрлар симфоник оркестри.
14.35 «Фан» туркумидан: «Сув мўжизалари».
14.45 «Санъат усталари». 3. Хидоятова 2-қисм.
15.10 «Даллас». Телесериал.
15.55 SMS-кинотанлов.
16.00 Давр.
16.10 Ватан ҳақида уйлар.
16.15 «Болалигим - пошоллигим». Болалар учун мусикий дастур.
17.15 Енимдаги бахт.
17.20 Аскар мактублари.
17.40 Солик хизмати хабарлари.
17.50 Кино SMS.
17.55 «Скарлетт». Бадий фильм 5-қисм.
18.40 Мусикий лаҳзалар.
18.50 Ватан ҳақида уйлар.
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Кино SMS.
19.40 «Моя мечта». Дунё таомлари.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Кинотакдим.
20.30 «Кун тартиби». Ёдгор Саъдиев.
21.50 Мусикий лаҳза.
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Кино SMS.
22.40 Кўнгил таронаси.
22.50 «Елгон асираси». Телесериал.
23.35 - 23.40 Орузлар бекати.

19.15 «Фўқаролик жамияти сари».
19.30 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
20.00 «Пойтахт».
20.20, 21.45 «Тв анонс».
20.25 «Камила». Телесериал.
20.45, 21.20 «Телекурьер маркет».
20.55 «Тв юрист».
21.00 «Оқшом навалари».
21.30 «Каллоблик жазоси» Хужжатли филм
21.50 «Автохамкор». /рус/.
22.05 «Қонунбузарлар». Бадий фильм. /рус/.

12.00 Марказ NEWS (узб.)
12.15 Мировые хиты
13.00 Марказ NEWS (рус.)
13.15 Узбек навалари
14.00 «Юлдузли пайшанба» (повтор)
14.30 Узбек навалари
15.00 Теленяня
16.20 Мировые хиты
16.30 Узбек навалари
17.00 «Судьбы» (повтор)
17.30 Узбек навалари
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.15 Узбек навалари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.15 Серил «Ва-банк» 11-серия
20.30 Мировые хиты
21.00 Узбек навалари
22.00 Кино «Сильверад»
00.40 Миксер
4.55 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро»
8.35 «В ритме танго». Многосерийный фильм
9.30 «Детективы»
10.05 «Малахов +»
11.00 Новости
11.15 Серил «Талисман»
12.15 «Вне закона». «Последний рейс»
12.50 Премьера. «Фаворит». Многосерийный фильм
14.00 Новости (с субтитрами)
14.20 «Лолита. Без комплексов»
15.10 «Доктор Курпатов»
15.50 «Федеральный су-

дья».
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 «Вне закона». «Эвтаназия по соседски»
17.50 «Любовь как любовь». Многосерийный фильм
18.00 «Поле чудес»
18.50 Время
20.25 Рене Зеллвегер, Мью Грант в комедии «Дневник Бриджит Джонс»
22.05 Мел Гибсон в фильме «Храброе сердце»
1.05 Лия Ахеджакова, Валентин Гафт, Илья Саввина в фильме Эльдыра Рязанова «Гараж»
2.50 Комедия «Зачарованные»
4.20 «Шутка за шуткой».

дери. С риском для жизни».
15:50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16:00 ВЕСТИ.
16:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16:40 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
17:35 Михаил Мамаев, Виктор Вержбицкий, Инга Стрелкова-Оболдина, Эммануил Виторган, Людмила Нильская, Алексей Булдаков, Александр Берда, Владимир Долинский и Анатолий Лобкоцкий в телесериале «Волчица».
18:35 «Зеркало».
18:50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
19:00 ВЕСТИ.
19:45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20:05 «Спокойной ночи, малыши!».
20:15 РУССКАЯ СЕРИЯ. Анна Ковальчук в детективном сериале «Тайны следствия».
21:15 Лев Дуров, Александр Мохов, Антон Андросов, Виктор Павлов, Сергей Гармаш и Андрей Ташков в фильме «Беспредел». 1989г.
23:15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
23:25 «ВЕСТИ+».
23:45 Футбол. Чемпионат мира. Мексика - Англия. Прямая трансляция из Германии.
2:05 «Дорожный патруль».
2:20 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Том Берендгер в сериале «Миротворцы» (США - Канада). 2003г.
3:05 «Карен Сиско» (США). Телесериал.
3:45 Канал «Евроныс» на русском языке

ШАНБА 17

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси".
8.50 1. "Олтин тож". Телеуйин.
2. "Шумтақалар". Мультисериял.
9.40 Биржа ва банк хабарлари.
9.45 "Хидоят сари".
10.05 "Онлар мактаби".
10.25 1. "Рангинкамон". 2. "Дидар".
11.05 "Ишқ эртаги". Телесериял.
11.40 "Интеллектуал ринг".
12.25 "КиноТеатр".
12.45 "Ёз ифори". Телесериял.
13.50 Олтин мерос.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!"
Кундузги дастур.
15.20 "Меҳр кўзда".
16.00 ТВ анонс.
16.05 "Минг бир маслаҳат".
"Болалар сайёраси".
16.25 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобака.
2. "Эрталар — яшилликка етаклар".
17.35 ТВ анонс.
17.40 "Одами эрсанг".
18.00 "Дил таронаси".
18.05 2006 — Ҳомийлар ва шифокорлар йили. "Саломатлик сирлари".
18.25 "Шахсий фикр".
19.00 "Оҳанглар огушида".
19.15 "Суперлото". Телелотерея.
19.20 "Сизнинг адвокатингиз".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.

19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!"
20.10 "Сўз ва соз". Ток-шоу.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Парламент вақти".
22.10 "Хаёт давом этади".
22.30 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
22.40 "Хос соқчи". Бадийий фильм. 1-қисм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.55 Дастирунг очилиши.
6.00 "ЯНГИ ТОНГ". Ахборот дам олиш дастури.
8.00 Давринг боласи.
8.10 "Дороти Оз мамлакатида". Мультифильм.
8.35 Шифокор қабулида.
8.55 SMS-кинотанлов.
9.00 "Ёлгон асираси". Телесериял.
9.45 Солиқ хизмати хабарлари.
9.55 Ватан ҳақида ўйлар.
10.00 Давр.
10.10 Анонслар.
10.15 Футбол. Жаҳон чемпионати. Аргентина — Сербия ва Черногория.
12.05 Кино SMS.
12.10 "Тақдир". Телесериял.
12.40 Телепортрет.
13.00 Давр.
13.10 Ватан ҳақида ўйлар.
13.15 "ЯНГИ КҮН". Ахборот дам олиш дастури.
14.15 Ўсмирлар симфоник оркестри.
14.25 "Фан" туркумидан: "Сув мўъжизалари".
14.35 Юлдуз билан....
15.05 Ёнимдаги бахт.
15.10 "Ханда" ижодий гуруҳи тақдим этади: "Нап йўқ".
15.55 Анонслар.
16.00 Давр.
16.10 Ватан ҳақида ўйлар.

16.15 Мусикий лаҳза.
16.20 "Янги авлод" шоуси.
16.35 Бола тилидан.
17.05 SMS-кинотанлов.
17.10 Чемпион сирлари.
17.30 Анонслар.
17.35 Кино SMS.
17.40 Антика томоша....
18.10 Мусикий лаҳзалар.
18.30 Ватан ҳақида ўйлар.
18.35 Каталог.
18.45 "Камолот" хабарлари.
19.00 Давр.
19.35 Кино SMS.
19.45 CINEMA BOLLIVUD.
20.00 "Дилрабо". Одил Шомуродов куйлайди.
20.30 "Мукаллам сеҳри". Абдунаб Мамадиёв.
21.05 Оҳанрабо.
22.00 Давр.
22.40 Кўнгли таронаси.
22.50 SMS-кинотанлов якуни. Бадийий фильм.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

"8.00-13.00" гача кўнгилочар информация мусикий дастур.
18.05 Кўрсатувлар тартиби.
18.15 "Болажонлар экрани" "Табассум" /рус/.
18.30 "Шунча гаплар" ҳажвийи кўрсатув.
18.45 "23, 5 даражали бурчак остида". Хўжатли телесериал.
19.10 "Кино олами" /рус/.
19.20, 20.45 "Телекурьер маркет".
19.30 "Табриқлаймиз, кутлаймиз".
20.00 "Тв юрист".
20.05 "Экран зийнати ва киймати".
20.25 "Камила". Телесериял.
20.55, 22.20 "Тв анонс".
21.00 "Оқшом навалари".
21.20 "Дадил кадамлар".
21.40 "Тв юрист".
21.45 "Мулоҳаза учун мавзу".
22.25 "Келиб айтанларим". Бадийий фильм. /рус/.

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро утрос".
8.50 "Хабарлар" (Рус тилида)
9.10 "Смак".
9.25 "В поисках приключений".
10.15 "Махаллаимиз пахлавонлари".
11.00 "Военное дело".
11.20-12.10 Футбол. Ўзбекистон чемпионати.
"Пахтакор" - "Машъал".
17.55 Футбол. Жаҳон чемпионати. "Португалия - Эрон". Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
20.00 "Вести".
20.20 "SPORT- кадр".
20.40 Жаҳон чемпионати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. "Чехия-Гана". Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади (Танафусда "Хабарлар" (ўз тилида)
23.00 "Стать ближе". Ток-шоу.
23.45 "Тақдир чизилари".
24.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. "Италия-АҚШ".

TV-MARKAZ

12.00 TOTAL NEWS (ўзб.)
12.20 Ўзбек навалари
13.00 TOTAL NEWS (рус.)
13.20 Ўзбек навалари
13.30 "ТОП-10" (повтор)
14.00 Мировые хиты
15.00 Теленяня
16.20 Ўзбек навалари
16.30 "Очил дастурхон" (повтор)
17.00 Ўзбек навалари
17.30 "Юдузли пайшанба" Лола (избранное)
18.00 TOTAL NEWS (ўзб.)

18.20 Ўзбек навалари
19.00 TOTAL NEWS (рус.)
19.20 Индийское кино
21.00 Ўзбек навалари
22.00 Кино «Стрекоза»
23.55 Миксер
00.30 «Миссия неповторима»

5.00 Новости
5.10 Фильм «Приключения Гекльберри Финна»
7.00 «Играй, гармонь любимая!»
7.40 Слово пастыря
7.55 «Роман со зверем». Документальный фильм
9.00 Новости
9.10 «Смак»
9.25 Премьера. «Дети принцессы Дианы. Заложники славы». Документальный фильм
10.20 «Ералаш»
10.30 «Субботний Ералаш»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Здоровье
12.00 «Шутка за шуткой».
12.15 Комедия для победителей «Банзай»
14.00 «Рублевка». Документальный фильм
15.05 Владимир Винокур в юмористической программе «Смех, да и только»
17.00 Вечерние новости.
17.15 «Цыганское счастье». Документальный фильм
18.20 Комедия «Особенности национальной охоты»
20.00 Время
20.20 «Фабрика звезд»
21.40 Что? Где? Когда?
23.10 Жерар Депардьё в поисках прописки в комедии «Вид на жительство»
1.00 Триллер «История солдата»
2.40 Серилал «Линия огня»
3.20 Александр Абдулов в фильме Марка Захарова «Формула любви»

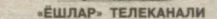
5:00 «Доброе утро, Россия!».
6:40 «Золотой ключ». Итоги тура.
7:00 ВЕСТИ.
7:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
7:20 «Пес и кот...» «Хвосты». Мультифильм.
7:55 «Военная программа» Александра Сладкова.
8:20 «Вокруг света».
8:50 «Субботник».
9:30 «Утренняя почта».
10:00 ВЕСТИ.
10:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10:20 «Сто к одному». Телеигра.
11:15 «Аншлаг и Компания».
12:15 «Клуб сенаторов».
13:00 ВЕСТИ.
13:20 РОДНОЕ КИНО. Анатолий Кузнецов, Леонид Куралев и Евгений Герасимов в детективе «Пять минут страха». 1985г.
15:00 «Борис Васильев. Чрезвычайный человек».
16:00 ВЕСТИ.
16:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
17:00 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17:25 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова.
18:00 ПРЕМЬЕРА. «Место встречи» с Лионом Измайловым.
19:00 ВЕСТИ.
19:20 «Субботний вечер».
21:45 Эшли Джадд, Джеймс Кэвизел и Морган Фриман в остросюжетном фильме «Особо тяжкие преступления» (США). 2002г.
23:45 Футбол. Чемпионат мира. Италия - США. Прямая трансляция из Германии.
2:05 НОЧНОЙ СЕАНС. Фильм Альфреда Хичкока «Иступление» (Великобритания). 1972г.
4:10 Канал «Евроьюс».

ЯКШАНБА 18

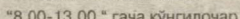
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
"Болалар сайёраси".
8.50 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобака.
2. "Камалак" экрани.
10.20 ТВ анонс.
10.25 "Саломатлик сирлари".
10.45 "Бозор кўрмаган йигит". Видеофильм.
12.05 "Оҳангларга ошuftа кўнгил". И. Фармоннов куйлайди.
12.30 ТВ анонс.
12.35 "Истикомат ҳуқуқи". Бадийий фильм.
14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!" Кундузги дастур.
15.20 "50x50". Ток-шоу.
16.10 Ватан ҳақида кўшиқлар.
"Болалар сайёраси".
16.20 1. "Олтин тож". Телеуйин.
2. Ўсмирлар симфоник оркестри намойиш этади.
17.40 ТВ анонс.
17.45 "Қалпоқ". Ҳажвийи кўрсатув.
18.15 "Оҳанглар огушида".
18.25 "Оталар сўзи — аклнинг кўзи".
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида)
20.05 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
21.00 "Тахлилнома".
21.50 "Заковат".
22.45 "CINEMA.UZ".
23.05 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.15 "Хос соқчи". Бадийий фильм. 2-қисм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.55 Дастирунг очилиши.
6.00 "ЯНГИ ТОНГ". Ахборот дам олиш дастури.
8.00 Анонслар.
8.05 "Диккат, маймунчалар". Мультифильм.
9.15 "Янги авлод" шоуси.
9.30 Кинотақдим.
9.50 "Камолот" хабарлари.
10.00 Ватанларвар.
11.00 Парламент вақти.
11.30 Ватан ҳақида ўйлар.
11.35 Оҳанрабо.
12.20 Яқшанба нонуштаси.
12.50 2006-Ҳомийлар ва шифокорлар йили. Меъёр-соғлиқ гарови.
13.10 Анонслар.
13.15 "ЯНГИ КҮН". Ахборот дам олиш дастури.
14.15 Ватан ҳақида ўйлар.
14.20 "Кун тартиби". Ёдгор Саъдиев.
15.40 Анонслар.
15.45 Футбол. Жаҳон чемпионати. Португалия — Эрон.
17.25 Кино SMS.
17.30 "Ёз кунларининг бирида". Видеофильм.
18.20 "Journal" (инглиз тилида)
18.35 Анонслар.
18.40 Ёшлик навалари.
18.50 Ватан ҳақида ўйлар.
18.55 Иқлим.
19.00 "Давр" ҳафта ичйда.
19.35 Анонслар.
19.40 Телепортрет.
20.00 Мусикий лаҳзалар.
20.10 "Килин кирк ариб..." Интернетуал ўйин.
21.05 "Янги навалар". Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Равшан Комиллов.
21.40 CINEMANIYA.
22.00 "Ойижон". Бадийий фильм.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

"8.00-13.00" гача кўнгилочар информация мусикий дастур.
18.05 Кўрсатувлар тартиби.
18.15 "Болажонлар экрани".
18.30 "Эътиқод".
18.50 "23, 5 даражали бурчак остида". Хўжатли телесериал.
19.15, 20.55, 22.40 "Тв анонс".
19.20, 21.20 "Телекурьер маркет".
19.30 "Табриқлаймиз, кутлаймиз".
20.00 "Журналист тахлили".
20.20 "Тв юрист".
20.25 "Туризм ҳақида". /рус/.
21.00 "Оқшом навалари".
21.30 "Нима учун?"
22.10 "Тв юрист".
22.15 "Сиз кутган учрашув".
22.45 "Имконият". Бадийий фильм.
24.00-00.05 "Хайрли тун, шаҳрим".

TV-MARKAZ

12.00-12.45 "Аптека слушает".
17.55 Футбол. Жаҳон чемпионати. "Япония-Хорватия". Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади. (Танафусда "Хабарлар" (Рус тилида)
20.00 "Вести".
20.20 "Тайм- аут".
20.40 Жаҳон чемпионати-2006 кундалиги.
21.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. "Бразилия-Австралия". Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади (Танафусда "Хабарлар" (ўз тилида)
23.00 "Ровесник".
23.20 "Спорт уик-энд".
24.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. "Франция-Ж. Корея".
Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.
2.00 "Тунингиз осуда бўлсин!"

TV-MARKAZ

12.00 TOTAL NEWS (ўзб.)
12.20 Ўзбек навалари
13.00 TOTAL NEWS (рус.)
13.20 Ўзбек навалари
14.00 Мировые хиты
14.30 Ўзбек навалари
15.00 Теленяня
16.20 Ўзбек навалари
17.00 TOTAL NEWS (ўзб.)
17.20 Ўзбек навалари
18.00 TOTAL NEWS (рус.)
18.20 Ўзбек навалари
19.00 Спецрепортаж
19.20 Индийское кино
20.40 Мировые хиты
21.00 "ТОП-10"
21.30 Ўзбек навалари
22.00 Кино (SMS-голосование)
24.00 Ўзбек навалари

5.00 Новости
5.10 «Шутка за шуткой». Юмористическая программа
5.40 Георгий Жженов в остросюжетном фильме «Ворота в небо»
7.15 Служу отчизне!
7.45 «Гении и злодеи». Этьоре Майорана
8.20 «Умницы и умники»
9.00 Новости
9.10 «Непугуевые заметки» с Дмитрием Крыловым
9.25 Пока все дома
10.10 «Фазенда»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 «Призвание». Премия лучшим врачам России
12.40 Мультипликационный сериал «Гора самоцветов»
12.55 Надежда Румянцева, Николай Рыбников в комедии «Девичья»
14.45 «КВН-2006». Высшая лига
17.00 Новости
17.15 Воскресный «Ералаш»
17.55 Романтическая комедия «Как стать принцессой»
20.00 Воскресное «Время». Информационно-аналитическая программа
20.45 Концерт Максима Галкина
22.55 Михаил Задорнов в комедии «Хочу вашего мужа»
0.15 Лейтенант Коломбо в детективе «Берегите свои зубы»
1.45 Суперчеловек. «Как стать мужчиной. Африка»
2.40 Серилал «Линия огня»
3.25 Спецрасследование. «Охотники за звездами»

4:45 Леонид Дьячков в фильме Петра Тодоровского «Городской романс». 1970г.
6:35 «Сельский час».
7:00 ВЕСТИ.
7:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
7:20 «Русское лото». Результаты розыгрыша.
7:30 «Сестрица Аленушка и братец Иванушка». «Три мешка хитростей». «Свинья-копилка». Мультифильм.
8:00 Нодар Мгалобливили в фильме «Формула любви». 1984г.
10:00 ВЕСТИ.
10:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10:20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
10:55 «Сам себе режиссер».
11:45 «Смехопанорама Евгения Петросяна».
12:15 «Парламентский час».
13:00 ВЕСТИ.
13:20 «Фитиль N91». Сатирический тележурнал.
14:05 Евгений Киндинов в детективе «Золотая мина». 1977г.
16:50 ПРЕМЬЕРА. «Аншлаг и Компания».
18:45 Люк Бессон представляет: остросюжетный фильм «Мишель Вальян: жагда скорости»
20:45 Футбол. Чемпионат мира. Бразилия - Австралия. Прямая трансляция из Германии.
22:55 Михаил Задорнов в комедии «Хочу вашего мужа»
0.15 Лейтенант Коломбо в детективе «Берегите свои зубы»
1.45 Суперчеловек. «Как стать мужчиной. Африка»
2.40 Серилал «Линия огня»
3.25 Спецрасследование. «Охотники за звездами»
3:30 Канал «Евроьюс».

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratigiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlaringizni kutamiz!

Behzod SALIMBOYEV, Toshkent viloyati, Olmaliq shahar, 16-maktabning 6 «A» sinf o'quvchisi.

AZIZA RUSTAMOVA, Xorazm viloyati, Xazorasp tumani, Pitnak shahar, 9-maktabning 10-sinf o'quvchisi.

Zuhra MAJIDOVA, Qashqadaryo viloyati, Qarshi shahridagi 4-maktabning 6-sinf o'quvchisi.

ONANG YONINGDA BO'LSIN

Dunyo toshi yog'sa boshingga, Ko'zingdagi nuring ketsa ham. Sochlaringga oq tushsa gar, Faqat onang yoningda bo'lsin.

Gulga bulbul qo'nmasa ham, Bog'da bulbul qolmasa ham. Dilda qayg'u ketmasa ham, Faqat onang yoningda bo'lsin.

Aytolmagan so'zing qolmasa, Kuyolmagan kuying qolmasa. Qalbdan mehning qolmasa, Faqat onang yoningda bo'lsin.

Sen boy bo'lsang ham, Gar kambag'al bo'lsang ham. Ulug' olim bo'lsang ham, Faqat onang yoningda bo'lsin.

Shahlo MAMADALIYEVA,

Samarqand viloyati, Poyariq tumanidagi 18-maktabning 8 sinf o'quvchisi.

Surat mualliflari Ramziddin AMONOV va Kamol XAFIZOV, Samarqand viloyati, Urgut tumanidagi 54-maktabning 3-sinf o'quvchilari.

“ИЛОН ЎТАР” ФОРИДА...

Бобом раҳматлик чўпон эдилар. Хўп гаройиб нарсаларни айтиб берардилар. Бобомнинг айтишларича, бир замонлар илонлар ҳукмронлик қилган эмиш. Илонларнинг ваҳшичилиги ошганидан-ошиб, жонзотларнинг охлари Тангрига етиб борибди. Шунда Яратган барча илонларни бир жойга тўплабди. Жуфт илонни ажратиб, қолганини ғордан ўтказиб ерости орқали бир тоққа банди қилибди.

Ривоятдаги бу ғор Жиззах вилояти Фаллаорол туманидаги “Илон ўтар” ғори эмиш. Шу ғордан олиб ўтилган илонлар Зомин туманидаги тоғлар ичида банди қилинган экан.

Бобом Зомин туманидаги тоғларда кўй боқардилар. Ўша илонларни ўз кўзлари билан кўрган эканлар. Бошқа одамларнинг ҳам гувоҳлик келтиришича, ўша тоғлар орасида илонлар макони мавжуд экан.

Бобом бизга бир илонлар билан боғлиқ бошқа воқеани ҳикоя қилиб бергандилар:
- Сурув-сурув кўйлар боқардик. Сурувни ейгач, кўшни

сурувдан чўпонлар гурунглашишга келиб турарди. Биз кўпинча тоғнинг тепасига чиқиб илонларни томоша қилардик. Илонларнинг рангларини, турларини санардик. Уларнинг тенага ўрмалаб чиқолмаслигидан ҳайратланардик. Тоғ атрофи пистазор, ўзи пишиб, ўзи тўкилиб ётарди. Мўл-қўл пистазор илонларнинг озуқа манбаи эди. Бир куни чўпон ўртоғим “илонларнинг овқати зўр-да, текин томоқлар”, деб пистазорга ҳаваси келди. Менинг қайтаришимга қарамасдан пистазорга тушди. Халтасини тўлдирди-ю, лекин бечорага тоққа кўтарилиш насиб этмади. Назаримда, ўзи ҳам илонларнинг емишига айланди. Нима бўлганини кўзим билан кўрмадим, бироқ бир зумда ғойиб бўлди. Қайси бир йили ёли бор илонга кўзим тушган эди, менимча,

у аждаҳонинг авлоди. Ўртоғим ўша илонларнинг бирига йўлиқиб қолди, шекилли. Шундан кейин у тоғларга қадам босмадим.

БАРНО

Мунис хола қишлоқ четидagi сой бўйида яшайди. Қишда унинг чоли вафот этди. Бир куни у уйимизга келганда бир воқеани гапириб берди.

- Насим бобомиз боғбон бўлгани учун йиғинларда дастурхонга ўзи сақлаган олма-анорларидан тўкиб қўйишни ёқтирарди. У вафот этган кунларда асраган меваларимиз туғаб қолганди. Унинг охириги маъракаси-

суриб ўртасидан охишта юриб борардим. Худога шукр қилиб кўприк четига ҳам етдим. Сумкаларимни кўтариб бир қадам юришим билан иккала оёғим баравар сирғаниб кетди. Кўприк остидagi жарга қулай дедим. Аммо шу пайт кимнингдир бақувват қўли елкамдан тутиб қолди. Ортимдан: “Кўрма, энди юр-вер!” деган овоз эшитилгандек бўлди.

КИМДИР ТУТИБ ҚОЛДИ

ни ўтказишдан бир кун олдин бозорга бориб, ўзим сархил мевалардан олиб келмоқчи бўлдим. Ўғилларимга айтганим, лекин улар олиб келганидан кўнглим тўладими, йўқми, деб ўйладим. Шундай қилиб ёлғиз ўзим бозорга жўнадим. Қирчиллаган совуқ, ден! Сой бўйидан уйимизга чиқадиган жойдаги эшак кўприк ҳам музлаб қолибди. Кўприкнинг четиди эса тўсиғи йўқ. Қишда ўтиш жуда хавфли. Лекин шу жойдан ўтмасликнинг иложи йўқ. Чунки, нариги томондаги катта, машина ўтадиган йўл олисда эди. Олой бозорига бориб сархил мевалардан олдим. Кўнглимдагидек харид қилиб, мамнун ҳолда уйга қайтдим. Тепалиқдан пастдаги кўприкка қараб тушарканман музда тойиб кетиб, бир-икки марта дам олдим. Ҳар гал бирор жойга борсам чолим шу кўприк ёнига тушиб, қўлимдаги юкимни кўтариб кетарди. Назаримда, у яна шу ерда тургандек эди. Амаллаб кўприкнинг ўртасигача бордим. Икки қўлимдаги оғир сумкаларимни суриб-

Мени йиқилишдан асраган кишига раҳмат айтиш учун оркамга ўғрилиб қарадим. Ё, тавба! Ҳеч ким йўқ эди. Кўржиб кетсам-да, “Оллоҳим, ўзинга шукр!” дедим. Тенага кўтариларканман, энди сумкаларимнинг оғирлиги сезилмасди ҳам. Гўё кимдир кўтаришиб бораётгандек туюларди. Ҳовлига кирганимда ўғлим мендан хавотир олиб чиқиб келаётган экан. Сумкаларимни қўлимдан олarkan:
- Вой, бўй! Мунча оғир? Шуларни тенага қандай кўтариб чиқдингиз? - дея аранг судраб уйга олиб кирди. Мен эса хурсанд эдим. «Эҳтимол, чолим ёқтирган мевалардан олиб келаётганим учун унинг руҳи қўллагандир? Қачон бўлмасин бобонга худдйи қилсак, дастурхондан сархил меваларни узмаймиз», - дедим.

ҲАМИДА

Баҳорнинг охириги ойи бошланган пайт эди. Отам ҳовлидаги шоҳсупада бетоб ётарди.

Тўсатдан у киши қаттиқ алаҳсираб, бакирган овозини эшитиб, югуриб уйдан чиқдим.

- Ҳа, отажон, нима бўлди?
Отам қўлларини кўтариб, ток новдаларида қаторлашиб турган ола қарғаларни қувламоқчи ҳолатига тушган эди.

ди. Яна кунлар, ойлار ўтиб, тоғаларим ҳақида ҳам хунук хабарлар эшитдик.

Уруш тугаб, йиллар ўтиб, уйланиб, бола-чақали бўлгач, оғир хабар келтирувчи қушларни унута бошлагандек эдим...

1966 йил апрел ойида қишлоқда яна ола қарғалар айланиб қолганлиги Тошкентда қаттиқ ер силкиниши ҳақидаги хабарни олиб келди.

ОЛА ҚАРҒА

- Отажон, нега доим бу қушларни қувишга интиласиз? - ҳайрон бўлиб сўрадим.

- Эҳ, ўғлим бунинг тарихи узун. Ёз оиларининг бирида бутун қишлоғимизни шунақа қушлар босиб кетди. Эрталаб эса 2-жаҳон уруши бошланганлиги ҳақидаги хабар тарқалди. Ҳафта ўтиб, акам Жаббор ва тоғаларим Темур, Умирлар урушга кетишди. Ойлар, йиллар ўтса-да, улардан хабар йўқ эди. 1943 йил арафасида ҳовлимизни яна ўша қушлар босди. Айнан шу куни акамдан қора хат кел-

Заводда кўп йиллар оғир маҳсулотларни ортувчи юкчи бўлиб ишладим. Кунларнинг бирида ишхонам тепасида яна ола қарғалар айланиб уча бошлади. Шу куни тепадан устимга оғир юклар қулаб тушди. Жароҳатланиб, мана, ўшандан буён, оғир аҳволда қолганман, - деди отам.

Буни қарангки, узум тоқлари новдасида қатор кўниб турган ола қарғалар яна мусибатга сабаб бўлишди. Ўша куни отам ҳаётдан кўз юмди. Мен эса шундан буён ола қарғани кўрсам, юрагим увишиб кетаверади.

Абдурахмон ҲАСАНОВ

Фарида эри билан уришиб қолиб, кесатиқ гап қилди.

- Хе, гуриб кетсин, шу рўзгор дегани ҳам. Пешонамга битган битта мана шу темир тароқми?

- Нимани хоҳлар эдинг? - савол ташлади эр.

- Кўчага чиқиб бир қаранг, нимани хоҳлашимда кўрасиз, кўясиз. Кўчалар машинага тўлиб кетди. Одамлар тиш қовлагичини ҳам тиллодан қилишяпти. Сиз битта дўппингизни янгилашга бош қотириб ўтирибсиз.

- Сенинг ўй-хаёлинг машина билан тилла бўлиб қолди. Бойларнинг

бир қарасам сойга ўхшайсан.

- Ўзинг ҳам чакки эмассан, - жилмайди Фарида. - Эшитдим, йиғилган ўттиз иккита аёлнинг ичида эрини "қул" қилиб олгани битта ўзинг эксансан.

- Шукр, ўзимга тинчман. Эримнинг бизнеси ҳам жиндай юришиб турибди.

- Қандай яхши! Унга кўшимча иккаламиз бизнес қиламиз.

- Биз учун унақа ишга йўл бўлсин, ўртоқжон.

- Нега энди? Ҳозир мана шу хонтахта устига битта кесак кўйгин-а, "Суф" деб уни тиллосга айлантриб қўяман.

- Оббо сен-ей-ййраб кулди Марғуба.

бериб, қўлида зумрад тасбеҳ билан хонанинг тўрига ўтиб ўтирди. Унинг орқасидаги меҳроб, қора парда билан тўсилиб, у жойга дуолар ёзилган магнитофон қўйилди. Фариданинг юзига оқ нур берадиган ёритгич тўғриланиб ўрнатилди. Хожатманд кишилар учун доқа парданинг бу томонидаги пойгадан жой ҳозирланди.

Шундай қилиб, Марғуба ҳам ишга кирди. Унга эридан шубҳаси борларнинг ҳаммаси яхши аён эди. У ўзи мўлжалга олган аёлнинг ёнига ўтириб, қалбига қўл соларди.

- Кўп ажойиб аёлсиз-да, ўрғилай.

Q КИССАДАН ХИССА Q

бўлмай. Энди остонангиздан ёмонлик кира олмас, яхшилик кета олмас! Мижоз тўшакнинг остига юз долларни қўйиб, ўрнидан туради. Шу тариха икки найрангбознинг омади анча юришиб қолди. Аёллар сир сақлай олармиди. "Нафаси ўткир дуохон"нинг таърифи бошқа гап-гаштакларга ҳам ёйилди. Топарман-туғарманларнинг хотинлари учун юз доллар ҳеч гап эмасди. Бизнесдан келаётган даромад тенг иккига бўлинаётганди.

Марғубанинг уйига хонадонига бир томондан омад кела бошлаган бўлса, бошқа томондан омад кета бошлаганди. Чунки, Марғубанинг эрининг бизнеси юришмай, уйда калта-култа ишлар билан ўраллашиб қолганди. Шундай бўлди-ки, кунлар ўтиб, у Фариданинг ҳусни-жамолига ошику шайдо бўлиб қолди. Бора-бора Марғубага эрининг Фарида билан дон олишиб юргани аён бўла бошлади. Марғуба ўша кунлари битта ҳийла ишлатди. У тушликка овқат ҳам қилмай, иситмалаб қолган одамдай ётиб олди. Эри эса қаёққадир отланиб қолди. Аёл кишининг кўнлига бир гулгула тушмасин экан. Эри уйдан чиқиб кетгач, ўрнидан турди-да, унинг ортидан пинхона кузатишга тушди.

Эри хотиним касал бўлиб ётибди, деган хаёлда тўғри Фариданинг хужраси томон йўл олганди. Марғубанинг тахмини тўғри бўлиб чиқди. У эрини ярми оқ доқа билан тўсилган "Нафаси ўткир дуохон"нинг хужрасида онадан туғилганда қандай бўлса, ана шундай ҳолатда учратди. Унинг вужудига ўт кетгандай бўлди. Қўлидаги сумкасини иргитиб юбориб, Фариданинг сочини битталаб юлишга шайланди. Аммо Фарида сочини битталаб юлдириб қўядиганлардан эмасди. У ўрнидан тура солиб, шарм-хаёни ҳам йиғиштириб, Марғубанинг кўксига бир тепди. Марғуба хужранинг ўртасига тўсилган пардага урилиб, уни туртиб-йиғиштириб, орқасига қулади. Худди шу пайт хонада қаёққадир яна икки киши пайдо бўлиб қолди. Уларнинг бири оппоқ сочли аёл ва яна бири барваста йигит эди. Оппоқ сочли аёл Марғубани суяб-тиккалаб, Фаридага қарата қўлини ниш қилди.

- Оббо ҳийлагар! Шунча қилинган ҳам бормиди? Қачондан буён "нафаси ўткир дуохон" бўлиб қолдинг? Ўғрилқдан юзунг қора бўлиб қочиб келгандинг-ку?!

Маълум бўлди-ки, Фарида икки минг доллар қарзни мана шу аёлдан олган экан. Аёл бечора берган қарзини ундиришга қаёққадан-қаёққа ўғлини эргаштириб келибди.

Шундай қилиб найрангбозлик фош бўлди. Икки ҳийлагарнинг найрангга алданиб қолган аёлларга айтадиган гапимиз шуки, эрингизни фирибгарнинг дуоси билан эмас, балки меҳр-оқибатингиз, ширин сўзингиз ва аёллик зийнатингиз билан "қул" қиласиз.

Комилжон НИШОНОВ, Андижон вилояти.

НАЙРАНГБОЗДА ОР БЎЛМАС

мўрисига тикилганинг-тикилган.

- Тикилмай нима қилай? Шу ҳовлига келганимдан буён ўчоғим кул кўрмади, қўлим пул кўрмади. Мундоқ замонга қарамайсизми?

- Сенинг қараганинг етар. Ҳалол билан ҳаромни аралаш-куралаш қилиб юбординг. Бунақада болаларнинг тарбияси нима бўлади?

- Болани баҳона қилманг. Мен эркак бўлганимда ҳамма нарсани би-сёр қилиб қўйган бўлардим. Ўзимга қолса бир ойда "Нексия-Донс" олиб минаман.

- Бугундан бошлаб эркин қўшсан. Хоҳлаганингни қил.

- Шундай қиламан! Сиз кўрпага қараб, тузлуқни ялаб ўтираверинг.

Фарида қизчасининг қўлидан етаклаб, кўча дарвозадан чиқиб кетди. Унинг балоғатга етай деб қолган ўғли отаси билан қолди. Албатта, Фариданинг ўйлаб қўйган режалари ҳам йўқ эмасди. У қизчасини онасига қолдириб, қизликдаги дугонаси Марғуба яшаётган шаҳар томон йўл олди. Нимагадир Фариданинг феъл-атвори жуда тез ўзгариб кетди. Унинг назарида ҳаётда ҳамма найрангбозга ўхшайди. Эридан сир тутиб, кимдандир икки минг доллар қарз олиб, тиллафурушликка қўл урди. Тездаёқ дастояни бой бериб, ўзига бошқа томондан омад сўқмоғини қидира бошлади. Марғуба яшаётган шаҳардан худди ўзи қидирган омад сўқмоғини топгандай бўлди.

Қаранг-ки, дугонасини йўқлаб борган Фарида гап-гаштак устидан чиқиб қолганди. Уни кўярда-қўймай, ичкарига бошлаб киришди. Ўша куни Фарида бошдан-оёқ оппоқ кийинган ва пардоз-андози ҳам жойида эди. Бу гапга ўттиз икки аёл жамланган экан. Уларнинг ҳаммаси шаҳардаги казо-казоларнинг хотинлари экан. Гапнинг юз доллардан йиғими бўлиб, уни ширинлик тўлдирган ликоп устига қўйишиб, "Яхши кунларга буюрсин!" дея Марғубага топширишди.

Меҳмонлар кузатиб қўйилгач, уйда икки дугона ёлғиз қолишди. Марғуба анчадан буён кўришмаган дугонасига юзланди.

- Чехранг чаманлаб кетибсан-ку, Фари? Бир қарасам ойга ўхшайсан,

- Афсунгарликка ўқиганга ўхшайсан.

- Замон шунақа! Учиб-қўнмасанг дон йўқ, афсунгар бўлмасанг нон йўқ. Ўзинг бир олам "жинни пул"нинг ичида эксансан.

- Ана холос! Қанақа жинни пул?

- Шунча аёлнинг ҳеч бири сенга ўхшаб эрини "қул" қилиб ололмабди-ку? Чунки ҳозирги топарман-туғарман эркакларнинг ўпкаси ўнта, юраги ўн битта!

- Вой ўлмасам, буни қаёқдан биласан?

- Пулдор дегани биров жилмайиб қўйса, орқасида йўргалаб кетаверади. Сен билан гап еяётган хонимларни ҳаммасининг кўнлида гулгула бор. Бойлик қанчалик кўпайса, гулгула ҳам ана шунча кўпаяди-да. Уларга эрларингни "қул" қилиб бераман, деб кўргин-а, оғзидаги нонни олиб, сенга тутиади. Ана шуни "жинни пул" дейдилар, ўртоқжон.

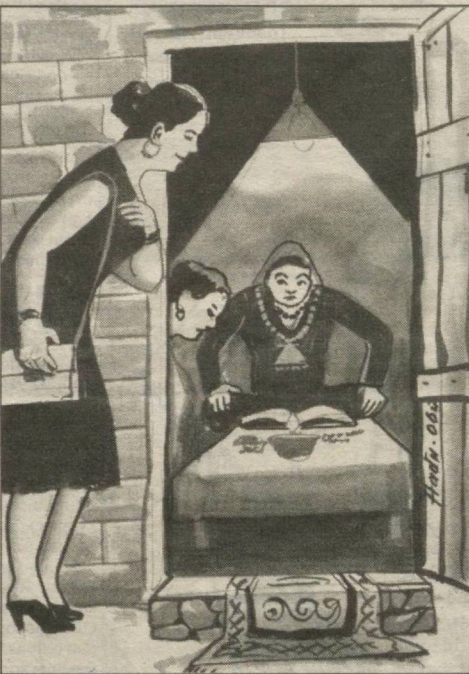
- Ҳаммамизга ўқибсан, - кулди Марғуба, - ўпкаси ўнта одамни "қул" қилиш учун занжирни каердан толасан?

- Занжири менинг қўлимда. Кўзим кўр экан, ўртоқжон. Энди очилаяпти. Аслида бу ерга ландавур эримдан қочиб келдим.

- Шаштинг жуда балан-ку. Нафаси ўткир дуохон бўлиб чиқмагин, тагин?

- Ана энди ўзингга келдинг. Менга битта хужра топсанг, бас. Бир йилда остонангни тиллодан қилиб бераман.

Бундай тақлиф хатто Марғубанинг тушига ҳам кирмаганди. Иккиси ҳовлида бир ўзи яшайдиган кампирнинг уйдидан жой топишди. Хужранинг ўртасидан доқа парда тортилиб, хона иккига бўлинди. Фарида ўзига пардоз

Эрингиз ҳам бебаҳо инсон. Бироқ ҳозирги эркакларни озгина шаштидан тушириб турилмаса, "ўтлаб" кетиб қолишади. Мен бу ишга уч-тўрт сўм сарфлаб тураман.

Аёллар "бу ишга" деган иборага қизикмайди, дейсизми? Ана шундан сўнг Марғуба уни "Нафаси ўткир дуохон"нинг олдига бошлаб боришга розилик беради. Бу гапни ҳеч кимга айтмасликни тайинлайди. Эрини "қул" қилиб беришининг нархи юз доллар.

Фарида магнитофони қўйиб, озгини қимирлатиб ўтираверади. Мижозни кузатаётиб шундай дейди:

- Кўзимга ой кўринди, оппоғим. Йўлларингиз ойдин, хожатингиз раван

ЖОЙНАМОЗДА

Бўлган воқеа

ЎЗИЛГАН ЖОН

Умархожи бува қабристонга борди-ю, гўрковни толиб унга: - Бир қабр қазиб қўйинг, - деди.

Гўрков қўлини юзига тортди.

- Оллоҳ раҳмат қилсин. Ким ўлибди?

- Ҳеч ким.

- Қабрни кимга қазийман бўлмас? - ажабланди гўрков.

- Ўзимга.

- Йя, Умархожи бува, қазиллашяпсизми?

- Мен қачон биров билан қазиллашувдим. Ўзимга дедим-ку, бас.

Гўрков Умархожи буванинг чўртқесарлигини яхши билади. Шунинг учун "ҳай, майли", деб кетиб, айтган вақтда келди. Бува гўрни кўздан кечирди, ичига тушиб ётиб ҳам кўрди. Сўнг лаҳат деворига "Есин" сураси ёзилган қоғозни илди-да, ичкарига ит-мушук кирмасин, деган мақсадда қабр оғзига икки боғ шоли похолини бостирди.

Гўрков нима дейишни билмай, музтар турарди.

Бува шу кунни уйга қайтгач, жияни Жамолни чорлаб: "От-аравани қўш", - деди.

Иккаласи Қибрайни бошдан-оёқ орашди. Ҳаммани жанозага айтишди.

- Ким оламдан ўтибди? - сўрашарди одамлар.

- Жума кунни мени чиқарасиз-

лар, - дерди бува ҳаммага. - Пайшанба кунни омонатимни топшираман. - Э, хожи бува тўқсонга борганда ақлдан озибди, эҳ аттанг, - дейишарди одамлар. - Умиримизда биринчи марта ўз жанозасига қақирган одамни кўриб турибмиз. - Пайшанба кунни хуфтон намози маҳалида бува ўғли ва жиянини қақирди.

- Жамолдин, сен бундай ўтир, ўғлим Асилпўлат, сен рўпарамга ўтир, - деди Умархожи бува. - Ҳозир икковингизни жойнамоз устида дуо қиламан. Мендан рози бўлинглар. - Жамол ҳам, Асилпўлат ҳам буни ҳазил деб тушуниб, ишон-

қирамай ўтиришарди. Бобо уларни дуо қилди, ўзи айта-нидек, жойнамоз устига бош қўйди ва қайтиб бошини кўтармади. Ўғли ва жияни шундагина Умархожи жон таслим қилганини тушунишди. Бу воқеани эшитган кишилар эс-хушларини йўқотиб қўяёзишди. Халқ жума кунни Умархожи бувани сўнгги манзилга кузатиб қолди.

Ханузгача бу гап оғиздан тушмай келади. Умархожи бува элимизнинг суоқли санъаткори, Ўзбекистон халқ хофизини Фахриддин Умаровнинг бобоси эди.

Гулшода ҚУРБОНОВА

Ота-онамнинг ёлғизгина қизи эдим. Мактабда яхши ўқиб, уй ишларининг ҳаммасини ўзим қилардим. Онам бозорга чиққаннимизда қимматбаҳо кийимлардан олиб бераман, десалар кўнмасдим. Эл қатори юрмасам ҳамма устимдан куладигандек туоларди.

Онам заводда отам билан бир цехда ишларди. Тўрт хоналик уйимиз шинамгина, уни озода тутишга ҳаракат қилардим.

Бир куни онам ботоб бўлиб қолди. Унинг боши оғрирди.

— Шунга ҳам дўхтир қақирамизми? - деганлари учун "Тез ёрдам" қақирмадик. Бекор қилган эканмиз. Орадан уч-тўрт соат ўтмасдан у хушидан кетди ва то дўхтир етиб келгунча фалаж бўлиб қолди. Юраги хаста бўлгани учун шундай бўлибди.

Касалхонада ҳам кўп ётгани йўқ. Бир ойдан сўнг юраги уришдан тўхтади. Онамни дафн этганимиздан кейинги кунлар жуда қийин бўлди. Онамнинг қўли билан қилинган ҳар бир нарса уни эслатар, юрак-бағримни эзарди. Вақт ўтиши билан жудолик ҳам кўникдик. Отам иккимиз бир-биримизни авайлашга ҳаракат қилардик. Уйдаги ишларнинг ҳаммаси, овқат пиширишдан тортиб, дазмол қилишгача ўзимга қолганди. Навжувон онамнинг ўлимидан сўнг аста-секин ўзимизга кела бошладик.

Баъзи бир қариндошларимиз отамга хотин излай бошлашди. Бу гапни биринчи марта эшитган куним бошимни деворга уриб йиғлардим.

— Буни сиз айтгансиз! - деб отамга аччиқ қилиб у билан уч кун гаплашмадим.

— Мунира, сен айтгандек бўла қолсин! Майли, ҳеч қачон уйланмаганим бўлсин! Фақат йиғламасанг бўлди, - дея отам ён бергачгина гаплашишга кўндим. Яна ойлар ўтди. Онамнинг йилини ҳам бердик. Яна отамнинг уйланиши ҳақида бот-бот гап очиладиган бўлди. Мен яна дод сола бошладим. Мактабимни тугатишга бир ой қолганда аммаларим ўзлари билан ишлайдиган бир аёл билан отамни таништиришди. Хушрўйгина кўринган бу аёлни биринчи марта кўрганимдаёқ ёмон кўриб қолдим. Унинг кўзларидан меҳр изладим. Аммо, совуқ нигоҳ, бефарқликдан бошқа нарсага кўзим тушмади. Табиийки аммаларим менинг у билан лоқайдгина кўришганимни бошқа нарсага йўйишди.

— Хали ўрганишиб кетасизлар, Сабоҳатой, - дея аёлнинг елкасига қоқиб қўйишди. Аёл эса менга чимирлиб бир қараб қўйди. Кўп ўтмай у уйимизга бутунлай кўчиб келди. Мен унга онамнинг ҳамма кийимларини, тақинчоқларини яшириб қўйдим. Отамга жаҳл қилиб хонамнинг эшигига қулф ясаптириб олдим. Сабоҳат опага сира мурожаат қилмасдим, бирга ўтирмасдим ҳам. Улар бирга ўтиришган бўлса, магнитофонни баланд қилиб кўярдим. Кейинчалик орамиздаги душманлик авж олди. Энди ўғай онам овқат қилса, менга олиб қўймас, қолган овқатларини ҳам очик-ойдин ахлатга ағдариб ташларди. Мен эса ҳаммаёқни ёғ хидига тўлдириб ўзимга овқат қилардим. Бу орада мактабни ҳам тугатдим. Битирув оқшомига онамнинг оқ қўйлагини

кийиб бордим. Ҳамма ўртоқларимнинг ота-оналари, яқинлари келиб ўлиб табриклашар, мен эса бир четда бағримга бир даста гулни босганимча кўзларимдан дув-дув ёшимни оқизиб турардим.

Ўғай онам билан апоқ-чапоқ бўлиб олгани учун отамни ҳам кўрарга кўзим йўқ эди. Шундай қилиб ўқишга кириш учун ҳаракат қила бошладим. Ҳужжатларимни тиббиёт коллежига топширдим. Омадим қулиб ўқишга, бюджет ҳисобига кириб олдим. Энди оз бўлса-да, стипендия билан яшашни, отамнинг ёрдамидан воз кечишим мумкин эди. Онамнинг кийим-

шича мен кетганимдан кейин ўғай онам ўглини олиб келибди. Отамга теккунча ўгли борлигини яшириб юрган экан. Менинг хонамга жой қилиб беришибди. Ўғай онам отамнинг маошини санаб олиб, ўглига кийимлар қилиб, тақинчоқлар сотиб олармиш. Отамнинг кийимлари анчагина уриниб қолган, ўзининг ҳам мазаси йўқдек кўринарди.

Иккаламиз анча гаплашиб ўтирдик.

— Тез-тез келиб турунг, ота-жон! Мен сизни яхши кўраман, - дедим.

Отам маъюгина бот иргаб кетди. Мен ҳамма имтиҳонларимни топшириб бўлиб, нати-

қетдим. Кейинчалик эшитсам у аблаҳ отамни ўша кунни роса уриб, тегиб калтаклаган экан. Мен эса чидай олмаб бориб аммам билан уришдим.

"Топган хотинларингдан отамни ажратиб беринглар. Унга ўзим гапхўрлик қиламан", - деб ялиндим. Бу гапни эшитган ўғай онам ажрашишга жон деб рози бўлибди. Отам эски-туски кийимларини битта жомадонга солиб аммамникига келибди. У ерда ҳам қанча турарди? Иккита келини, набиралари бўлса? Нима бўлса ҳам отам бўлгани учун уни ўзим яшайдиган ижара уйимга олаб келдим. Тўрт хонали уйимиз, қимматбаҳо жиҳозларимиз бўла туриб бировнинг эшигига сиғинди бўлиб қолдик. Мен энди

қирнинг жасадини шу ерга олиб келамиз, - деди. Анграйиб қолган ўғай онам кўрдик иш чаток. Кийиниб чиқиб кўрпача солди.

Мен эса неча йиллардан буён биринчи марта кирганим азиз ва онамни эслатувчи уйимнинг деворларини силаб-суйпаб йиғлардим. Жиҳозларимиз ҳам ўша-ўша. Фақат энди уйимиздан бегона аёлнинг хиди келарди. Машинада отамнинг жасадини олиб келдик.

Отамнинг маъракалари ўтуғунча, амма-хोलларим билан шу ерда яшадик. Ўғай онам мен билан гаплашмас, тўқнашиб қолса қошларини чимириб оларди. Мен ҳам тўнимни тескари кийишга тушгандим. У билан силтаб гаплашар, уйимизда мен ҳам рўйхатда турганимни учун керак бўлса уйимизни тортиб олишим мумкинлигини таъкидлардим. Шундай қилдим ҳам. Ўғай онам эса бу иш яхшилик билан тугамаслигини билиб яхши гапира бошлади. Ўғли эса гашимни келтириб, тикилиб-тикилиб ўтирар, дуч келганда бирор жойимга суйқалиб ўтиш учун интиларди. Ўғай онам эса аммаларимга мени келин қилмоқчи эканлигини айтибди. Уларни судга берганимда уйнинг икки хонаси менга тегишли эканлиги, уйни иккита икки хонали уйга алмаштиришимиз мумкинлигини айтишди. Менга қолса катта сарой қуриб беришса ҳам онам билан отамнинг руҳи чиркиллаб юрган бу уйни ҳеч ким билан бўлишмасдим. Лекин ижарада яшаш жонимга текканлиги учун рози бўлмай илжожим йўқ эди. Ўғай онам аммам билан бирга менга яхши жойдан, таъмирланган уй кўриб келишди. Уйни бориб кўрдим, у менга ёқди. Бироқ, уйни менга олиб берган ўғай онам ўша ерда яшаб қолаверибди. Жиҳозларимизнинг ҳаммасини жанжал - тўпалон билан олиб чиқдим. Онамнинг қўли теккан буюмларини уларга қолдиришни асло истамасдим. Шундай қилиб яна ёлғиз қолдим. Ҳар қалай энди бошпанам бор. Биров мени кўчага қувишдан чўчимасдим.

Аммо, баъзан ота-онам билан ўтган бахтли кунларимни эслаб, уларни соғиниб йиғлаган кезларим қандай қилиб ўша уйимизнинг олдига бориб қолганимни билмайман. Қорми, ёмғирми сезмасдан соатлаб ёруғлик тушаётган деразадга тикилиб туравераман... Йиғлайман. Наҳотки бахт шу қадар тез тугаса?

Институтни битириб шифокор бўлиб ишлаб бошладим. Бир куни беморларни қабул қилаётсам олдимга бир аёлни олиб келишди. Кимдир калтаклаган, бунинг устига кўр ичаги ёрилиб кетган экан. Консилиум қилиб шуларни аниқлағач, уни операцияга жўнатдик. Ҳужжатларига қарасан таниш манзил! У ўғай онам экан. Эртасига ичиб олган ўғли тегиб, яна онасини ҳақоратлабди.

Ўғай онамнинг қилишига яраша Оллоҳ шундай бемехр ўғил билан жазолабди. Дунёдаги ҳеч бир ноҳақлик, разилик жавобсиз қолмас экан.

Мунираҳоннинг сўзларини
Авезжон БЕКМУРАТОВА
ёзиб олди.

ЁМОНЛИК

ларини ўзимга тўғрилай олиб, қиярдим. Аммаларим келишса ҳам эътибор бермасдим. Ўғай онам эса ҳаммага эшиттириб мени ёмонлаб ўтирарди.

Бу вазият жонимга тегиб, ётоқхонага кўчиб кетишга қарор қилдим. Буни отамга ҳам айтмадим. Онам ва ўзимга тегишли нарсаларимни олиб ҳеч ким йўғида кўчиб кетдим. Энг алам қиладигани шундаки икки кун уйга келмасам ҳам отам мени излаб бормади. Роса йиғлардим. Янги йилга уч кун қолганда қарасам ётоқхонам эшигидан отам турибди. У мени уйга олиб кетмоқчи бўлди, кетмадим.

— Ўша аёлни ҳайдаб юборинг, ота-жон! У сизга ҳам ёмонлик қилади, - деб ялиниб-ёлвордим. Отамнинг жаҳли чиққандек бўлди. Ҳайрлашмасдан ҳам кетиб қолди. Янги йил кунни кимсасиз ётоқхонада бир ўзим қолдим. Аламимни дарс қилишдан олардим. Аълочи бўлишга ҳаракат қилардим. Ниятимга етиб, энг юқори стипендия оладиган бўлдим. Бир куни автобусда аммамни кўриб қолдим.

— Уйдан кетганимиз... Қиз бола бўлсанг, ёлғиз яшашга уялмадингми? Отангнинг бошини эгдинг-а? Хали сени ким олар экан? Онаси йўқ шум етимчани? Сабоҳат сенга онанг ўрнига она бўларди. Унга осон тутмаслигинг керак эди. Отангнинг ўрнида ўзим бўлганимда индамай қўйиб қўймасдим, аммам дема мени бундан кейин, - дея кўнглимни тилиб-тилиб тушиб кетди.

Онам ўлсин дебимдим, ахир? Нега одамлар бунча бешафқат? Ўз яқинларим шундай бағритош бўлишса, кимга бош урай?

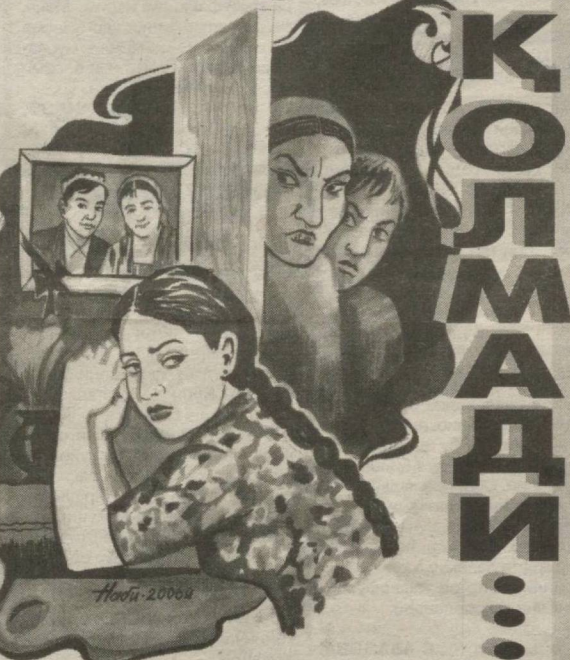
Отам гоҳ-гоҳида келиб берадиган пулларини, стипендиямни ишлайтиб, онамнинг кийимларини кийиб ўқишимни ҳам битириб олдим. Кейин институтга киришни оруз қилдим. Бу дунёда бошқа овуноғим бўлмагандан кейин нима ҳам қилардим?

Айни имтиҳон топшириб юрган кунларимнинг бирида отам келди. У илгаригидек ўктам эмас, афтодаҳолгина эди. Кўзимга қариб қолгандек туолди. Мени кучоқлаб, пешонамдан ўпаркан, кутилмаганда йиғлаб боборди. Сир бой бермасам-да, унга ачина бошладим. Бир нарса рўй бергани аниқ эди. Уни елкасидан кучоқладим.

— Нима бўлди, ота-жон? Тинчликми ишқилиб? Соғлигингиз яхшими? - деб сўрадим. Нима қилай, ҳар қалай у отам эди-да.

Отам анчагача жим ўтирди. Кейин бошидан ўтганларини гапира бошлади. Маълум бўли-

ЖАВОБСИЗ

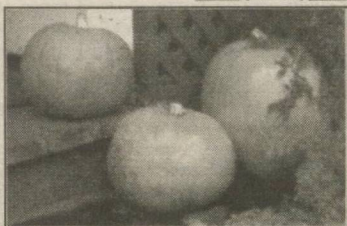
жасини кутаётгандим. Етишмовчиликлар қийнаб юборгани учун поликлиникага тунги ҳамшира бўлиб ишга кирдим. Орадан кўп ўтмай аммам кўргани келди. Кўриши билан жавраб, ўғай онамни ёмонлай бошлади. Маълум бўлишча, биз яшаётган уйимизни ўглининг номига ўтказиб олиб, отамни рўйхатдан ўчириб ташлаганмиш. Аммам, холан бориб жанжал қилишгани билан иш чикамади. Адвокат ёллашган экан, ўғай онамнинг иши қонуний, деб топилди. Шундай қилиб отам ўзи билмаган ҳолда уй ҳужжатларини ўғай ўглига "ҳада" қилиб берган экан. Унинг дарди ичида, ўзидан ўтганини ўзи билиб юрган кунларининг бирида қаттиқ касал бўлиб қолди. Уни касалхонага ётқизишгандан сўнг бу воқеани эшитдим. Ўзим ишлайдиган касалхонага олиб келиб, шифокорлар билан гаплашиб, қўлимиздан келганча даволатдик. Кейин у уйга қайтди. Уни кўргани уйга бора олмасдим. Бир гал хавотирим ошиб борганимда ўғай акам менга тегажоллик қилмоқчи бўлди. Тўшақда ётган отамга қайдандир куч келиб, бир уриб уни йиқитди. Мен эса пайтаниб фойдаланиб уйдан чиқиб

бошқаларнинг ўрнига ҳам навбатчилик қилиб, кўпроқ пул топишга ҳаракат қилардим. Айтгандек, бу орада мен ўқишга, ТошМИга кириб олгандим. Стипендиям ижара ҳақига кетар, ойлик маошимгина яшашимиз учун қоларди. Отамни аммамнинг уйига рўйхатдан ўтказиб пенсиясини тўғриладим. Баъзан отамнинг шу қадар бўш-баёвлигидан, ўғай онамнинг нозкарашмаларига учиб уйсиз қолганидан аччиғим чиқарди. Аммо, ҳар икки кунда иситмаси чиқадиган, менинг қўлимга қарам бўлиб қолган отамга ачинардим ҳам. Шундай амал-тақал қилиб яшаб юрган кунларимизнинг бирида отам вафот этди. Тўн бўлганига қарамасдан аммамнинг уйига югурдим. У жон ҳолатда ўғай онамга кўнғирок қилди. — Ўзи меҳнат қилиб олган уйи бўла туриб, ижара уйдан ўлиги чиқармиши? Ҳозир бориб уйдан ҳайдайман, - деди аммам кийинаркан. Бошқа қариндошларимиз ҳам бирин-кетин етиб келишгач, бирга уйимизга бордик. Ширин уйқуда ётган ўғай онам эринибгина эшикни очди. — Сабоҳатой, сизни бу уйга биз олиб келгандик. Керак бўлса ўзимиз чиқариб юборамиз. Қани уйга қой қилинглар. То-

БУЙРАККА ҚОВОК ФЙДАЛИ

Кўп йилдан бери буйрагим оғриги, пиелонефритдан кийналдим. Кейин бир танишимнинг маслаҳати билан даволандим. Бунинг учун ўн дона қовоқнинг банди кесиб олиниб яхшилаб ювилади. Сўнг майда тўғралади. Устига 2 литр қайноқ сув қуйилиб, 3-4 дақиқа қайнатилади. Қовоқ банди қайнатилган идиш яхшилаб ўраб қўйилади. Эрталаб эса сузиб олиниб, кунига уч маҳал, овқатланишдан олдин бир стакандан ичилади.

Қовоқнинг шарбатидан фойдаланиш ҳам мумкин, аммо унинг фойдаси бандлариникига қараганда анча камроқ.

С.ОРИПОВА,
Тошкент вилояти,
Юқори Чирчиқ тумани.

ОДДИЙ УСУЛ БИЛАН

Қўлимга кўпинча йирингли яралар чиқиб, пишиб ёрилгунча хар хил малҳамлардан сурардим. Аммо булар унча фойда бермасди. Кекса кўшимиз-

нинг маслаҳатига кўра мана бу муолажани қўллаб кўрдим. Асал билан озгина унни аралаштириб кулча ясадим-да, яранинг устига боғлаб қўйдим. Уч-тўрт марта боғлаганимдан кейин яранинг йиринги шу кулчага сурилиб, ўрни тез битиб кетди.

М.ИСМОИЛОВА,
Самарқанд вилояти,
Булунғур тумани.

ҚўЛЛАРИНГИЗ ОҒРИСА...

Етти йилдан буён қўлларим оғриydi. Елкамдан бошлаб бармоқларимнинг учигача симиллаганда оғриққа чидай олмай қолам. Ёмғир ёғишидан олдин эса бўгинларим зирқирай бошлайди. Дала ховлига борганимда буни кўшимга айтгандим, у ўзи билган халқона бир усулни тавсия этди. Икки шишача қоқиғул (одуванчик) эритмаси, 15-20 дона наъматак меваси ва бир ўрам янчилган қора мурч аралаштирилиб ўн кун қоронғи

жойда сақланади. Вақти-вақти билан силкитилиб, аралаштириб турилади. Ушбу аралашмани оғриқ жойларга қўл билан аста сурилади. Сўнг аралашмага ботириб олинган латтани оғриётган қўлга босиб, жун рўмол билан ўраб қўйилади. Бу муолажа бир ҳафта давомиди кун ора бажарилиб, бир ой танаффусдан сўнг яна такрорланади.

С.АВАЗОВА,
Бухоро вилояти,
Шофиркон тумани.

СОВУН ВА ЖУН МАТО БИЛАН

Вақти-вақти билан менинг гоҳ иягим, гоҳ кўлтиқ ва чотимдаги безларим шамоллаб, шишиб (аденит) чиқади. Буни кўриб қолган бுவим менга бир табиий усул ҳақида айтди. Гоҳ ишониб, гоҳ ишонмасдан уларнинг айтганини қилиб кўрдим. Бу жуда оддий ва

фойдали экан. Бир бўлак жун матога (драп) тutilмаган совунни суриб, кейин ўша жойга боғлаб, устидан ўраб қўйдим. Эртаси куникўк шишлар сурилиб кетганини кўрдим.

М.КАРИМОВА,
Жиззах вилояти,
Зомин тумани.

ЛИМОН ШАРБАТИ ИЧИНГ!

Шифобахш хусусиятини яхши билганим учун доимо тувакда лимон ўстираман. Чунки, бошим каттик оғриган пайтда икки дона лимонни сиқиб, шакар қўшилмаган шарбатини ичиб юбораман. Ўн дақиқа ўтар-ўтмас, бош оғриги таққа тўхтаб, ўзимни енгил ҳис қиламан.

Н. НАЗИРТОЕВА, Наманган вилояти, Чуст шаҳри.

ЮРАКНИ БАҚУВВАТ ҚИЛАДИ

Жуда оддий бўлган бу муолажа юрак хасталиклариди ёрдам беради. Кечкурун яримта лимоннинг шарбати сиқиб олиниб, 3/4 стакан микдориди қайнатилган илиқ сув билан аралаштирилади. Сўнг 1 ош қошиқ асал қўйилади. 10 кун давомиди хар кун 3 маҳал ичилади. Бир ҳафталик танаффусдан сўнг муолажани яна қайтариш мумкин.

С.СОЛИЕВА, Урганч шаҳри.

ОЧЛИК ЁРДАМ БЕРДИ!

Бирданига бошим оғрийдиган бўлиб қолди. Бу айниқса, қон босимим ошганда кучаярди. Аввалига хар кеча бир бўлакдан саримсоқпиез еб ётдим. Бу вақтинча тўхтарди. Лекин кўп ўтмай янада қаттикроқ оғрий бошларди. Шунда қўлимга халқ табобатига бағишланган эски бир китоб тушиб қолди.

Унда ёзилишича, бош қаттик оғриганда очлик ёрдам бериши мумкин экан. Шундан сўнг буни синаб кўрмоқчи бўлдим. Хар ҳафтанинг чоршанба кун ғеч нарса емай фақат сув ичдим. Мана, беш йилдан буён, худого шукр, бошим оғримайди. Очлик муолажаси туфайли хатто қон босими ҳам жойига келиб қолди.

Т.ТОЛИБОВ,
Сурхондарё вилояти,
Сариосиё тумани.

ПОДАГРАНИ КАШТАН БИЛАН...

Подагра касалига чалинганим учун унинг вақти-вақти билан хуруж қилишидан кийналаман. Шифокорларнинг муолажаси кор қилавермагач, эримнинг дўсти айтган муолажани синаб кўрдик. Буни тайёрлаш учун йирғирма дона пишган каштан мевалари олинади. Устига 0,5 литр нашатир спирти қуйилгач бир ой қоронғи жойда сақланади. Сўнг сузиб олиб бир шишачада йод эритмаси қўшилиб, силкиб, яхшилаб аралаштирилади. Бу малҳам кечкурун оёқларга сурилиб, устидан иссиқ рўмол билан ўраб қўйилади.

Секин-секин таъсир қилиб, кейинчалик оғриқлар бутунлай тўхтади.

С.АХМЕДОВА,
Тошкент вилояти,
Зангиота тумани.

БОДНИ ТУЗАТАДИ

Йиллар давомиди бод касаллигидан азоб торганим учун жуда кўп муолажаларни ўзимда синаб кўрдим. Яқинда бир дўстим айтган муолажа эса ҳаммасидан ҳам кўпроқ фойда берди.

Бу муолажа учун қора ундан хамиртуруш солиб оширилган бир зувала хамир керак бўлади. Хамир тайёр бўлгач, оғриётган жойга юпка қоғоз қўйиб устига ўша зуваладан кулчадек ясаб босилади. У ярим соат тургач, олинади. Сўнг оғриқ жойга керосин сурилиб, иссиқ шарф билан ўраб қўйилади. Муолажани 2-3 марта қайтарганим, оғриқ бутунлай тўхтади.

С.ЭРҒАШЕВ,
Андижон вилояти,
Асака шаҳри.

ХОМ ГЎШТ БИЛАН...

Синглимнинг бармоғига сўғал чиқди. У сўғални йўқотиш учун ҳамма нарсадан фойдаланди. Турли малҳамлар сурди, суяқ азот билан куйдириб ҳам кўрди. Лекин фойдаси бўлмади. Охири у бармоғини бинт билан ўраб юрадиган бўлди. Бир кун бизникига меҳмон келди. У синглимнинг бармоғиди сўғал ҳақида эшитиб, ўша жойга хом гўшт боғлаб қўйди. Уч кундан кейин ечиб қараса, у юмшаб қолибди. Бир

ҳафта хом гўшт боғлаб юрганди, сўғали қуриб, бутунлай тўкилиб тушди.

О.МУХИДДИНОВА,
Фарғона вилояти,
Марғилон шаҳри.

ҚАНД КАСАЛИ БОРЛАРГА...

Турмуш ўртоғим беш йилдан буён қанд касалидан даволанади. Баъзан дўхтирлар тавсия этган турли дориларни ичса ҳам қониди қанд микдори камаймасди. Бир танишим мана бу икки усулни қўллаб кўришни маслаҳат берди. Бу усуллар жуда катта ёрдам берди.

Биринчи муолажа учун уч дона пивэни халқа-халқа қилиб кесиб бир литрлик банка тўлдирилади. Сўнг устига совуқ сув қуйилади. Банка бир ҳафта қоронғи ва илиқ жойда сақланади. Бир ҳафтадан сўнг сузиб

олиниб хар кун оч қоринга 50 граммдан ичилади.

Иккинчи муолажа учун эса товукнинг ўт пуфағи керак бўлади. Янги сўйилган товукнинг ўт пуфағи хомлигича бутунлай ютилади. Бу муолажада ишлатиш учун янги сўйилган, ёш товукнинг ўт пуфағи фойдалироқ. Қанд касалидан кийналаётганларга ушбу малаҳатим асқотиб қолиши мумкин.

В.ШАРИПОВА,
Сирдарё вилояти,
Янгийер тумани.

СОЧИНГИЗ ОҚАРМАЙДИ, АГАР...

Холам 50 ёшдан ўтди. Лекин сочларига ханузгача оқ тушмаган. Ундан бунинг қандай сири борлигини сўраганимда бир малҳам

тайёрлаб, 30 йилдан буён суриб юришини айтди. Малҳам мана бундай тайёрланар экан:

8 дона аччик, қизил қалампирни банкага солиб устига 0,5 литр ароқ қуйилади. У уч ҳафта давомиди қоронғи жойда сақланади. Тайёр бўлгач хар гал соч ювишдан олдин бош териси ва сочларга яхши-лаб сурилади. Сўнг ярим соатдан кейин ювилади. Соч билан боғлиқ муаммолари бор мухлисларга ушбу маслаҳат асқотиб қолиши мумкин.

В.САДРИДДИНОВА,
Қашқадарё вилояти,
Қамаши тумани.

ҚУЛОҒИНГИЗНИ АСРАНГ!

Ёзинг иссиқ кунларида кўпчилик дарё ва анҳорларда чўмилишни ёқтиришади. Лекин сувга шўнғиш пайтида қулоққа сув кириб кетса, муаммо пайдо бўлиши табиий. Қулоқ шамоллаши, йиринглаши ва умуман эшитмай қолиш мумкин.

Шунинг учун мен ва болаларим чўмилишга борганимизда бундай қиламан: Сувга тушишдан олдин хар

бир боламнинг қулоғига бир неча томчи кунгабоқар мойи шимдирилган пахтани думалоқлаб тиқиб қўяман. Мойли пахта эса қулоққа сув ўтказмайди. Чўмилиб бўлганимиздан сўнг пахтани осонгина олиб ташлаймиз.

В.САТТОРОВ,
Самарқанд вилояти,
Пахтачи тумани.

САРИМСОҚПІЕЗ ЁРДАМ БЕРАДИ

Ошхонадаги ишларнинг кўпчилиги пицкоксиз битмайди. Мен хар доим сабзавот тозалаётганимда ёки тўғраётганимда қўлимни кесиб олавераман. Дугонам меҳмонга келганда ҳам шундай бўлди. Сабзи тўғраётиб қўлимни кесиб олдим. Шунда

дугонам қўлимга саримсоқпиезни эзиб бўтқа қилиб боғлаб қўйдим. Эрталабгача бармоғим тузалиб қолди. Бу муолажа ошхонада кўп иш қиладиган аёлларимизга керак бўлиши мумкин.

М.АСРОРОВА,
Тошкент вилояти,
Чиноз тумани.

Саҳифани Басира САЙДАЛИЕВА тайёрлади.

Газетамизнинг ўтган сониди кейинги йилларда дунё миқёсида кенг тарқалиб бораётган аллергия касалликлар борасида таникли алерголог олим, тиббиёт фанлари доктори, профессор Эргаш Салимов билан суҳбат эътиборингизга ҳавола этилган эди. Бугун эса замонавий тиббиёт ва халқ табиобати усуллари ёрдамида аллергия касалликларни даволаш ва улардан сақланиш бўйича фойдали маслаҳатлар билан танишасиз.

АЛЛЕРГИЯ-

САДАМАНДА КАСАЛЛИК ЭМАС

Соғлом тана ҳеч қачон овқат, дори-дармон, гул ёки уй чангига, ҳайвонлар мўйига дерматит, аксирит, астма каби кўринишларда реакция бермайди. Мабодо, баъзи-баъзида, дейлик, бир пиёла сут, бир-икки таблетка дори ичганингиздан, бирорта мевани еганингиздан сўнг ўзингизда ноҳушликлар сезсангиз, билингни, сизда аллергия касалликлар бошланаяпти. Лекин аллергия касалликларда мутахассис билан маслаҳатлашмай, ўзбошимчалик билан даволанишга уриниш ярамайди. Яхшии табобатхонада тегишли тахлиллардан ўтиб, аллергиянинг қайси тури сизни безовта қила бошлаганини аниқлаб олинг.

Гул мавсуми келганда
Баҳорда ва ёзнинг дастлабки ҳафталарида дарахт ва ўсимликлар гуллаши билан кўзга-тувчиси гул чанги бўлган аллергия касаллик -поллиноз кўпаяди. Энг сўнгги маълумотларга кўра, ер шари аҳолисининг 20 фоизи поллиноздан азият чекади. Унинг асосий белгилари: аксирит, ринит, тинимсиз аксирит, бурун қичиши ва сув келиши, кўз кизариши, қичиши ва ёшланиши. Ҳаво ҳарорати ва атмосфера босими кўтарилиши, шамол бўлиши билан ҳавода чанг миқдори ошади. Аксинча, ёмғир ёғаётганда ва ундан кейин намлик юқори бўлганда, шамолсиз кунлари чанг сезиларли даражада камаяди.

Қоқи ўтига аллергиянинг бўлса, гул мавсумида цитрус мевалардан, кунгабоқар ёғидан, мойчечак, иттиканак (череда), туютовон (мать-и-мачеха) каби доривор گیёҳлардан ўзингизни тийиб турганингиз маъкул.

Шувоқ (ёвшан) гуллаганда тана мойчечак, иттиканак (череда), туютовон (мать-и-мачеха) каби доривор گیёҳларга, асал, цитрус мевалар, ҳолва, кунгабоқар ёғига ҳам аллергия бериши мумкинлигини унутманг.

Олабута (шўра)га аллергиянинг бўлса, у гуллайдиган маҳалда қизил лавлага ва исма-лоқ ейиш мумкин эмас. Чунки улар аллергияни янада кучайтириб юбориши мумкин.

Замонавий тиббиёт аллергияга қарши антигистамин дорилар ва алерговакцинация (эмлаш)ни тавсия этади. Алерговакцинация юқумли касалликларга қарши биз биладиган одатий эмлашдан кескин фарқ қилади. Чунки юқумли касалликларда уч мартагача эмлаш қийин қилса, аллергияда 1 йилдан 3 йилгача вақтни олиб, маълум муддатларда жами 40 дан ортқ уқол қилинади.

Аллергияга қарши хапдори (таблетка)лар эса турига қараб, маълум муддатларда истеъмол

қилинади. Хусусан, шифокорлар беморларга задитен ва кетотифенни гул мавсумидан 2-3 ҳафта олдин, эриус, кларитин, кестин, зиртекни эса бевосита гул мавсумида тайинлашади. Поллинозда эриус, кларитин, кестин, зиртектан 1 ойдан 3 ойгача узлуксиз фойдаланиш мумкин. Апо-тик дерматит оқибатида танада шишлар пайдо бўлса, эшак еми, қичима тошса супрастин, тавегил, пенкарол яхши самара беради. Чунки улар тез таъсир этиш хусусиятига эга.

Бу дориларни фақатгина шифокор тавсияси билангина ичиш керак. Чунки улардан замбуруғли тери касалликларига қарши ишлатиладиган дорилар ҳамда айрим антибиотиклар билан бир вақтда фойдаланиш жигарга салбий таъсир этиши мумкин.

“Ёқтирмайдиган” ўсимлик ёки дарахтингиз гуллайдиган пайтда дори-дармонлар билан даволанишдан ташқари куйидаги тавсияларга ҳам амал қилсангиз, самара янада кўпроқ бўлади:

- тамаки махсулотлари чекишни кескин кечлаш керак;
- уйда ҳаво тозалаш ва намлаш учун қўлланиладиган воситалардан фойдаланиш лозим;
- ёмғирли кунларда, ёмғирдан кейин ва шамолсиз кунларда сайрга чиқиб туриш керак;
- кўчадан келганда албатта кийимни алмаштириш, ювиниш, оғизни чайиш зарур;
- косметика воситалари: атир-ула, лак ва бўёқлардан имкон қадар камроқ фойдаланиш лозим;
- уй ва ишхонангизда эшик ва дезазаларни иложи борича ёпиқ тутиш керак;
- хоналарни фақат кечаси -ҳавода чанг миқдори кам бўладиган пайтда шамоллатиш зарур;
- эшик ва дезазаларга намланган мато ёки тўрт қават букланган доқа тутиш лозим;
- ҳар куни хоналарни намлаб артиб, тозалаш туриш керак.

Шунингдек, поллинозда асал ейиш, уй ва ишхонангизда хона ва дала гуллари ўстириш тавсия этилмайди. Қолаверса, бу пайтда уй чанги, дори-дармонлар, ҳайвонлар жуни ҳам аллергияни кучайтириши мумкинлигини унутманг.

Болаларда аллергия касалликлар
Мабодо, оилада ота-оналардан ҳар иккаласида аллергия касаллигига бўлса, фарзандингиз ҳам аллергияга чалиниши эҳтимоли 75 фоизни, ота-оналардан фақат биттасида аллергия бўлса, бундай эҳтимол 50 фоизни ташкил этади.

Овқат аллергиясининг болалар

орасида энг кенг тарқалган тури йирингли диатез бўлиб, у айрим ҳолларда чақалоқ туғилгандан кейин 2 ҳафта ўтибоқ пайтда бўлиши мумкин ҳамда бир неча ой ичида тери касалликларининг бошқа турларига айланиши ҳеч гап эмас.

Аллергия бола танасининг барча орган ва тўқималарини зарарлаши мумкин, яъни:

- **терини** - эшак еми, қичима, яллиғланиш шаклида;
- **кўзни** - шиллиқ пардасининг яллиғланиши кўринишида;
- **бурунни** - аллергия ринит касаллиги билан;
- **ўпкани** - бронхиал астма шаклида;
- **юракни** - ревматизм кўринишида;
- **суякларни** - артрит билан;
- **конни** - анемия(камқонлик) шаклида;
- **буйрақни** - яллиғланиш кўринишида.

Болалардаги аллергия касалликларда ташхис қўйиш анча узоқ вақт талаб қилади. Айрим ота-оналар бундан норози ҳам бўлишади. Аслида норозиликка асос йўқ. Чунки аллергия кўзгочилар қанчалик тўри ва тўлиқ аниқланса, бола истеъмол қилиши мумкин бўлган ва мумкин бўлмаган озиқ-овқат махсулотлари турлари ҳам шунчалик тўлиқ белгиланади.

Аллергия касалликларни даволашнинг муҳим шартларидан бири боланинг овқатида ёки уни ураб турган атроф-муҳитда алергенларнинг бўлмастидир. Аммо баъзи ота-оналар шифокор тавсияларига қарамай, фарзандларига ейиш мумкин бўлмаган озиқ-овқат махсулотларидан “озроқ татиб кўриш”га рухсат берадилар. Танага тушган озгина алерген ҳам бутун муолажани йўққа чиқариши мумкин.

Бронхиал астмага

одатда ота-онасидан бири аллергия касалликлар билан оғриган болалар кўпроқ чалинадилар. Катта ёшдагилардан фарқи ўлароқ болаларда бронхиал астма бирданига бошланмайди. У юқори нафас йўллари яллиғланиши ва ринитнинг изидан келади. Бронхиал астмани даволашда бемор оксилит-сабзавотли парhezга риоя этиши талаб этилади. Сут ва сут махсулотлари истеъмол қилиш умуман мумкин эмас. Шунингдек, танани уқалаш, нафас гимнастикаси, югуриш, велосипед ҳайдаш, совуқ сувда ювиниб, бадан кизаргунча артиниш ҳам тавсия қилинади.

Эрталаб оч қоринга анжирни сут ёки чойга қўшиб ейиш яхши самара беради.

“Дориларсиз ҳаёт” асарида бола астма туфайли бўғилиб қолиб нафас олишга қийналса, куйидаги машқларни бажариш тавсия этилган:

- 3-8 дақиқа давомида совуқ сувда чўмилиш(сув қанча совуқ бўлса ва унинг тағида бола қанча кўп турса, шунга яхши);
- 3-4 дақиқа ярим ялангоч ҳолда ва яланг оёқ юриш ҳамда табиий нафас олиб, йўтал билан томоқни тозалаш;
- кўкрак қафасини уқалаш(силлаш, шапатиллаш, силташ) - 6 дақиқа;
- жисмоний машқлар бажариш - 6 дақиқа;
- тоновни уқалаш - 2 дақиқа;
- кунига 2 маҳал сувли процедулар билан бирга юзни уқалаш.

Халқ табиобатида бронхиал астмани даволашда куйидаги усуллардан фойдаланилади:

1. Шолғомни майдалаб, 10 дақиқа қайнатилади. Кунига 3-4 маҳал 100 миллилитрдан ичиб туриш керак.
2. Қизилпойча(зверобой)дан 1 ош қошигини 300 миллилитр қайноқ сувда бир соат дамлаб қўясиз. Ҳар куни 3-4 маҳал 30-40 миллилитрдан истеъмол қилиш лозим.
3. Бодрезак(қалина) қайнатмасига асал аралаштириб, кунига 3 марта бир ош қошиқдан ичилади, йўтални юмшатади, балғам қўчишни осонлаштиради.
4. Туютовон(мать-и-мачеха) барглари дамламасидан бронхиал астма, ларингит, сурункали бронхитни даволашда фойдаланилади. Бунинг учун 4 чой қошиқ майдаланган баргни бир стакан қайноқ сувда 1 соат дамлаб қўйинг. Кунига уч маҳал 50 миллилитрдан ичиш керак.
5. **Терига турли тошмалар тошиши билан кечадиган ал-**

лергия касалликларда ҳам халқ табиобати усулларида самарали фойдаланиш мумкин. Хусусан:

1. 2-3 ош қошиқ мойчечакни қуюқ ҳолга келгунча қайнатиб, иссиқ пайтда тоза матога ўраб зарарланган ерларга қўйилса, ревматизм, чилла ярани(экзема) ва эшак еми касалликларига даво бўлади.
2. Ревматизмда қизилпойча(зверобой) ёғини оғриётган жойга суртиш тавсия этилади. Ёғни куйидагича тайёрлаш мумкин; ўсимликнинг барглари билан қўшиб узилган гулларидан 500 грамм олиб, 1 литр кунгабоқар ёғи ва 0,5 литр оқ винода 3 кун тиндириб қўйилади.
3. Ширинмия(солodka) анти-аллергия фаолликка эга ўсимликлар сирасига қиради. Ундан олиндирилган “глицерол” номили доридан эшак еми, аллергия дерматит кабиларни даволашда фойдаланилади.

Экзема халқимиз орасида “чилла яра” номи билан аталади. Уни даволашда ҳам турли گیёҳлардан кенг фойдаланилади. Масалан:

1. Қарам баргини тухум саригига аралаштириб ейиш намли экземада яхши самара беради.
2. Янги узилган қулупнай ва ертўз(земляника)ни эзиб, аралаштириб, яра чиққан жойга боғлаш керак.
3. Ловияни талқон қилиб туйиб, яра чиққан жойларга сепиб чиқиш лозим.
4. Хинанинг майда туйилган гул ва барглари қайноқ сувда қуюқ аралашма ҳолига келгунча қориштириш керак. Сўнг уни тананинг яра тошган жойларига суртиб чиқинг.
5. Қарикиз(лопух) ва қоқи ўтдан 1 ош қошиқдан олиб, 3 стакан сувда туни билан бўктириб қўйилади. Эрталаб 5 дақиқа қайнатиб, дамламадан кунга уч маҳал 1/3 стакандан ичилади.
6. Барча аллергия тери касалликларида ҳар куни овқат билан пиёза ва саримсоқ ейиш тавсия этилади.
7. Ёш толнинг пўстини қури-тиб, ундан тайёрланган қайнатма билан яра чиққан жойни ювиб туриш керак. 3-4 муолажадан сўнг ижобий ўзгаришни сезасиз.

ЭСЛАТМА: Саҳифада номлари келтирилган گیёҳларни дорихоналардан сўрашингиз мумкин.

ДАРМОН тайёрлади.

Ёшим 31 да. Хали турмушга чиқмаганман. Зиёли оилада туғилганман. Хар бир инсон ўз бахтини ўзи яратмоғи кераклиги жоиз деб билдим ва газетга мурожаат қилиб, ўз дидимдаги инсонни топишга умид боғладим. Зора, менинг кўнглимдагидек инсон учраб, бахтли хаёт кечирсак...

Манзилим тахририятда.
АСАЛ, Бухоро.

Ўртоғим соғлом ва бақувват, маданиятли, гаплари маънили, келишган қадди-қомати хар қандай аёлга маъқул келади. Аммо хаёт уни жуфтидан эрта айирганига ачинасан киши. Мўмин-қобил фарзандлари, мулозаматли келинлари эъзозиди бўлса-да, кўнгли

ёлғиз дўстимнинг қариганда ҳамроҳ бўлиб яшайдиган аёли бўлса дейман. Оқибатли, покиза, фарзандларидан тинчиган, Бухорода яшайдиган аёл керак. Дўстимнинг барча шароитлари муҳайё. **Ёши 65 да.**

Манзилим тахририятда.
ДАВРОН, Бухоро.

Кўл остимда ишлайдиган Нозима исмли қиз муомаласи, одоби билан бошқа қизлардан ажралиб туради. Аммо, сал тўлалиги сабабли бахти очилмапти. Шундай тарбияли, саранжом кизнинг ёши ўтиб кетмасин, деб газетга мурожаат қилдим. Ўзи каби хушхўлиқ, тўларокдан келган тенги чиқиб қолар.

Манзилим тахририятда.
САРВИНОЗ, Тошкент.

Аёлимнинг бевақт ўлими мени гамга кўмиб қўйди. Чунки у ниҳоятда лобар аёл эди. Эракк кишига ёлғизлик оғир экан. Баалоғат ёшидаги фарзандларимга онанинг парварishi керак. Шунинг учун ҳам оқила, фарзандсиз аёл бўлса уйланиш ниятидаман. **Ёшим 41 да.** Фақат у аёл Куйи-чирчиқ туманига яқин жойдан бўлса яхши эди.

Манзилим тахририятда.
ПИРНАЗАР, Тошкент вилояти.

Синглимнинг гўзал чехраси, одоби ва меҳнатқашлигини кўрган инсоннинг ҳаваси келади. **Ёши 23 да.** Афсуски, унинг бахтли келинчақ бўлишига ўзига боғлиқ бўлмаган биргина айби тўсқинлик қилади. Болалигида йиқилганлиги сабаб

оёқлари хаста бўлиб қолган. Соғлом одамлардек юра олади-ю, лекин оёқлари оғрийди. Шунинг учун уни тушундирган, ардоқлаб яшайдиган инсон топилад деган умидда газетга мурожаат қилдим.

Манзилим тахририятда.
ХУЛКАР, Тошкент.

Кенг ҳовлим, айвони билан 6 хонали икки уйим бор. Ҳовлим мевали дарахтларга бурканган. Уйимнинг икки томонидан сув ўтади. Ҳозир пайгамбар ёшига етмаган, 40 йиллик ёстиқдошимдан айрилганман. Охираги обод бўлсин. Меҳмондўст, олийҳиммат аёл эди, раҳматлик. Соғлигим яхши. Беш келиним беш жой-

да уйлари бир-бирига яқин яшашиди. Улар бир-бирларига меҳрибон. Катта ҳовлида менга радиодан телевизор ҳамроҳ, Худоба минг бор шукр, ҳали рўзгорим узилган жойи йўқ. Соғин сиғирим, бузоқларим ҳам бор. Фақат бир кўнглил етар жуфтим бўлса эди.

Манзилим тахририятда.
ШУХРАТ, Тошкент вилояти.

Овсинимнинг **28 ёшли** қизи ҳали турмушга чиқмади. Дуркунгина, жуда оддий, одобли ва олий маълумотли қизнинг бахти очилишини жуда-жуда хоҳлардим. Чунки, у соғлом фарзандлар кўриш, ҳамфикр умр йўлдош ва оқибатли келин бўлишга лойиқ қиз. Ажрашган бўлса-да, фарзанди йўқ, ўқимишли, бандан бўйли инсон бўлса учраштирадим.

Манзилим тахририятда.
ДИЛОБАР, Тошкент.

Бундан уч йил олдин шу газета орқали танишиб, оила кўрганчудим. Бир қизчининг ота-онаси бўлиб, тотув оилада яшаяпмиз. Мақсадим укамни ҳам яхши бир қиз билан таништириш. **У 30 ёшда**, уйланмаган, бўйи 180 см. Тадбиркор, уй-жойи бор. Биз қидираётган қиз асли тошкентлик, 25 ёшгача, бўйи баландроқ, озгин бўлмаган, ҳовлида улғайган бўлиши керак.

Манзилим тахририятда.
МУНИРА, Тошкент.

Олий маълумотлиман. **Ёшим 37 да.** Ажрашганман. Бир нафар фарзандим онаси билан кетган. Алоҳида икки хонали уйда яшайман. Ижодкорман. Келажақда пойтахтга келиб ишлаш ниятим бор. Табиатан ҳазилқашман. Бир оилани соҳиби бўлиб, бахтли хаёт ке-

чиришни истайман. Олий маълумотли, мен каби хаётда олд-дузини учратиш истагида бўлган аёл билан танишмоқчиман. Бир нафар фарзанди бўлса ҳам, вилоятлардан ёки пойтахтлик бўлса яна ҳам маъқул.

Манзилим тахририятда.
ФЕРУЗ, Қашқадарё вилояти.

Хаётда алданиш, қоқилиш ёмон экан, бу дарз кетган кўнглини ҳеч нарса асл холига қайтара олмас экан. Айрим нияти қора одамларнинг сайи ҳаракати орқали 55 кун яшаб хаётим барбод бўлди. Тўйдан олдин бошқа, тўй куни бошқа

одамни кўрдим... **Ёшим 28 да.** Нуфузли олийгоҳ талабасиман. Лекин ёлғизликдан зерикдим. Ўзимнинг ёшимга мус дунёқараш кенг, лафзи ҳалол, кишини изламоқдаман.

Манзилим тахририятда.
КУМУШ.

Ўғлим 35 ёшда. Маълумоти олий, иши тайин. Хотини билан ажрашган. 10 ёшли ўғли бор. Бахтли бўлишни истаган, 30 ёшгача бўлган олий маълумотли, маданиятли, тарбия кўрган, хушфеъл қизни келин қилиш ниятидаман.

Манзилим тахририятда.
МАДИНА, Тошкент.

Ёшим 25 да, ажрашганман. 3 яшар ўғлим бор. Турмушимда кўп қийинчилик кўрганман. Қўлимда ҳунарим бор. Пишириқлар пиширишни яхши кўраман. Чиройим ҳам жойида. Фақат бахтим кемтик. Қанийди, шу кемтикни тўлдирадиган инсонни учратсам...

Манзилим тахририятда.
МУҲАЙЁ, Самарқанд.

Ўртоғимнинг **32 ёшли** ажойиб бир қизи бор. У ниҳоятда дидли, босиқ табиатли қиз. Олий маълумотли, маъқул лавозимда ишлайди. Аммо ҳалигача тенгини учратмади. Тошкентда яшайдиган, ўзи каби ўқимишли, маданиятли. 40 ёшгача бўлган эракк бўлса оила кўрарди.

ШОИРА,
Тошкент вилояти.

50 дан ошиб турмушим бузилади, деб ҳеч ҳам уйламагандим. Лекин тақдирда бор экан. Ҳозир ёлғиз ўзим яшайман. Менга 48 ёшгача бўлган, эрни ҳурмат қиладиган, пойтахтда яшайдиган, асли вилоятлик, покиза аёл керак.

БАХРОМ, Тошкент.

Ёшим 50 га бориб қолди. Шу ёшгача яхши жойларда ишладим, яхши дўстлар орттирдим. Фарзанд кўрдим. Аммо ишонган умр йўлдошимдан бевафоллик топдим. Ҳозир кенг ҳовлида ёлғиз яшайман. Шароитим етарли-ю, аммо қалбим бўм-бўш. Замонавий, нозикроқ, маданиятли, 35 ёшгача бўлган, яъни фарзанд кўрадиган бефарзанд аёл билан турмуш кўрмоқчиман. У юртимизнинг қайси гўшасида бўлса-да, Тошкентга олиб келаман.

Манзилим тахририятда.
СУЛТОНБЕК, Тошкент.

Ёшим 50 да. Турмуш ўртоғим қазо қилган. Битта ўғлим ўзидан тинган. Агар фарзандларидан тинган, ёши 60 гача бўлган, тошкентлик, ёлғиз яшашга имконияти бор инсон бўлса танишмоқчиман.

Манзилим тахририятда.
ХУЛКАР, Тошкент.

Ёшим 35 да. Ҳайҳотдек ҳовлида онам билан тураман. Ҳамма имкониятим етарли. Хотиним билан муросамиз келишмай ажрашдик. 2 фарзандим аёлимда. Менга ёши 35 гача бўлган, фарзанд кўрмаган, тушунган аёл керак.

Манзилим тахририятда.
ШУХРАТ, Тошкент.

БИЛИБ ҚҮЙИНГ
ёхуд рашк

Отамни яхши кўрган одамларни яхши кўраман. Хузурига пешвоз юрар эканман, ёногимга ёшлар қуолиб келаверади: Отамни кўрган кўзларингиздан айланай...

Она, Онажон! Ох, агар Сизни яхши кўрсалар борми, мен уларнинг пойида гард бўлиб кетгим келади.

Ҳақларимни яхши кўрсалар бошим осмонга етиб, кўнглим фахрга тўлади.

Лекин Сизни... Сизни яхши кўрсалар борми, рашкнинг зўридан қароғларим куйиб, қорайиб ва охири ёниб кетади. Дилда нафратдан, аламдан тўтун, муҳаббат шамолга соврилиб кетади!

СОҒИНЧ

Олмалар гуллаган, ой кўрганлаган ойдин оқшомларда тушларимдан келар овозларингиз: - Мени унутиб юбордингиз-а?..

- Йўқ, куйиб-куйиб адо бўлдим...

БОЗОРДАГИ ҲИЗР БОВА

- Ота, солғомни кўпроқ солдингиз, мен икки кило олаппман.

- Ҳай, олавер, майли.

- Ахир меҳнатингиз синган...

- Ўб-бў меҳнатим сингса, кўклам эксам, яна кўқариб чиқади, лекин сен билан биз қайда, қизим?..

СЕЗГАНМИСИЗ

Оқар дарёнинг ичиди биттаям кирралли, ғадири-будурли тош йўқ. Хаёт ҳам бамисли азим дарё экан, не не асовларниям, ўжарларниям ювиб-ювиб, текис, силлик қилиб кўяркан.

ЭНДИ ДОҒ ТУШДИ

... Пир деб билганларим кир бўлиб чиққанидан ва бу қирликлардан кундан-кун қирланиб, қорайиб-қоронгулашиб бораётган дилим, мажруҳ бўлиб қолган дилим, келажақ зарбларга бардошинг етармикан?.. "Опоқ эди бошда бу дунё..."

НИСБИЙЛИК НАЗАРИСИ

Ўзингдан фахрлининг учун бир умр ҳам камлик қилади. Арзимаслигини англаш учун эса бир сония кифоя.

«Хаёт фалсафаси»

ИТ ВАФО

- Хола, амаким тузалиб қолдиларми?

- Э, келин, энди тузалганда ҳам сонга кирармиди. Ўлса тезроқ ўла қолсайди. Пулимиз ҳам оз қолди...

ОСМОНГА ТУФЛАСАНГ...

Бароққош бошлиқ даврада ким йўқ бўлса бас, сабаб-бе-сабаб ёмонлайверарди. Хар гапни "Падарингга лаънат" билан бошлаб, "Падарингга лаънат" билан тугатарди.

Эрталаб бир ходим ҳамхонасидан аста сўради: - "Падарингга лаънат" борми?..

ТАН ОЛИНГ

Оллоҳ инсонни синаб кўради, дейишади. Лекин бандасининг ичу-таши ўзига аён эмасми?

Аслида инсонни инсоннинг ўзига синатиб кўраркан, синатиб кўрсатаркан холос. Шундай, аё одамизод!

Отга солган айил бўл, Тақдирингга қойил бўл!

ҲАММА ЙИҒЛАЙДИ

- "Қари қизлар"ни ўқидингизми?

- Ўқидим, ўқидим. Ишқилиб, бу дунёда эрлилар ҳам йиғлайди, эрсизлар ҳам йиғлайди, ўртасида ўтириб бўй қизлар ҳам йиғлайди-я, товба...

МАҲФИЯТ

- Худонинг тағби йўқ, урмайди, фақат кўрсатади.

- Қачон кўрсатади?!

- Дарров кўрсатсам явба бўлиб қоламиз-да, аслиб банда!...

СУҲБАТ

- Ушанинг нимасини яхши кўрган экан-а?

- Яхши кўрганда унинг нарсасини яхши кўрмайди, фақат меҳри тортади, нодон!

МУТАНОСИБЛИК

- Эр-хотин хар икки куннинг бирида кўчага чиқиб жанжаллашади-я? Лоқақ бирови уялмасмикин?..

- Эшитганмисиз, ёр муносиб, ёр муносиб, ёр муносиб бўлмаса ўлдир осиб...

Саъдина БОБОМУРОДОВА

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган кўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 21.00
E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Бош муҳаррир: 134-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бўхгалтерия: 132-07-41
МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.
«Олой» бозори ёнида.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 832. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ, Адади - 13188
Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи — Д. ИБРОҲИМОВ
Мусаҳҳи — С. САЙДАЛИМОВ